

Univerzita Karlova v Praze
Právnická fakulta

Adéla Stec

**Srovnání české a polské úpravy trestných činů proti lidské důstojnosti
v sexuální oblasti**

Diplomová práce

Vedoucí diplomové práce: prof. JUDr. Jiří Jelínek, Csc.
Katedra trestního práva
Datum vypracování práce (uzavření rukopisu): 13. 12. 2014

Prohlašuji, že předloženou diplomovou práci jsem vypracoval samostatně a že všechny použité zdroje byly řádně uvedeny. Dále prohlašuji, že tato práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

Autor diplomové práce

Děkuji prof. JUDr. Jiřímu Jelínkovi, Csc. za odborné rady a vstřícný přístup při zpracování této diplomové práce.

Obsah:

Úvod.....	2
1 Pojem trestných činů proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti v ČR.....	3
2 Pojem trestných činů proti sexuální svobodě a mravnosti v PL.....	4
3 Vybrané aspekty českého trestního práva související s trestnými činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti	5
4 Vybrané aspekty polského trestního práva související s trestnými činy proti sexuální svobodě a mravnosti.....	11
5 Srovnání vybraných aspektů českého a polského trestního práva.....	17
6 Znásilnění a další trestné činy	21
6.1. Znásilnění a sexuální nátlak v ČR	21
6.1.1 Zákonná úprava	23
6.1.2 Případová studie	26
6.1.3 Policejní statistika.....	27
6.2 Znásilnění, skupinové znásilnění, zneužití závislosti a kritické situace a sexuální zneužití bezradné nebo nepřítčné osoby v PL	28
6.2.1 Zákonná úprava	30
6.2.2 Případová studie	34
6.2.3 Policejní statistika.....	35
6.3 Srovnání znásilnění a dalších trestných činů v polském a českém právu	36
6.3.1 Srovnání zákonných ustanovení.....	36
6.3.2 Srovnání případových studií z hlediska přísnosti trestů	37
6.3.3 Srovnání statistického výskytu	38
7 Prostituce a obchod s lidmi	38
7.1. Prostituce ohrožující mravní výchovu mládeže, kuplířství a obchod s lidmi v ČR.....	38
7.1.1 Zákonná úprava	41
7.1.2 Případová studie	44
7.1.3 Policejní statistika.....	45
7.2 Přinucení k provozování prostituce, sutenerstwo, stręczycielstwo, kuplerstwo a obchod s lidmi v PL.....	46
7.2.1 Zákonná úprava	51
7.2.2 Případová studie	53
7.2.3 Policejní statistika.....	54
7.3 Srovnání prostituce v polském a českém právu.....	55
7.3.1 Srovnání zákonných ustanovení.....	55
7.3.2 Srovnání případových studií z hlediska přísnosti trestů	57
7.3.3 Srovnání statistického výskytu	57
8 Pornografie.....	57
8.1 Šíření pornografie, výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií, zneužití dítěte k výrobě pornografie, účast na pornografickém představení a navazování nedovolených kontaktů s dítětem v ČR	57
8.1.1 Zákonná úprava	60
8.1.2 Případová studie	63
8.1.3 Policejní statistika.....	64
8.2 Produkce a šíření pornografie, svádění nezletilého prostřednictvím telekomunikačního systému, zvěčnění osoby v průběhu sexuální aktivity v PL	65
8.2.1 Zákonná úprava	67
8.2.2 Případová studie	72
8.2.3 Policejní statistika.....	73
8.3 Srovnání pornografie v polském a českém právu	74
8.3.1 Srovnání zákonných ustanovení.....	74

8.3.2 Srovnání případových studií z hlediska přísnosti trestů	77
8.3.3 Srovnání statistického výskytu	78
9 Sexuální zneužití dítěte	78
9.1 Pohlavní zneužití a zneužití závislosti v ČR.....	78
9.1.1 Zákonná úprava	84
9.1.2 Případová studie	85
9.1.3 Policejní statistika.....	86
9.2 Sexuální zneužití nezletilého, zneužití závislosti a kritické situace nezletilého, propagace nebo schvalování pedofilie v PL.....	86
9.2.1 Zákonná úprava	94
9.2.2 Případová studie	95
9.2.3 Policejní statistika.....	96
9.3 Srovnání sexuálního zneužití v polském a českém právu.....	97
9.3.1 Srovnání zákonných ustanovení.....	97
9.3.2 Srovnání případových studií z hlediska přísnosti trestů	98
9.3.3 Srovnání statistického výskytu	99
10 Incest	99
10.1 Soulož mezi příbuznými v ČR.....	99
10.1.1 Zákonná úprava	101
10.1.2 Případová studie	101
10.1.3 Policejní statistika.....	102
10.2 Incest v PL.....	102
10.2.2 Případová studie	105
10.2.3 Policejní statistika.....	106
10.3 Srovnání incestu v polském a českém právu	106
10.3.1 Srovnání zákonných ustanovení.....	106
10.3.2 Srovnání případových studií z hlediska přísnosti trestů	107
10.3.3 Srovnání statistického výskytu	107
11 Dětská pornografie	107
11.1 Svádění dítěte k pohlavnímu styku v ČR.....	107
11.1.1 Zákonná úprava	112
11.1.2 Případová studie	113
11.1.3 Policejní statistika.....	114
11.2 Zneužití důvěry nezletilého v PL.....	115
11.2.1 Zákonná úprava	118
11.2.2 Případová studie	119
11.2.3 Policejní statistika.....	120
11.3 Srovnání dětské prostituce v polském a českém právu.....	121
11.3.1 Srovnání zákonných ustanovení.....	121
11.3.2 Srovnání případových studií z hlediska přísnosti trestů	121
11.3.3 Srovnání statistického výskytu	122
Závěr	122
Zkratky	125
Zdroje.....	125

Úvod

„Mravnostní trestná činnost byla a je přítomna v každé společnosti, tedy i tam, kde je oficiálně zapovězena a stíhána přísnými tresty. Její hlavní příčinou je neuspokojená sexuální potřeba, v menší míře patologické sklony člověka – sexuální úchyvky. Novým fenoménem motivujícím řadu mravnostních trestných činů se stává zisk“.¹ Domnívám se, že uvedená citace platí napříč hranicemi.

Co je v kontextu této práce považováno za sexuální trestné činy? Odpověď na tuto otázku může vycházet z právního prostředí stejně dobře jako z prostředí kriminologického. Z právního hlediska máme na mysli takové typy lidského chování, které jsou provázané se sexuálním životem člověka a zároveň zákonem zakázané. Je to sice úzké vymezení, přesto z jiného úhlu pohledu velmi široké. Úzké v tom smyslu, že zahrnuje pouze několik málo kategorií trestných činů. Široké, protože víme, že skoro každý trestný čin může být spáchán se sexuálním motivem či pohnutkou. Může jím být sexuální vražda, úplatek, krádež a dokonce špionáž. V této práci se zaměřím na sexuální trestné činy v užším smyslu. Okrajově se, pro úzkou souvislost s problematikou, věnuji také trestnému činu obchodování s lidmi.

Pro přehlednost a možnost snadnějšího srovnání české a polské úpravy jsem zvolila rozdělení do kapitol podle názvů jednotlivých trestných činů. V obecné části každé kapitoly čerpám ze širokého spektra literatury a dostupných zdrojů daného státu, dále pojednávám o zákonné úpravě konkrétních trestných činů, na vybraných judikátech demonstruji jejich trestání a na závěr zmiňuji statistiky - míru latence a výskytu předmětné kriminality.

Srovnání právní úpravy sexuální kriminality v České a Polské republice je svým způsobem unikátní, jedná se totiž o téma, které ještě nikdy nebylo komplexně zpracováno. Jelikož ve své diplomové práci porovnávám vybrané trestné činy dvou odlišných právních systémů, nemohu se vyhnout srovnání českého a polského trestního práva v oblastech dopadajících právě na mravnostní kriminalitu. Tato diplomová je práce je totiž z velké části založena na polském, tedy cizím trestním právu, považuji

---

¹ CHMELÍK Jan a kolektiv, Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita, portál s.r.o., ISBN 80-7178-739-6, rok 2003, 201 stran.

proto za nutné rozebrat některé trestněprávní aspekty se srovnávanou problematikou související. Ostatně ani obraz bez rámu by nebyl úplný.

Jako cíl své diplomové práce jsem si stanovila posouzení četnosti výskytu trestných činů proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti a kvality jejich právní úpravy v České a Polské Republice. Pro zvýšení přínosnosti této diplomové práce se zaměřím především na odlišnosti a aspekty, ve kterých lze nalézt inspiraci pro české trestní právo. Očekávám, že trestní sankce v Polsku budou přísnější z důvodu prolínání katolického náboženství se všemi oblastmi života, a tedy nevyhnutelně i s oblastí právní. Dále se domnívám, že skutkové podstaty sexuálních trestných činů budou z výše uvedeného důvodu definovány stroze a jejich výklad bude tedy ponechán na judikatuře.

Diplomová práce vychází z právní úpravy platné ke dni 30.11.2014.

1 Pojem trestných činů proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti v ČR

Trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti jsou téměř všechny zařazeny do III. hlavy Trestního zákoníku. Konkrétně znásilnění, sexuální nátlak, pohlavní zneužití, soulož mezi příbuznými, kuplířství, prostituce ohrožující mravní vývoj dětí, šíření pornografie, výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií a zneužití dítěte k výrobě pornografie, účast na pornografickém představení a navazování nedovolených kontaktů s dítětem. Jako nelogické se mi proto jeví nezařazení trestného činu svádění k pohlavnímu styku, který je v mé diplomové práci taktéž zohledněn, do této hlavy.²

Weiss sexuálně motivované trestné činy vymezuje jako „činy páchané pro bezprostřední sexuální uspokojení pachatele, které je v rozporu s převládající sexuální morálkou společnosti, v níž pachatel žije, a znaky těchto trestných činů jsou uvedeny v trestním zákoně a jsou nebezpečné pro společnost“.³ Současná česká judikatura taktéž spatřuje podstatu sexuálních trestných činů v ukojení sexuálních potřeb pachatele na těle poškozeného, tento přístup však odporuje poznatkům, podle kterých je pachatel

---

2 MITLÖHNER Miroslav, *Sexualita v zákoně č. 40/2009 Sb., trestním zákoníku*, dostupné online na adrese: <http://systemic.cz/sex/archive/cze/textbook2011/12%20-%20Mitlohner.pdf>.

3 WEISS Petr, ZVĚŘINA Jaroslav, *Sexuální chování v ČR – pachatelé a oběti*, Grada publishing spol s.r.o., ISBN 80-7169-795-8, rok 2000, 211 stran.

motivován snahou o dominanci a ponížení oběti.⁴

Objektem trestných činů proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti jsou mimo lidskou důstojnost i svoboda rozhodování v pohlavních vztazích, zdravý vývoj dítěte a některé zásady v pohlavních vztazích včetně mravních zásad.⁵

2 Pojem trestných činů proti sexuální svobodě a mravnosti v PL

Trestné činy proti sexuální svobodě a mravnosti jsou zařazeny do kapitoly XXV. Kodeksu karnego. Jedná se o následující trestné činy: znásilnění, zneužití závislosti a kritické situace, sexuální zneužití bezradné nebo nepřítetné osoby, přinucení k provozování prostituce, sutenerstwo, stręczycielstwo, kuplerstwo,⁶ produkce a šíření pornografie, svádění nezletilého prostřednictvím telekomunikačního systému, zvěčnění osoby v průběhu sexuální aktivity, sexuální zneužití nezletilého, propagace nebo schvalování pedofilie, incest a zneužití důvěry nezletilého.

Podle Popielského jsou sexuální trestné činy takovými činy, které jsou motivované chutí sexuálního uspokojení nebo alespoň vzrušení.⁷ Leszek Lernell trestné činy proti sexuální svobodě vymezuje jako takové typy lidského jednání, spolu s jejich následky, které jsou provázané s pohlavním životem člověka a zakázané trestním právem.⁸ Ve větší míře se setkáváme s motivem ponížení oběti a dokázání převahy pachatele, a to nejen v souvislosti se skupinovým znásilněním.

Objektem ochrany těchto trestných činů je především sexuální svoboda ve smyslu svobody od veškerých forem násilí ve sféře pohlavního života a také mravnost.⁹ Pojem mravnosti¹⁰ znamená základní morální zásady společenského života v oblasti

---

4 DOUŠOVÁ Věra a kol., Sexuální násilí - proč se nikdo neptá, In IUSTITIA, o.p.s., ISBN 978-80- 260-5793-2, rok 2014, 232 stran.

5 JELÍNEK Jiří a kolektiv, Trestní právo hmotné, 3. vydání, Nakladatelství Leges, s.r.o., ISBN 978-80-87576-64-9, rok 2013, 968 stran.

6 pojmy jsou definovány na straně 50 této diplomové práce.

7 LESZCZYŃSKI Juliusz, Zabójstwa na tle seksualnym w Polsce, Wydawnictwo prawnicze, ISBN 83-219-0585-4, rok 1992, 280 stran.

8 IMIELIŃSKI Kazimierz, Seksuologia społeczna, Państwowe wydawnictwo naukowe, ISBN 83-01-04875-1, rok 1984, 579 stran.

9 NAMYSŁOWSKA-GABRYSIAK Barbara, Problematyka statusu osoby pokrzywdzonej, dostupné na internetové adrese: http://www.kcik.pl/doc/Problematyka_statusu_osoby_pokrzywdzonej.pdf.

10 v originálním znění obyczajność, což lze přeložit jako mravnost či slušnost.

sexuálních kontaktů.¹¹ Mravnost je objektem trestných činů zakotvených v Art. 201, Art. 199 § 3, Art. 200b, Art. 202 § 3 a Art. 204 k.k. Sexuální svoboda je objektem trestných činů podle Art. 197, Art. 200a, Art. 198, Art. 199 § 1 a § 2, Art. 203 a Art. 202 (kromě § 3) k.k. Objektem Art. 200 k.k. je mravnost spolu se sexuální svobodou. Podle Śliwińského je objektem ochrany také veřejný pořádek, Błońska zmiňuje důstojnost člověka.¹² Zákodárce v kapitole XXV. Kodeksu karnego (trestního zákona) chrání sexuální sféru života člověka. Veškerá její narušení proti vůli osoby, které se týkají, nebo se souhlasem osoby, která nemůže udělit právně relevantní souhlas, jsou trestná.

3 Vybrané aspekty českého trestního práva související s trestnými činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti

Českou společnost před sexuálními trestnými činy chrání Trestní zákon, Trestní řád, Zákon o policii a nově i Zákon o obětech trestných činů.

Po subjektivní stránce je u všech trestných činů proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti vyžadováno úmyslné zavinění. Pachatelem těchto činů může být fyzická a od ledna roku 2012 i právnická osoba¹³ (s výjimkou trestného činu soulože mezi příbuznými, prostituce ohrožující mravní vývoj dětí a šíření pornografie), přestože u trestných činů sexuálního nátlaku a pohlavního zneužití je obtížné si představit jejich spáchání právnickou osobou.¹⁴ Je to však reálné vzhledem k přičitatelnosti jednání fyzické osoby právnické osobě. Pro ilustraci spáchání takového činu právnickou osobou lze uvést následující příklad: Učitel na výletě pohlavně zneužije dítě svěřené jeho doзору. Za tento trestný čin pak bude trestně odpovědná i škola, která učitele na školu v přírodě vyslala, nedbajíc stížností rodičů na jeho nevhodné chování k dětem.¹⁵ Podmínkou trestní odpovědnosti PO je, aby zákonem specifikovaná FO jednala jménem

---

11 MYŚLIWIEC Hubert, Granice penalizacji seksualnego nadużycia stosunku zależności, wykorzystania krytycznego położenia oraz nadużycia zaufania małoletniego.

12 NAMYSŁOWSKA-GABRYSIĄK Barbara, Problematyka statusu osoby pokrzywdzonej, dostupné na internetové adrese: http://www.kcik.pl/doc/Problematyka_statusu_osoby_pokrzywdzonej.pdf.

13 podle zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim.

14 BOHUSLAV Lukáš, Jaké zkušenosti mají s trestní odpovědností právnických osob některé státy EU? ze dne 25. 8. 2013, právní rádce, dostupné na internetové adrese: <http://pravniciradce.ihned.cz/c1-59952640-jake-zkusenosti-maji-s-trestni-odpovednosti-pravnickych-osob-nektere-staty-eu>.

15 ŠRÁMEK Dušan, Advokát: Rozšíření výčtu trestných činů pro firmy je možné ze dne 4. 3. 2014, dostupné online na adrese: <http://www.ceska-justice.cz/2014/03/advokat-rozsireni-vyctu-trestnych-cinu-pro-firmy-je-mozne/>.

PO, v jejím zájmu (majetkovém i nemajetkovém) nebo v rámci její činnosti a aby toto jednání bylo PO přičitatelné, takže v případě učitele by byla potřeba, aby škola neprovedla potřebnou kontrolu jeho činnosti anebo neučinila opatření k zamezení či odvrácení následků spáchaného pohlavního zneužití.¹⁶

Pachateli, který trpí duševní poruchou, přičemž za duševní poruchu je považována i sexuální odchylka (§ 123 TZ), lze uložit ochranné léčení (ambulantní nebo ústavní) trvající dokud to vyžaduje jeho účel, nejdéle však 2 roky. Pak soud může rozhodnout o prodloužení (i opakovaně). Po propuštění z ochranného léčení může soud nad pachatelem uložit dohled (§ 99 odst. 6 TZ). Pokud je pobyt pachatele činu jinak trestného, který by naplňoval znaky zločinu, trpícího např. právě sexuální odchylkou, na svobodě nebezpečný, soud uloží zabezpečovací detenci (§ 100 TZ).

Z hlediska ochrany obětí trestných činů proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti je významné ustanovení § 34 odst. 3 písm. c) TZ, které stanoví, že do promlčecí doby se nezapočítává doba, po kterou oběť trestného činu obchodování s lidmi nebo některého z trestných činů proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti byla mladší 18 let.

Cílem Zákona o obětech trestných činů je zabránit sekundární viktimizaci. Oběti se již nemusí v průběhu trestního řízení setkat s pachatelem, mají právo volby ohledně pohlaví vyslyšající osoby a smí je doprovázet důvěrník. Výslechy obětí se nesmějí opakovat ani se bezdůvodně dotýkat intimní sféry poškozeného. Oběti se mohou obrátit na probační a mediační službu, která jim pomůže zorientovat se v situaci, získají tak informace o svých právech, peněžité pomoci a návazných službách. Oběť je na žádost, nebo pokud jí hrozí nebezpečí, informována o útěku a propuštění pachatele z vazby, výkonu odnětí svobody, ústavního léčení nebo zabezpečovací detence.¹⁷ Obětí je podle § 2 Zákona o obětech fyzická osoba, které „bylo nebo mělo být trestným činem ublíženo na zdraví, způsobená majetková nebo nemajetková újma nebo na jejíž úkor se pachatel trestným činem obohatil“. Za oběť se považuje také příbuzný oběti, ale pouze pokud jí byla způsobena smrt (§ 3 Zákona o obětech). Poškozeným je podle § 43 Trestního řádu „ten, komu bylo trestným činem ublíženo na zdraví, způsobena majetková, morální nebo jiná škoda“. Poškozený, který je obětí trestného činu (podle

---

16 JELÍNEK Jiří a kolektiv, Trestní právo hmotné, 3. vydání, Nakladatelství Leges, s.r.o., ISBN 978-80-87576-64-9, rok 2013, 968 stran.

17 DOUŠOVÁ Věra a kol., Sexuální násilí - proč se nikdo neptá, In IUSTITIA, o.p.s., ISBN 978-80- 260-5793-2, rok 2014, 232 stran.

Zákona o obětech) může učinit prohlášení o tom, jaký dopad měl spáchaný trestný čin na jeho dosavadní život. Písemné prohlášení je listinným důkazem. Osoba, která přežila sexuální trestný čin, je nazývána obětí, současně se stává poškozeným v momentě, kdy jí jsou přiznána procesní práva v trestním řízení. Zákon o obětech zná kategorii tzv. zvláště zranitelných obětí, přičemž oběti sexuálních trestných činů do této kategorie spadají z titulu povahy těchto činů - ty totiž zasahují do intimní sféry oběti způsobem obvykle vedoucím k sekundární viktimizaci.

Pro dětské oběti platí zvláštní podmínky výslechu podle § 102 TR. Pokud se výslech týká okolností, jejichž oživování v paměti by vzhledem k věku mohlo nepříznivě ovlivňovat duševní a mravní vývoj dítěte, přičemž okolnosti doprovázejí trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti tuto podmínku bezpochyby splňují, je třeba výslech provádět zvláště šetrně a tak, aby jej už nebylo třeba opakovat. Samotný výslech probíhá ve speciální výslechové místnosti.¹⁸ Přibírá se k němu orgán sociálně-právní ochrany dětí nebo osoba mající zkušenosti s výchovou mládeže, jejíž přítomnost má přispět k správnému vedení výslechu. Mohou být přibráni i rodiče. Tyto přibrané osoby pak mohou navrhnout odložení úkonu na pozdější dobu nebo v průběhu provádění úkonu navrhnout jeho přerušování či ukončení, pokud hrozí nepříznivý vliv na psychický stav vyslychaného. V dalším řízení má být dítě vyslechnuto znovu jen v nutných případech. V řízení před soudem je pak možné (na základě rozhodnutí soudu) provést důkaz přečtením protokolu nebo přehráním obrazového a zvukového záznamu pořízeného o výslechu i bez podmínek uvedených v § 211 odst. 1 a 2. TR, zejména bez souhlasu obviněného¹⁹. Při provádění úkonů trestního řízení, tedy i při výslechu svědků, je totiž možné z důvodu ochrany práv osob, bezpečnosti nebo jiných závažných důvodů využívat videokonferenční zařízení tedy technické zařízení pro přenos obrazu a zvuku (§ 52a TR).

---

18 Projekt speciálních výslechových místností pro dětské oběti, ze dne 4.4.2013 [citováno 24.9.2014], dostupné na internetové adrese: <http://www.prevencekriminality.cz/projekty/overene-projekty-upr/specialni-vyslechove-mistnosti/projekt-specialnich-vyslechovych-mistnosti-pro-detske-obeti-54cs.html>.

19 § 211 TR: (1) Místo výslechu svědka lze v hlavním líčení číst protokol o jeho výpovědi, jestliže soud nepokládá osobní výslech za nutný a státní zástupce i obžalovaný s tím souhlasí. Jestliže se obžalovaný, který byl k hlavnímu líčení řádně předvolán, bez omluvy nedostaví, nebo se bez vážného důvodu z jednacích síní vzdálí, souhlas obžalovaného s přečtením takového protokolu o výslechu svědka není třeba a postačí souhlas státního zástupce. Na tyto skutečnosti musí být obviněný v předvolání upozorněn. (2) Protokol o výpovědi spoluobžalovaného nebo svědka se přečte také tehdy, byl-li výslech proveden způsobem odpovídajícím ustanovení tohoto zákona a a) taková osoba zemřela nebo se stala nezvěstnou, pro dlouhodobý pobyt v cizině nedosažitelnou, nebo onemocněla chorobou, která natrvalo nebo po dohlednou dobu znemožňuje její výslech, nebo b) šlo o neodkladný nebo neopakovatelný úkon provedený podle § 158a.

Trestní řád obsahuje zákaz zveřejnění informací umožňujících zjištění totožnosti poškozeného v souvislosti s trestným činem obchodování s lidmi nebo některým z trestných činů proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti (§ 8b odst. 2 TŘ). Stejně tak je nepřipustné zveřejnění obrazových snímků, obrazových a zvukových záznamů či jiných informací o průběhu hlavního líčení nebo veřejného zasedání, pokud by tyto informace umožnily zjištění totožnosti poškozeného (§ 8b odst. 3 TŘ). Pokud svědkovi nebo osobě jemu blízké v souvislosti se svědectvím hrozí újma na zdraví nebo jiné vážné nebezpečí porušení jejich základních práv a zároveň nelze ochranu svědka spolehlivě zajistit jiným způsobem, využije se institutu utajení svědka podle § 55 odst. 2 TŘ.

Podle § 200 TŘ je možné vyloučit veřejnost při hlavním líčení, pokud by veřejné projednání věci ohrozilo mravnost, nerušený průběh jednání, bezpečnost nebo jiný důležitý zájem svědků. Trestní řád jako důvod pro vyloučení veřejnosti z hlavního líčení však neuvádí přímo ochranu zájmů obětí trestných činů proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti, a to ani dětských obětí.

Česká právní úprava zajišťuje ochranu svědků a poškozeného také institutem předběžných opatření, která tyto osoby chrání až do vydání pravomocného rozhodnutí (§ 88n TŘ). Pro trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti jsou klíčová zejména následující předběžná opatření: zákaz styku s určitými osobami, zákaz vstupu do obydlí a zákaz výkonu konkrétně vymezené činnosti. Pokud pachatel předběžné opatření neplní může být vzat do vazby (§ 88o TŘ). Zákaz styku s určitými osobami (§ 88d TŘ) znamená nepřipustnost jakékoliv formy kontaktu či vyhledávání poškozeného, osob poškozenému blízkých, svědků či jiných osob a to včetně kontaktu prostřednictvím sítě elektronických komunikací. Zákaz vstupu do obydlí (§ 88e TŘ) spočívá v zákazu vstupu a zdržování se poškozeného v obydlí obývaném společně s poškozeným, a to včetně bezprostředního okolí tohoto společného obydlí. Zákaz výkonu konkrétně vymezené činnosti (§ 88l TŘ) se ukládá pokud hrozí opakování nebo pokračování trestné činnosti související s výkonem vymezené činnosti, tedy např. povolání učitele, táborového vedoucího nebo trenéra. Zákaz činnosti je zároveň jedním z druhů trestů, konkrétně se může projevit jako zákaz výkonu povolání učitele, který se dopustil pohlavního zneužití dítěte, a to na 1 rok až 10 let.

Všechny trestné činy, včetně těch sexuálních, jsou v České republice stíhány ex offo, tedy z moci úřední. U některých z nich však lze zahájit trestní stíhání a v již zahájeném trestním stíhání pokračovat pouze se souhlasem poškozeného. Ustanovení o souhlasu poškozeného řeší konflikt veřejného zájmu a zájmu poškozeného na trestním stíhání.²⁰ Je však potřeba zmínit, že § 163 Trestního řádu v případě domácího násilí může mít nežádoucí efekt v podobě neudělení souhlasu ze strachu, takže bude chránit zájem pachatele, nikoliv poškozeného.²¹ Tuto situaci však částečně řeší § 163a Trestního řádu, jak uvádím níže.

Souhlas poškozeného je vyžadován u sexuálního nátlaku a znásilnění. V případě sexuálního nátlaku souhlas musí udělit poškozený ke stíhání svého příbuzného v pokolení přímém, sourozence, osvojitele nebo osvojence, manžela, partnera nebo druha anebo jiné osoby v rodinném a obdobném poměru, jejíž újmu by pociťoval jako vlastní. Poměr druha k družce je poměrem obdobným manželskému, který lze vymezit jako sdílení společné domácnosti, sdružování finančních prostředků, výchovu dětí apod. K existenci tohoto poměru proto nepostačuje milenecký vztah. Poměr poškozeného a pachatele musí existovat přímo v době kdy se trestní stíhání vede nebo má vést. Proto pokud poškozený s pachatelem uzavřou manželství během trestního stíhání, bude pro jeho pokračování potřeba souhlas poškozeného. Ke stíhání trestného činu znásilnění je nutný souhlas poškozeného, pokud pachatelem je nebo v době spáchání činu byl manžel, partner nebo druh poškozeného. Narozdíl od trestného činu sexuálního nátlaku se zde vyžaduje souhlas poškozeného i pokud poměr s pachatelem trval v době spáchání trestného činu a do doby zahájení trestního stíhání zanikl.²²

Souhlas s trestním stíháním může poškozený vzít zpět, a to až do momentu, než se odvolací soud odebere k závěrečné poradě. Souhlas, který poškozený odepřel, však nelze znovu udělit (§ 163 TR). Souhlasu poškozeného s trestním stíháním pro výše uvedené trestné činy, jak stanoví § 163a Trestního řádu, není potřeba, pokud trestným činem byla způsobena smrt, poškozený není schopen dát souhlas pro duševní chorobu či poruchu, poškozený je dítětem mladším 15 let, souhlas nebyl udělen nebo byl vzat zpět

---

20 ŠÁMAL Pavel a kol., Trestní řád II. § 157 až 314s, Komentář 7. vydání, C.H. Beck, ISBN 978-80-7400-465-0, rok 2013, 1844 stran.

21 ČÍŽKOVÁ Johana, CÍSAŘOVÁ Dagmar, Rekodifikace sexuálních trestných činů, Trestní právo, rok 2002, číslo 10.

22 ŠÁMAL Pavel a kol., Trestní řád II. § 157 až 314s, Komentář 7. vydání, C.H. Beck, ISBN 978-80-7400-465-0, rok 2013, 1844 stran.

z důvodu tísně poškozeného vyvolané výhrůžkami, nátlakem, závislostí anebo podřízeností.

Na závěr této kapitoly bych ráda zmínila, že v České republice je policejní provokace zakázána. K opatřování důkazů u trestných činů jako je šíření pornografie nebo obchod s lidmi se používá operativně pátracích prostředků, a to sledování osob a věcí (158d TŘ) a použití agenta (158e TŘ). „Je nepřípustné, aby například policejní orgány jako orgány státu naváděly jiného ke spáchání trestné činnosti, posilovaly jeho vůli spáchat trestný čin nebo mu jakoukoliv formou ke spáchání trestného činu pomáhaly.“ Policejního agenta je tedy možné použít pouze ke zmaření trestného činu nebo k zabránění následkům trestného činu a k zajištění potřebných důkazů. V ČR lze použít agenta, je-li vedeno trestní řízení pro zločin, za který zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně osm let, nebo pro konkrétní trestné činy (sexuální trestné činy výčet nezahrnuje). Institut použití agenta byl uplatněn mezi jinými v kauze nočního klubu Relax (obchod s lidmi, kuplířství). Policejní agenti žádali obžalované o zprostředkování kontaktu s nezletilými prostitutkami, aby prověřili, že v klubu skutečně nezletilé dívky pracují a jakým způsobem jsou najímány. „Orgány policie v posuzovaném případě prokazatelně vstoupily do již probíhajícího skutkového děje a v žádném případě tedy nemohly svým jednáním vzbudit úmysl a rozhodnutí obviněného páchat trestnou činnost.“ Iniciativa policejních orgánů tedy v souladu se zákonem vedla k zajištění potřebných důkazů.²³

---

23 Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 14.12.2011, sp. zn. 3 Tdo 105/2011, dostupné na internetové adrese: <http://kraken.slv.cz/3Tdo105/2011>.

4 Vybrané aspekty polského trestního práva související s trestnými činy proti sexuální svobodě a mravnosti

Polskou společnost před trestnými činy proti sexuální svobodě a mravnosti chrání Kodeks karny (trestní zákon), Kodeks postępowania karnego (trestní řád), Ustawa o Policji (zákon o policii) a od roku 2009 také Polska karta praw ofiary²⁴ (volně přeloženo jako polská listina práv oběti).

Všechny trestné činy proti sexuální svobodě a mravnosti vyžadují úmyslné zavinění. Pachatelem může být fyzická a od roku 2002 i právnická osoba, a to podle Ustawy o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (volně přeloženo jako zákon o odpovědnosti kolektivních entit za nedovolené činy pod hrozbou trestu). Právnická osoba je odpovědná za nedovolený čin²⁵ (nikoliv trestný čin, protože zde chybí element viny)²⁶, který spáchala zákonem specifikovaná fyzická osoba, pokud její chování přineslo anebo mohlo přinést právnické osobě prospěch včetně nemajetkového prospěchu. Pro trestní odpovědnost PO je nutné, aby PO zanedbala dohled nad FO, byl prokázán nedostatek péče při výběru FO nebo špatná organizace chodu PO, kdy by náležitá organizace mohla zajistit nespáchání trestného činu. Dále se vyžaduje, aby FO byla pravomocně odsouzena. Právnická osoba může spáchat trestné činy proti sexuální svobodě a mravnosti podle Art. 199–200b a Art. 202–204 Kodeksu karnego. Příkladem trestní odpovědnosti PO za zneužití dítěte by byla situace, kdyby škola najala jako trenéra recidivistu (nedostatek péče při výběru FO), který při tréninkových hodinách na školní olympiádu sexuálně zneužije jednoho ze svých svěřenců, aby jej přinutil běžet závod (nemajetkový prospěch škole). Tímto příkladem se snažím ilustrovat nízkou pravděpodobnost odpovědnosti polské právnické osoby za zneužití dítěte, odpovědnost podle ostatních Art. považuji vzhledem k jejich komerční povaze a možnosti realizace pomocí internetových stránek PO za opodstatněnou.

---

24 Polska karta praw ofiary [citováno 20.9.2014], dostupné na internetové adrese:

http://www.elblag.policja.gov.pl/p_d_f/karta_praw_ofiary.pdf.

25 Za spáchání nedovoleného činu nelze pachateli připsat vinu (narozdí od TČ). Každý TČ je zároveň nedovoleným činem.

26 SŁOWIK Paula, Odpowiedzialność karna podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary, dostupné na internetové adrese: http://lexplay.pl/arttykul/Prawo-Dzialalnosci-Gospodarczej/odpowiedzialnosc_karna_podmiotow_zbiorowych_za_czyny_zabronione_pod_grozba_kary.

Pachatele trestného činu proti sexuální svobodě (nikoliv mravnosti²⁷) je podle Art. 95a k.k. možné umístit v psychiatrické léčebně, pokud byl trestný čin spáchán v souvislosti s jeho psychickou nemocí, sexuální deviací apod. Soud neukládá délku doby léčení, takže deviant je propuštěn, až pokud jeho pobyt v léčebně není nadále nutný. Soud uloží umístění v uzavřené léčebně či ambulantní farmakologické léčení s cílem oslabení sexuálního pudu (tzv. farmakologická kastrace) vždy u pachatele znásilnění podle Art. 197 § 3 k.k., u ostatních trestných činů proti sexuální svobodě je to možné pokud byl uložen nepodmíněný trest odnětí svobody.

Promlčení trestného činu, pokud byl obětí nezletilý a jedná se o trestný čin podle Art. 189a § 1 k.k. nebo kterýkoliv trestný čin z kapitoly XXV. k.k., není možné, dokud je poškozený mladší 30 let. Podle Art. 106a k.k. nelze zahladit odsouzení za trestný čin proti sexuální svobodě a mravnosti, jehož obětí bylo dítě mladší 15 let.

Oběť trestného činu je podle Polské karty praw ofiary definovaná jako fyzická osoba, jejíž právo zákonem chráněné bylo bezprostředně narušeno nebo ohroženo trestným činem, a také lidé nejbližší této osobě. Nejbližší osobou je podle Art. 115 § 11 k.k. manžel, ascendent, descendent, sourozenec, příbuzný ve stejném stupni nebo linii, osoba adoptovaná a její manžel a také osoba spolužijící. V trestním řízení oběť získává status poškozeného. Poškozeným je fyzická či právnická osoba, jejíž právní dobro bylo bezprostředně narušeno nebo ohroženo trestným činem (Art. 49 § 1 k.k.). V Karcie praw ofiary je zakotveno právo oběti na pomoc, důstojnost, respekt, soucit, volnost od sekundární viktimizace, přístup k spravedlnosti, mediaci a smíření s pachatelem a v neposlední řadě právo na restituci a odškodnění. V souvislosti se sekundární viktimizací je zakázáno zasahovat do soukromí oběti a její rodiny, přičemž výsledky mají být ohraničené na nutné minimum tak, aby nebylo nutné je opakovat. Policie a prokuratura jsou povinny zajistit oběti trestného činu bezpečnost. Oběť může požádat o utajení svých osobních údajů, má právo na anonymitu své osoby v médiích a na odbornou pomoc. Oběť trestného činu proti sexuální svobodě a mravnosti má právo být vyslýchána osobou stejného pohlaví. Oběť nesmí přijít do kontaktu s pachatelem před hlavním líčením, proto jsou v soudech nutné izolované

---

27 WAŚEK Andrzej, ZAWŁOCKI Robert, Kodeks karny część szczególna. Komentarz do artykułów 117-221. Tom I, Wydawnictwo C.H. Beck, ISBN 978-83-255-1244-6, rok 2010, 1442 stran.

místnosti pro oběti, aby se tyto vyhly kontaktu s pachatelem, jeho rodinou a známými. O procesních právech oběti se ve zkratce zmiňuji níže.

Zájem dítěte během soudního procesu je chráněn speciálními podmínkami výslechu podle Art. 185a k.p.k. a přítomností psychologa u něj. Až na výjimky je možné poškozeného mladšího 15 let vyslýchat pouze jednou, a to vždy bez účasti obžalovaného. Výslech dítěte probíhá v tzv. bezpečném pokoji, provádí jej soudce v civilu spolu s psychologem, ostatní osoby včetně obránce poškozeného se nachází za jednosměrným zrcadlem. Prokurátor, obránce a právní zástupce dítěte mají právo se výslechu zúčastnit. Protokol z výslechu slouží jako důkaz během hlavního líčení spolu s zvukovým a obrazovým záznamem provedeného výslechu. Výslech svědka mladšího 15 let se provádí za stejných podmínek, dítě mladší 15 let však vystupuje v roli svědka u trestných činů z XXV. kapitoly k.k. pouze pokud jeho svědectví může být klíčové pro vyřešení případu (Art. 185b § 1 k.p.k.). Výslech poškozeného - dítěte staršího 15 let se provádí za výše zmíněných podmínek v případě odůvodněné obavy, že provedení v jiných podmínkách by mohlo mít negativní vliv na psychický stav poškozeného (Art. 185a § 4 k.p.k.). Výslech dítěte staršího 15 let jako svědka probíhá prostřednictvím videokonferenčního zařízení, pokud je zde důvodná obava, že přítomnost obžalovaného by mohla mít negativní vliv na psychický stav nebo výpověď poškozeného (Art. 185b § 2 k.p.k.).

V případě odůvodněné obavy nebezpečí na životě, zdraví, svobodě nebo jmění (v značných rozměrech) svědka či osoby jemu blízké lze vydat ustanovení o zachování okolností umožňujících odhalení identity svědka včetně důležitých osobních údajů v tajnosti. Proces se v této části uskuteční bez účasti stran a spadá pod ustanovení o neveřejné informaci - tajné nebo přísně tajné (Art. 184 § 1 k.p.k.).

U trestných činů stíhaných na návrh poškozeného je zasedání soudu neveřejné pokud o to poškozený požádá (Art. 360 §2 k.p.k.), přičemž soudu nepřísluší rozhodovat o potřebnosti tohoto opatření. Zda bude veřejnost vyloučena zcela nebo z části, určí taktéž pokozený.²⁸ Neveřejnost zasedání je možná také v případě nezletilého svědka či poškozeného (Art. 360 § 3 k.p.k.).

---

28 ŚWIECKI DARIUSZ, Kodeks postępowania karnego. Komentarz, ISBN: 978-83-278-0210-1, rok 2013, 2687 stran.

S cílem zamezit další trestné činnosti obžalovaného může soud nebo prokurátor uložit předběžná opatření podle kapitoly 28 k.p.k. V případě trestných činů proti sexuální svobodě a mravnosti se uplatní zejména policejní dozor, opuštění společného obydlí a zákaz výkonu určitého povolání (Art. 276 k.p.k.). Povinnost pachatele pod policejním dozorem může spočívat mezi jinými v hlášení se dozorcímu orgánu v určitých časových úsecích, zákazu opuštění místa pobytu, zákazu pobytu na určitých místech a zákazu kontaktu s poškozeným nebo jinými osobami (Art. 275 k.p.k.). Opuštění společného obydlí lze uložit pouze pachateli, který spáchal trestný čin s použitím násilí a pokud je zde důvodná obava, že se pachatel takového činu vůči poškozenému znovu dopustí, obzvláště pokud tím pachatel hrozil (Art. 275a k.p.k.).²⁹

Dále uvádím specifické druhy prostředků karných³⁰ používaných u trestných činů proti sexuální svobodě a mravnosti. Podle Art. 41 § 1a k.k. může soud udělit pachateli trestného činu proti sexuální svobodě a mravnosti vůči nezletilému doživotně zákaz znamenající nemožnost výkonu povolání nebo činnosti provázané se vzděláváním, výchovou a péčí o nezletilé (učitel, trenér, dětský lékař³¹). Zákaz se ukládá, pokud pachatel zneužil svého povolání při spáchání trestného činu nebo pokud další výkon povolání ohrožuje důležité právní zájmy. Tento zákaz soud udělí vždy v případě recidivy stricto sensu. Dále zákon výslovně uvádí, že pokud byl spáchán trestný čin proti sexuální svobodě a mravnosti vůči nezletilému, lze pachateli soudně uložit zákaz pobytu v určitém prostředí či na určitých místech, zákaz přiblížení se k určitým osobám (soud vždy určí vzdálenost, na kterou se pachatel smí přiblížit³²), zákaz opuštění místa pobytu bez souhlasu soudu anebo příkaz opuštění místa obývaného společně s nezletilým, přičemž k tomuto zakazu či příkazu může soud pachateli uložit, aby se v určitých časových intervalech hlásil na policii (Art. 41a § 1 k.k.). Trest podle Art. 41a § 1 k.k. soud ukládá vždy v případě pachatele odsouzeného k bezpodmínečnému trestu odnětí svobody, lze uložit doživotně v případě recidivy stricto sensu. Tento trest, pokud byl uložen doživotně, lze pro vzorné chování pachatele odpustit jen tehdy, byl-li vykonávaný minimálně 10 let. Pojem určitých osob může

---

29 ŚWIECKI DARIUSZ, Kodeks postępowania karnego. Komentarz, ISBN: 978-83-278-0210-1, rok 2013, 2687 stran.

30 šrodek karny je dodatečnou křivdou ukládanou pachateli trestného činu, a to vedle trestu nebo namísto něj.

31 WĄSEK Andrzej, ZAWŁOCKI Robert, Kodeks karny część szczególna. Komentarz do artykułów 117-221. Tom I, Wydawnictwo C.H. Beck, ISBN 978-83-255-1244-6, rok 2010, 1442 stran.

32 BOJARSKI Janusz a kol., Kodeks karny. Komentarz, Lexis Nexis, ISBN: 978-83-7806-148-9, rok 2012, 1520 stran.

znamenat konkrétně určené osoby nebo skupinu osob – všechny nezletilé, členy rodiny.³³

V polském trestním právu jsou trestné činy stíhané ve třech odlišných režimech: ex offo, na návrh poškozeného a v režimu soukromé žaloby.³⁴ Podle § 205 Kodeksu karnego je trestný čin znásilnění, zneužití závislosti a kritické situace a sexuální zneužití bezradné nebo nepřičetné osoby stíhán na návrh poškozeného. Stejně tak zvěčnění osoby během sexuální aktivity je podle § 191a Kodeksu karnego stíháno na návrh poškozeného. V Polském právu platí zásada legality, v souladu s touto zásadou orgány vyšetřují všechny trestné činy, o kterých se (bez ohledu na zdroj) doví. S tím, že u činů v režimu návrhu poškozeného se obrací na poškozeného, na jehož vůli závisí trestní stíhání. Pokud poškozený návrh podá, probíhá další stíhání již standardně ex offo, poškozený tedy není žalobcem. Stíhání na návrh, jak stanoví zákon, se může týkat pouze trestných činů, jejichž oběť je psychicky v pořádku.³⁵ Proto, pokud je stav oběti výsledkem trvalé duševní poruchy, je trestný čin sexuálního zneužití bezradné nebo nepřičetné osoby stíhán ex offo.³⁶ Kodeks karny totiž presumuje, že dospělá svéprávná a psychicky stabilní osoba dokáže sama vyhodnotit, zda je trestní stíhání v jejím zájmu. Návrh lze vzít zpět, je však vyžadováno sepsání protokolu o přijetí zpětvzetí návrhu a souhlas kompetentního orgánu. V přípravném řízení je zpětvzetí umožněno do podání obžaloby, rozhoduje o něm prokurátor. V hlavním líčení do momentu přečtení obžaloby o zpětvzetí rozhoduje soudce. V případě trestného činu znásilnění návrh zpět vzít nelze (Art. 12 § 3 k.p.k.). Návrh, který byl vzat zpět, již nelze znovu podat.³⁷ Vzhledem k tomu, že trestné činy jako je pohlavní zneužití jsou stíhány ex offo, bylo by na místě pod tento režim stíhání zařadit i znásilnění spáchané na dítěti.

V případě stíhání trestného činu ex offo může poškozený vystupovat jako “oskarżyciel posiłkowy” (volně přeloženo jako vedlejší žalobce), a to vedle veřejného žalobce nebo namísto něj. Fakt, že veřejný žalobce vezme obžalobu zpět, nezbavuje “oskarżyciela posiłkowego” jeho oprávnění. “Oskarżyciel posiłkowy” je oproti

---

33 WRÓBEL Włodzimierz, ZOLL Andrzej, Polskie prawo karne- część ogólna, Wydawnictwo znak, ISBN: 978-83-240-1872-7, rok 2011, 606 stran.

34 SYGIT Bogusław, PALKA Przemysław, Zabójstwo w związku ze zwałceniem – jako kwalifikowany typ zabójstwa.

35 STANEK Grażyna, Opinia Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Karnego w przedmiocie uchylenia art. 205 k.k.;

36 GAŁĄZKA Małgorzata, Kodeks karny : część szczególna : pytania egzaminacyjne, kazusy, tablice, Wydawnictwo C.H.Beck, ISBN 83-7387-894-7, rok 2005, 202 stran.

37 STANEK Grażyna, Opinia Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Karnego w przedmiocie uchylenia art. 205 k.k..

poškozenému před soudem stranou. Znamená to, že může navrhopvat důkazy a zadávat otázky svědkům. (Art. 53 a dále k.p.k.).

Na závěr této kapitoly považuji za potřebné zmínit legální neboli policejní provokaci. Institut policejní provokace je zakotven v Art. 19a Ustawy o Policji, tento předpis ji však nazývá czynnością operacyjno-rozpoznawczą (českým ekvivalentem jsou operativně pátrací prostředky), název policejní provokace vyplývá z judikatury nejvyššího soudu. Tato provokace však neslouží k naklonění pachatele, aby spáchal trestný čin, ale pouze k ověření, že skutečně je pachatelem již dokonaneho trestného činu, nejedná se tedy o provokaci v pravém slova smyslu. Konkrétní formou policejní provokace používané k získávání důkazů o sexuální trestné činnosti je nákup, prodej nebo převzetí předmětů, jejichž výroba, držení, skladování, přeprava nebo obchodování je zakázáno. Policejní provokaci zákon předpokládá pro trestné činy obchodu s lidmi, sexuálního zneužití dítěte a svádění nezletilého prostřednictvím telekomunikačního systému. V případě obchodu s lidmi půjde z důvodu bezpečnosti pouze o nabídku fiktivní osoby a následnou negociaci bez její realizace. U zbývajících dvou trestných činů není dosud jasné, jakým způsobem by měla případná provokace probíhat, jelikož dle platného zákona není možné, aby policista předstíral, že je osobou mladší 15 let, vymámil z pachatele informace o stycích s jinými nezletilými a takto jej usvědčil – toto počínání nenaplnuje znaky předmětů, jejichž výroba, držení, skladování, přeprava nebo obchodování je zakázáno a činnost agenta v jiných směrech nemá oporu v polském zákoně.³⁸ Výše popsané počínání však je možné např. u investigativního novináře, půjde o tzv. soukromou provokaci, která je považována za přípustnou.³⁹ Aby se však jednalo o trestný čin, musí komunikace (v případě svádění nezletilého prostřednictvím telekomunikačního systému) proběhnout alespoň s jedním skutečným nezletilým mladším 15 let, nikoliv pouze s novinářem předstírajícím dítě. Díky přípustnosti soukromé provokace se v polských internetových vodách setkáváme s nezanedbatelným

---

38 ŁYSZCZEK Jan, Granice legalnej prowokacji w prawie polskim, stran 446, dostupné online na https://www.google.cz/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0CCIQFjAA&url=http%3A%2F%2Fparz.pl%2Fplicki%2Flegalna_prowokacja.doc&ei=oOIVVPKSE6j9ygPs74DwAw&usq=AFQjCNH-D-OR1NpIjAUaWcm2jSLWMysxGQ&sig2=nngiZX7yDrnCjZStV-kjQw.

39 Namierzyliśmy w sieci pedofila! Zajęła się nim już policja, ze dne 11.12.2012 [citováno 16.9.2014], dostupné na internetové adrese: <http://supernowosci24.pl/namierzyliśmy-w-sieci-pedofila-zajela-sie-nim-juz-policja/>.

množstvím více či méně úspěšných soukromých osob nazývaných lovci pedofilů.⁴⁰

5 Srovnání vybraných aspektů českého a polského trestního práva

V obou právních úpravách jsou veškeré sexuální trestné činy úmyslné, přičemž jejich pachatelem může být fyzická osoba a u vybraných trestných činů také právnická osoba. Koncepce trestní odpovědnosti PO se však významně liší. V ČR je trestní odpovědnost PO nezávislá na trestní odpovědnosti FO. Oproti tomu v Polsku je nutné, aby za trestný čin byla nejdříve odsouzena FO, až pak jej lze přičíst PO. Česká právnická osoba je tak odpovědná přímo za trestný čin, ale Polská PO odpovídá pouze za nedovolený čin, přímo za trestný čin totiž odpovídá FO. Dalším zásadním rozdílem je požadavek polské právní úpravy, aby chování FO přineslo PO prospěch. V české právní úpravě je prospěch PO pouze jednou z alternativ vedle jednání jménem PO a v rámci činnosti PO. Ohledně dalších podmínek přičitatelnosti obě právní úpravy shodně požadují zanedbání dohledu (kontroly), český zákon kromě toho zmiňuje opatření k zamezení či odvrácení následků spáchaného trestného činu. Polský zákon alternativně požaduje také nedostatek péče při výběru FO a špatnou organizaci chodu PO.

Pachateli, který trpí sexuální odchylkou (deviací), je v ČR možné uložit ambulantní či ústavní ochranné léčení nebo zabezpečovací detenci. V Polsku takovému pachateli lze uložit léčení v uzavřené léčebně nebo ambulantní farmakologické léčení. Uzavřená léčebna odpovídá pojmu ústavního ochranného léčení, ambulantní farmakologické léčení se však zásadně liší od českého ambulantního ochranného léčení, jedná se totiž o farmakologickou kastraci, kterou v ČR lze provést pouze vyjíměčně na základě žádosti pachatele. Tato se obligatorně provádí u pachatelů skupinového znásilnění, znásilnění dítěte mladšího 15 let a znásilnění příbuzného, což s ohledem na značnou společenskou škodlivost a morální ohavnost těchto činů, přes úctu k lidským právům, považuji za opodstatněné. Dalším příznačným rozdílem, je fakt, že v ČR se ochranné léčení ukládá pouze na dobu 2 let a poté o jeho případném prodloužení musí

---

40 RYBAK Marcin, Rozmawiał z dorosłym podającym się za 13-latkę. Pedofilii mu nie udowodnią, ze dne 24.9.2013 [citováno 20.9.2014], dostupné na internetové adrese: <http://www.gazetawroclawska.pl/artykul/999603.rozmawial-z-doroslym-podajacym-sie-za-13latke-pedofilii-mu-nie-udowodnia,id,t.html?cookie=1>.

rozhodnout soud, zatímco v Polsku je léčení uloženo doživotně a o případném propuštění musí rozhodnout soud. Tato odlišná úprava zrcadlí přístup obou států k pachatelům, přičemž český přístup je humánnější a polský tvrdší, a dle mého názoru poskytující větší míru ochrany potencionálním obětem. Ideální řešení bych však viděla v jejich kombinaci, jelikož 2 roky jsou na účinnou léčbu příliš krátkou dobou a doživotní umístění v léčebně je oproti tomu kruté a neodpovídající zásadám humanity.

Promlčení trestného činu obchodu s lidmi a sexuálních trestných činů spáchaných na dětech je speciálně upraveno v obou státech. V ČR se do promlčecí doby nezapočítává časový úsek od spáchání trestného činu na nezletilém až do jeho 18 let. V Polsku je právní úprava přísnější, k promlčení totiž nemůže dojít před tím, než poškozený oslaví 30 narozeniny, tedy celých 12 let od jeho plnoletosti. Česká právní úprava neobsahuje speciální ustanovení ohledně zahlazení odsouzení na rozdíl od té polské, která zakotvuje nemožnost zahlazení odsouzení za trestný čin proti sexuální svobodě a mravnosti spáchaný na dítěti mladším 15 let, což fakticky vylučuje situaci, aby se učitelem stal trestaný pedofil.

Pojem oběti a poškozeného je v českém a polském trestním právu definován obdobně. U oběti je však podstatné, že v polském právu příbuzného oběti (i za jejího života) považujeme taktéž za oběť, zatímco v českém právu je příbuzný v roli oběti pouze pokud tato zemřela. Česká definice je z mého úhlu pohledu realističtější, ne vždy jsou totiž příbuzenské vztahy a povaha trestného činu takové, aby se příbuzní oběti cítili být trestným činem jakkoli zasaženi, a proto považuji za neúčelné, aby byli zákonem postaveni do role oběti. Polská definice hovoří o poškozeném (oběti) i v případě pouhého ohrožení práv, což je dle mého názoru na místě s ohledem na trestné činy ohrožovací, u nichž není nutné přímo narušení práv a svobod poškozeného. Co se týká samotného výslechu oběti a jejich procesních práv deklarovaných v Zákoně o obětech a Polské kartě praw ofiary, jsou tato až na drobné výjimky totožná. Polska karta praw ofiary výslovně deklaruje bezpečnost a anonymitu oběti, avšak co se bezpečnosti týče, považuji za zdařilejší ustanovení Trestního řádu ohledně informace o propuštění nebo útěku pachatele, a to pro jeho konkrétnost. Oproti tomu polská právní úprava nezná institut důvěrníka doprovázejícího oběť, kategorii zvlášť zranitelných obětí ani prohlášení o dopadu trestného činu na život oběti.

Pro výslech dítěte mladšího 15 let platí v zásadě stejné podmínky s tím, že český zákon výslovně zakotvuje možnost přibraných osob navrhnout odložení nebo přerušení výslechu. Rozdílem, který stojí za zmínku, je fakt potřeby rozhodnutí soudu. V českém trestním řízení je zapotřebí rozhodnutí soudu o provedení důkazu přečtením protokolu nebo přehráním obrazového a zvukového záznamu bez souhlasu poškozeného a dalších podmínek. Oproti tomu polský právní řád zakotvuje bezprostřednost použití takového důkazu, což považuji z hlediska ochrany zájmů dětského svědka či poškozeného za účelné, stejně jako zakotvení podmínky klíčivosti pro vyřešení případu. Co je naopak v polské právní úpravě oproti té české matoucí a dle mého názoru nežádoucí, jsou odlišná ustanovení o výslechu svědka (poškozeného) mladšího 15 let a svědka (poškozeného) ve věku 15-18 let. Dítěti staršímu 15 let je tak totiž poskytována ochrana v menší míře a až po posouzení její potřeby.

Utajení totožnosti svědka je upraveno v obou právních systémech, s tím, že Trestní řád explicitně vyjadřuje podmínku nemožnosti zajištění ochrany svědka jiným způsobem. Polské právo neobsahuje speciální ustanovení pro utajení totožnosti poškozeného v souvislosti se sexuálními trestnými činy, což by vzhledem k mediálnímu zájmu o oběti trestných činů tohoto druhu bylo vhodné.

Vyloučení veřejnosti při hlavním líčení je upraveno zcela odlišně. Tato odlišnost vyplývá z rozdílné úpravy režimu trestního stíhání. V případě, že je trestný čin stíhán na návrh poškozeného je zasedání soudu neveřejné, požádá-li o to poškozený. Navíc polské právo jako důvod vyloučení veřejnosti přímo zmiňuje nezletilost poškozeného nebo svědka, zatímco české právo operuje s pojmy mravnost a jiný důležitý zájem svědků.

Obě právní úpravy pod odlišnými názvy zakotvují předběžná opatření zákazu vstupu do obydlí, zákazu styku s určitými osobami (v Polsku spadá pod policejní dozor) a zákazu výkonu konkrétně vymezené činnosti. Polská právní úprava navíc v rámci policejního dozoru upravuje hlášení se dozorčímu orgánu. Zatímco Trestní řád výslovně stanoví, že pachatel v případě neplnění předběžného opatření bude vzat do vazby, Kodeks postępowania karnego tento postup explicitně nezakotvuje, ale komentář jej

předpokládá.⁴¹ Dále obě právní úpravy obsahují zákaz výkonu určitého povolání ve formě trestu. V ČR je tento trest možné uložit na 1-10 let, v Polsku se ukládá doživotně, v případě recidivy dokonce obligatorně jako jakýsi vedlejší trest (środek karny). Zcela nad rámec české právní úpravy Kodeks postępowania karnego stanoví (jako środek karny) zákaz pobytu v určitém prostředí či na určitých místech, příkaz opuštění místa obývaného společně s nezletilým a zákaz přiblížení se k určitým osobám, přičemž za klíčové pro zamezení dalším pedofilním činům považují, že pojem určitých osob může být vymezen jako všichni nezletilí obecně. Výše zmíněné środki karne se ukládají obligatorně pokud je pachatel odsouzen k bezpodmínečnému trestu odnětí svobody. Zákaz opuštění místa pobytu bez souhlasu soudu v zásadě odpovídá trestu domácího vězení.

České trestní právo zná jediný režim trestního stíhání, a to ex offio tedy z moci úřední. Polské trestní právo rozlišuje 3 režimy trestního stíhání: ex offio, na návrh poškozeného a soukromou žalobu. U trestných činů proti sexuální svobodě a mravnosti se uplatní pouze první dva režimy. Trestní stíhání na návrh vychází ze zásady, že svéprávný a psychicky stabilní poškozený dokáže sám nejlépe zhodnotit, zda je trestní stíhání skutečně v jeho zájmu či nikoliv, a to zejména s ohledem na sekundární viktimizaci a osobu pachatele. Pozici poškozeného v trestním řízení pak posiluje institut “oskarżyciela posiłkowego”, který české právo nezná. Zájem poškozeného na trestním stíhání je v Trestním řádu vyjádřen pomocí souhlasu poškozeného s trestním stíháním, ten se však uděluje pouze pokud je pachatel příbuzným, manželem poškozeného apod. Trestní řád stanoví případy, kdy tento souhlas není vyžadován. Z toho plyne, že polské právo vymezuje konkrétní trestné činy, o jejichž stíhání bez ohledu na osobu pachatele rozhoduje vždy poškozený, zatímco české právo dává poškozenému možnost o trestním stíhání rozhodnout taktéž pouze v případě zákonem vymezených trestných činů, ale tyto navíc musejí být spáchány určitými osobami. Oba právní systémy umožňují zpětvzetí souhlasu (návrhu) poškozeného s výjimkami. Kodeks karny vylučuje zpětvzetí návrhu pro trestný čin znásilnění.

Na závěr uvádím srovnání možnosti použití operativně-pátracích prostředků, v Polsku zvaných policejní provokací. Podle českého zákona je možné sledování osob a

---

41 ŚWIECKI DARIUSZ, Kodeks postępowania karnego. Komentarz, ISBN: 978-83-278-0210-1, rok 2013, 2687 stran.

věcí a použití policejního agenta, a to pro všechny trestné činy s horní hranicí trestní sazby odnětí svobody minimálně 8 let. V Polsku lze policejní provokaci použít přímo u tří vybraných sexuálních trestných činů a s ohledem na specifika dvou z těchto trestných činů velmi omezeně. Polský policejní agent může provokovat pouze nákupem, prodejem nebo převzetím určitých předmětů, což považuji za poněkud neobratné řešení, a jak se ukazuje v praxi u sexuálního zneužití dítěte a svádění nezletilého prostřednictvím telekomunikačního systému také těžko použitelné. Oproti tomu soukromá provokace realizovaná zejména novináři zažívá v Polsku skutečný boom, v ČR je v souladu s právem zakázána. Jelikož se tato novinářská provokace netýká navádění k trestné činnosti, ale pouhé komunikace s domnělymi pedofily na síti, shledávám ji neškodnou a do jisté míry i užitečnou.

6 Znásilnění a další trestné činy

6.1. Znásilnění a sexuální nátlak v ČR

Znásilnění je považováno za druhý nejtěžší zločin, hned po vraždě. Počet znásilnění se pohybuje mezi 500-750 případy ročně, výjimkou byl rok 1990 s 890 případy, zde však byla zjevně důvodem rozsáhlá amnestie. Počet vyšetřovaných a objasněných znásilnění za poslední léta zmiňuji v policejní statistice. „Podle některých odborníků je skutečný počet těchto trestných činů desetinásobný oproti skutečně vyšetřovaným, podle některých ještě mnohonásobně vyšší, počet policii nahlášených případů se pohybuje mezi 3-4 %.“⁴²

Pachatelé znásilnění jsou ve věku 20-30 let, tento trestný čin je často páchan pod vlivem alkoholu.⁴³ Z výzkumu Netíka vyplývá, že pachatelé jsou svobodní, nižšího IQ i vzdělání, 45 % z nich tvoří recidivisté (z toho 17 % recidivisté v sexuální oblasti)⁴⁴. Výzkum potvrdil, že převažuje znásilnění obětí známými osobami – manžely, partnery,

---

42 KOVÁŘ Petr a kol., Sexuální agrese – znásilnění z pohledu medicíny a práva, MAXDORF, ISBN 978-80-7345-161-5, rok 2008, 292 stran.

43 CHMELÍK Jan a kolektiv, Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita, portál s.r.o., ISBN 80-7178-739-6, rok 2003, 201 stran.

44 KOVÁŘ Petr a kol., Sexuální agrese – znásilnění z pohledu medicíny a práva, MAXDORF, ISBN 978-80-7345-161-5, rok 2008, 292 stran.

rodinnými příslušníky, spolužáky či kolegy.⁴⁵

Znásilnění provází řada všeobecně rozšířených mýtů, které se promítají nejen do vnímání veřejnosti, ale i do praxe soudů a do odborné literatury. Hlavním mýtem je představa aktivně se bránící ženy napadené mimo domov neznámým útočníkem. Pokud se případ této konstrukci vymyká, je oběti připisována spoluvina.⁴⁶ Úvahy na téma spoluviny oběti najdeme u Chmelíka, který tvrdí, že u znásilnění lze spatřovat jistou míru zavinění i na straně oběti, protože v řadě případů je příčinou mužova útoku chybná interpretace odporu ze strany ženy jako součásti rituálu. Podle Chmelíka se oběť na znásilnění a jiných sexuálních trestných činech může podílet svým vyzývavým nebo rizikovým chováním. Typickým příkladem je žena cestující sama autostopem⁴⁷. S tímto nelze souhlasit, protože žena, která se chová vyzývavě a riskuje např. právě cestu autostopem, může být nazvána neopatrnou nebo nezodpovědnou, nikoli však spoluvinnou za trestný čin.

Znásilnění bývá často provázeno násilím, jež se stupňuje, pokud oběť vyhrožuje útočnickovi udáním na policii. Hrozby zpravidla jen zvyšují agresivitu pachatele.⁴⁸ Definici násilí a jeho zákonnou úpravu uvádím v následující kapitole. Pokud je oběť donucena k pohlavnímu styku zneužitím závislosti nikoliv násilím, dle platné právní úpravy se nejedná o znásilnění, ale pouze o sexuální nátlak. Pro naplnění skutkové podstaty znásilnění soudy převážně požadují aktivní odpor na straně oběti, tedy takový odpor, který pachatel musí násilím překonat, aby docílil soulože. Aktivnost odporu je zpravidla posuzována podle fyzických zranění oběti.⁴⁹ Sexuální nátlak je trestným činem relativně novým, zavedeným do české právní úpravy v roce 2010.

Před novelou zákona obětí znásilnění mohla být pouze žena. Muži jsou mezi oběťmi znásilnění zastoupeni zřídka, a to především ve věznicích nebo u

---

45 DOUŠOVÁ Věra a kol., Sexuální násilí - proč se nikdo neptá, In IUSTITIA, o.p.s., ISBN 978-80- 260-5793-2, rok 2014, 232 stran.

46 DOUŠOVÁ Věra a kol., Sexuální násilí - proč se nikdo neptá, In IUSTITIA, o.p.s., ISBN 978-80- 260-5793-2, rok 2014, 232 stran.

47 CHMELÍK Jan a kolektiv, Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita, portál s.r.o., ISBN 80-7178-739-6, rok 2003, 201 stran.

48 CHMELÍK Jan a kolektiv, Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita, portál s.r.o., ISBN 80-7178-739-6, rok 2003, 201 stran.

49 DOUŠOVÁ Věra a kol., Sexuální násilí - proč se nikdo neptá, In IUSTITIA, o.p.s., ISBN 978-80- 260-5793-2, rok 2014, 232 stran.

homosexuálních znásilnění.⁵⁰ Homosexuálové jsou tedy častěji oběťmi sexuálního násilí než heterosexuální muži a podle posledních zjištění jsou ještě častěji oběťmi transsexuálové.⁵¹ Na trestných činech znásilnění se z 25 % podílejí mladiství, u obětí mužského pohlaví dokonce z 63 %.⁵²

S falešnými obviněními ze znásilnění se setkáváme pouze u 6-10 % případů, motivem je zde pomsta, touha po pozornosti, alibi nebo získání určitých sociálních výhod.⁵³

6.1.1 Zákonná úprava

Trestný čin znásilnění je upraven v § 185 Trestního zákoníku. Základní skutková podstata tohoto trestného činu je naplněna donucením oběti k pohlavnímu styku násilím, pohrůžkou násilí, pohrůžkou jiné těžké újmy anebo zneužitím její bezbrannosti (§ 185 odst. 1 TZ). Pachatel hrozí trest odnětí svobody na 6 měsíců až 5 let. Kvalifikovaná skutková podstata spočívá ve spáchání znásilnění souloží nebo jiným pohlavním stykem provedeným srovnatelným způsobem, na osobě mladší 18 let nebo se zbraní (§ 185 odst. 2 TZ). V tom případě se již jedná o zločin a pachatel hrozí 2 až 10 let vězení. Pokud pachatel znásilní dítě mladší 15 let, spáchá tento čin v místě, kde je omezována osobní svoboda, nebo oběti způsobí těžkou újmu na zdraví (§ 185 odst. 3 TZ), bude mu vyměřen trest odnětí svobody ve výši 5 až 12 let. Pachatel, který znásilněním oběti způsobí její smrt (z nedbalosti),⁵⁴ bude potrestán odnětím svobody na 10 až 18 let.

Donucením se rozumí situace, kdy oběť po projevení svého vážně míněného odporu od dalšího vzdoru upustí pro vyčerpání nebo beznadějnost situace nebo ze strachu, že pachatel splní svou výhrůžku. O donucení nejde pokud byl odpor pouze předstíraný nebo pokud poškozený po zprvu vážně míněném odporu dobrovolně svolil

---

50 CHMELÍK Jan a kolektiv, Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita, portál s.r.o., ISBN 80-7178-739-6, rok 2003, 201 stran.

51 DOUŠOVÁ Věra a kol., Sexuální násilí - proč se nikdo neptá, In IUSTITIA, o.p.s., ISBN 978-80-260-5793-2, rok 2014, 232 stran.

52 CHROMÝ Jakub, Kriminalita páchaná na mládeži, Linde Praha, ISBN 978-80-7201-825-3, rok 2010, stran 239.

53 KOVÁŘ Petr a kol., Sexuální agrese – znásilnění z pohledu medicíny a práva, MAXDORF, ISBN 978-80-7345-161-5, rok 2008, 292 stran.

54 ŠÁMAL Pavel a kol., Trestní zákoník II. § 140 až 421s, Komentář 7. vydání, C.H. Beck, ISBN 978-80-7400-465-0, rok 2012, 2150 stran.

ke styku.⁵⁵

Soulož je spojením pohlavních orgánů opačného pohlaví, jiným stykem srovnatelným se souloží je typicky styk anální a orální. Pohlavní styk je definován jako intenzivní sexuální akt realizovaný na těle oběti pro sexuální uspokojení pachatele⁵⁶ neboli „jakýkoliv způsob ukájení pohlavního pudu na těle jiné osoby“, je pojmem širším než soulož a tak zahrnuje např. i erotické masáže. Pohlaví oběti ani její a pachatelova společná minulost nebo trvajících manželský poměr nemají žádný vliv na trestnost znásilnění.⁵⁷

Násilím je použití fyzické síly za účelem překonání či zamezení vážně míněného odporu oběti. Za násilí považuje české právo také uvedení oběti do stavu bezbrannosti lští.⁵⁸ Typickým příkladem je podání oběti rohypnolu. Podle judikátu Nejvyššího soudu je pachatel trestně odpovědný i v případě, kdyby žena, se kterou vykonal soulož ve stavu její bezbrannosti, jako je silná podnapilost, předtím v bdělém stavu souhlasila.⁵⁹ Oběť ve stavu bezbrannosti není schopná projevit svou vůli, popř. klást odpor. Nejedná se pouze o bezbrannost fyzickou, ale i psychickou, za bezbranné proto považujeme děti (u těch záleží na fyzické a psychické vyspělosti) i osoby mentálně zaostalé nebo trpící duševní poruchou.⁶⁰ Pohrůžkou násilí je hrozba, z níž je zřejmé, že pokud oběť nepodlehne, bude na ní vykonáno násilí, a to ihned nebo v budoucnu. Lze takto vyhrožovat i nepřítomné osobě např. prostřednictvím e-mailu nebo dopisu.⁶¹ Pohrůžkou jiné těžké újmy zákonodárce míní např. újmu na životě a zdraví osob blízkých poškozenému, hrozbu trestního stíhání nebo ztrátu zaměstnání.⁶² Přičemž je nerozhodné, zda se poškozený dopustil trestného činu, jehož stíháním mu pachatel hrozí. Jinou těžkou újmu může být také újma na majetku a rodinném nebo partnerském

---

55 ŠÁMAL Pavel a kol., Trestní zákoník II. § 140 až 421s, Komentář 7. vydání, C.H. Beck, ISBN 978-80-7400-465-0, rok 2012, 2150 stran.

56 DOUŠOVÁ Věra a kol., Sexuální násilí - proč se nikdo neptá, In IUSTITIA, o.p.s., ISBN 978-80- 260-5793-2, rok 2014, 232 stran.

57 ŠÁMAL Pavel a kol., Trestní zákoník II. § 140 až 421s, Komentář 7. vydání, C.H. Beck, ISBN 978-80-7400-465-0, rok 2012, 2150 stran.

58 ŠÁMAL Pavel a kol., Trestní zákoník II. § 140 až 421s, Komentář 7. vydání, C.H. Beck, ISBN 978-80-7400-465-0, rok 2012, 2150 stran.

59 CHMELÍK Jan a kolektiv, Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita, portál s.r.o., ISBN 80-7178-739-6, rok 2003, 201 stran.

60 ŠÁMAL Pavel a kol., Trestní zákoník II. § 140 až 421s, Komentář 7. vydání, C.H. Beck, ISBN 978-80-7400-465-0, rok 2012, 2150 stran.

61 JELÍNEK Jiří a kolektiv, Trestní právo hmotné, 3. vydání, Nakladatelství Leges, s.r.o., ISBN 978-80-87576-64-9, rok 2013, 968 stran.

62 DOUŠOVÁ Věra a kol., Sexuální násilí - proč se nikdo neptá, In IUSTITIA, o.p.s., ISBN 978-80- 260-5793-2, rok 2014, 232 stran.

životě.⁶³

Trestný čin sexuálního nátlaku je upraven v § 186 Trestního zákoníku. Tento trestný čin se skládá ze dvou základních skutkových podstat.⁶⁴ První základní skutková podstata spočívá v donucení oběti násilím, pohrůžkou násilí, pohrůžkou jiné těžké újmy anebo zneužitím její bezbrannosti k pohlavnímu sebeukájení, obnažování nebo jinému srovnatelnému chování (§ 186 odst. 1 TZ). Pachatel bude potrestán 6 měsíci až 4 lety odnětí svobody nebo zákazem činnosti. Druhá základní skutková podstata spočívá v přiměření oběti k pohlavnímu styku, k pohlavnímu sebeukájení, k obnažování nebo jinému srovnatelnému chování zneužívaje její závislosti, svého postavení nebo vlivu (§ 186 odst. 2 TZ). Pachateli hrozí stejný trest. Pokud však pachatel sexuální nátlak spáchá na osobě mladší 18 let nebo se dvěma a více dalšími osobami (§ 186 odst. 3 TZ), bude potrestán 1 rokem až 5 lety vězení. Při spáchání tohoto činu se zbraní, v rámci členství v organizované skupině nebo v místě, kde je omezována osobní svoboda, hrozí trest odnětí svobody 2 roky až 8 let (§ 186 odst. 4 TZ). Sexuální nátlak je zločinem trestaným odnětím svobody na 5 až 12 let, je-li spáchán na osobě mladší 15 let (nevztahuje se na jednání z odst. 2, to spadá pod pohlavní zneužití) nebo je-li jím způsobena těžká újma na zdraví (§ 186 odst. 5 TZ).

Rozdílem mezi znásilněním a sexuálním nátlakem je míra participace pachatele, zatímco u znásilnění musí dojít k fyzickému kontaktu, u sexuálního nátlaku pachatel stojí opodál např. svlékající se oběti. Jakákoli sexuální aktivita obviněného včetně masturbace bude považována za znásilnění.⁶⁵ Sebeukájením je dráždění vlastních pohlavních orgánů, obnažování znamená odhalování obvykle zakrytých částí těla. Jiné srovnatelné chování může spočívat v sadistických či masochistických praktikách. V případě zneužití závislosti se může jednat o oběť svěřenou doзору pachatele, nemusí to však být poměr právní, stačí faktický výkon doзору (partner matky, vedoucí oddílu). Poškozený je v poměru závislosti k pachateli, což znamená, že na něj je v určitém směru odkázán, a proto se nemůže svobodně rozhodnout. Oproti tomu zneužití postavení nebo vlivu je pojmem širším, pod který spadá mezi jinými vztah

---

63 ŠÁMAL Pavel a kol., Trestní zákoník II. § 140 až 421s, Komentář 7. vydání, C.H. Beck, ISBN 978-80-7400-465-0, rok 2012, 2150 stran.

64 JELÍNEK Jiří a kolektiv, Trestní právo hmotné, 3. vydání, Nakladatelství Leges, s.r.o., ISBN 978-80-87576-64-9, rok 2013, 968 stran.

65 DOUŠOVÁ Věra a kol., Sexuální násilí - proč se nikdo neptá, In IUSTITIA, o.p.s., ISBN 978-80-260-5793-2, rok 2014, 232 stran.

šéf-zaměstnanec.⁶⁶ Pachatel zneužívá svého postavení či vlivu, když působí na oběť díky své funkci, pracovnímu zařazení nebo funkci ve společnosti.⁶⁷

6.1.2 Případová studie

Pachatel J. B. v noci z 4.8.2007 na 5.8.2007 při návštěvě v rodinném domě poškozené

K. V. tuto nezletilou dívku násilím přinutil k souloži. Oběť volala o pomoc své rodiče, takže pachatel byl vyrušen a vykázán z domu. J. B. tak spáchal trestný čin znásilnění osoby mladší 15 let (aktuálně § 185 odst. 3 TZ), přičemž si byl jejího věku vědom, neboť v minulosti žil ve společné domácnosti s matkou dívky. Trestný čin byl dokonán, jelikož došlo ke spojení pohlavních orgánů. J. B. se snažil zpochybnit hodnověrnost poškozené a popíral, že si byl vědom jejího věku. Pachateli byl za trestný čin znásilnění a zanedbání povinné výživy (§ 196 odst. 1 TZ) uložen souhrnný trest odnětí svobody v trvání 6 let.⁶⁸

---

66 ŠÁMAL Pavel a kol., Trestní zákoník II. § 140 až 421s, Komentář 7. vydání, C.H. Beck, ISBN 978-80-7400-465-0, rok 2012, 2150 stran.

67 JELÍNEK Jiří a kolektiv, Trestní právo hmotné, 3. vydání, Nakladatelství Leges, s.r.o., ISBN 978-80-87576-64-9, rok 2013, 968 stran.

68 Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 18. 12. 2012, sp. zn. 4 Tdo 1419/2012, dostupné na internetové adrese: http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/4E42CBA2142CE020C1257AEF0031D0E5?openDocument&Highlight=0,.

6.1.3 Policejní statistika

Rok	Počet objasněných TČ znásilnění	Počet zjištěných TČ znásilnění	Počet objasněných TČ sexuálního nátlaku	Počet zjištěných TČ sexuálního nátlaku
2008	398	529	_____	_____
2009	378	480	_____	_____
2010	465	586	16	22
2011	499	675	25	27
2012	539	669	41	46
2013	454	589	24	35

Zdroj: statistiky Policie ČR dostupné na adrese: <http://www.policie.cz/statistiky-kriminalita.aspx>.

Výše uvedená tabulka zobrazuje počet zjištěných a objasněných znásilnění a trestných činů sexuálního nátlaku v ČR. Trestný čin sexuálního nátlaku se vyskytuje zřídka, počet těchto trestných činů kolísá. Počet znásilnění je v průběhu let 2008-2013 spíše stabilní.

Míra sexuální kriminality uváděné ve statistikách je podle názoru některých odborníků pouhou desetinou skutečně existující kriminality. Objasněnost vyšetřovaných případů je vysoká, tvoří cca 90 %, což dokazuje, že policie České Republiky i státní orgány věnují mravnostním trestným činům značnou pozornost a úsilí.⁶⁹

⁶⁹ CHMELÍK Jan a kolektiv, Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita, portál s.r.o., ISBN 80-7178-739-6, rok 2003, 201 stran.

6.2 Znásilnění, skupinové znásilnění, zneužití závislosti a kritické situace a sexuální zneužití bezradné nebo nepříčetné osoby v PL

Znásilnění lze definovat jako sexuální styk provedený bez souhlasu nebo proti vůli oběti. Ohledně vůle oběti je na místě zmínit, že se jedná o znásilnění i pokud ke styku dojde se souhlasem oběti, ale oběť nebyla způsobilá takový souhlas udělit z důvodu nedostatku věku nebo příčetnosti. Znásilnění dělíme podle jeho podstaty na:

- Znásilnění spáchané v hněvu – sex je zde zbraní sloužící k ponížení oběti, kterou pachatel neplánovaně fyzicky napadne v důsledku náhlého záchvěvu hněvu či zuřivosti. Je obrazem pomsty vůči ženám s matkou pachatele v čele. Často k usilované souloži ani nedojde, a to zejména pokud je pachatel normálně sexuálně aktivní, a tudíž v této násilné situaci není schopen dostatečné erekce;
- Znásilnění motivované převahou – nejméně brutální typ, sex zde slouží k podřízení oběti, pachatel chce vlastně získat obdiv a uznání ze strany oběti. Pachatel o znásilnění fantazíruje a plánuje je, představuje si, že ženy jej budou pro jeho dominantní chování zbožňovat. U tohoto typu znásilnění z důvodu nadměrného vzrušení pachatel nedosahuje ejakulace nebo ji dosahuje předčasně, což vede k dalším napadením, aby si tentokrát dokázal svou mužnost. Je zde typické, že pachatel s obětí rozmlouvá o jejím sexuálním životě a pokud se oběť chce podřídit dobrovolně ztratí zájem;
- Sadistické znásilnění – představuje sexuální formu vyjádření agrese, pachatel si oběti pečlivě vybírá, a to na základě podobnosti s osobou, která mu v minulosti způsobila značnou emocionální bolest. Úzce souvisí se sexuálně motivovanou vraždou.⁷⁰

Godlewsky rozlišuje znásilnění se sexuálním a nesexuálním motivem:

- se sexuálním motivem
  - 1) situační – pachatel si chybně interpretuje chování oběti;
  - 2) instrumentální – jedině znásilnění pachatele plně uspokojí;
  - 3) sadistické – pachatele uspokojí pouze autentický strach a podřízenost oběti,

---

70 POSPISZYL Kazimierz, Przestępstwa seksualne, Wydawnictwo APS, ISBN 83-01-14515-3, rok 2005, 224 stran.

pachatel je motivován sexuální deviací.

- s nesexuálním motivem
  - 1) mocenské – pachatel si chce zvednout sebevědomí, zbavit se frustrace;
  - 2) zlostné – motivací je pomsta za křivdy způsobené jinou ženou;
  - 3) represivní – motivací je potřeba potrestat oběť, často v manželství.⁷¹

Kriminalita v oblasti znásilnění v Polsku vykazuje znepokojivou dynamiku.⁷² Ročně je za znásilnění odsouzeno 1 000 až 1 500 mužů.⁷³ Statisticky je pachatelem mladý muž, věkový průměr se v průběhu let snižuje. Podle Leszczyńského 61,4 % pachatelů znásilnění jsou manuálně pracující, přičemž třetinu této skupiny tvoří učňové, 75 % pachatelů má nízké, často neukončené základní vzdělání, většinou jsou to svobodní muži. Většina pachatelů, z toho třetina mladistvých, je pod vlivem alkoholu.⁷⁴ Podle Lwa-Starowicze mezi pachateli znásilnění ze 70 % dominují osoby se základním vzděláním ve středním věku, tedy 22-40 let, v 63 % nezaměstnaní a v polovině případů svobodní, recidivisté tvoří 58 % pachatelů, alkoholici a jinak závislí 60 % a osoby s poruchami osobnosti 77 %.⁷⁵ Podstatně více znásilnění se děje ve městech nežli na vesnicích. Dalším znepokojivým faktorem je nárůst znásilnění mezi nezletilými. Podle statistik každá třetí oběť znásilnění byla mladší 15 let a mezi oběťmi převažovaly panny. Tyto údaje ukazují rodící se projevy patologie sexuálního života v polské společnosti. Podle výzkumu J. S. Gazy je poměr pachatelů odsouzených za znásilnění k těm, kteří ušli bez trestu 1:2,5. Proto lze statistiky považovat za poměrně směřodaté.⁷⁶

Vcelku novým fenoménem je skupinové znásilnění, které podle Górnického tvoří přes polovinu všech znásilnění. Skupinové znásilnění je skoro výlučně doménou nezletilých. Pachatelé skupinového znásilnění jej považují za zábavu, možnost předvést se a ukázat jaké brutality jsou schopni. Sexuální uspokojení zde není cílem, jde vlastně o jakýsi sport, předvedení své kreativity a maskulinity před spolupachateli. U tohoto

---

71 SZYPOWSKA Zofia, WAWRZYŃCZYK Paulina, Wykorzystywanie seksualne dzieci i młodzieży.

72 IMIELŃSKI Kazimierz, Seksiatria, Państwowe wydawnictwo naukowe, ISBN 83-01-08341-7, rok 1990, 256 stran.

73 LEW-STAROWICZ Zbigniew, Przemoc seksualna, Jacek Santoryjski & CO agencja wydawnicza, ISBN 83-85368-12-2, rok 1992, 175 stran.

74 FILAR Marian, Przestępstwo zgwałcenia w prawie karnym, Państwowe wydawnictwo naukowe, OCLC: 490662479, rok 1974, 194 stran.

75 SZYPOWSKA Zofia, WAWRZYŃCZYK Paulina, Wykorzystywanie seksualne dzieci i młodzieży.

76 FILAR Marian, Przestępstwo zgwałcenia w prawie karnym, Państwowe wydawnictwo naukowe, OCLC: 490662479, rok 1974, 194 stran.

typu znásilnění se setkáváme s velkou mírou násilí, toto násilné jednání je součástí předvádění se a překračuje míru potřebnou pro zlomení odporu oběti. Skupinové znásilnění se odehrává v rámci mládežnických subkultur, kde představuje záležitost prestiže - kdo se nezúčastní ztratí tvář.⁷⁷ Příčinami sexuálního násilí mezi dětmi školního věku jsou počítačové hry, časopisy, patologie v rodině, volání o pozornost, nuda, negativní filmové hrdinové jako vzor a v neposlední řadě vady rozvoje.⁷⁸

Všechna homosexuální znásilnění mají místo ve věznicích a na jiných místech se značným prvkem izolace, ve volném prostředí se v Polsku prakticky nevyskytují.⁷⁹

Recidiva je u znásilnění *stricto sensu* zanedbatelná, *largo sensu* tvoří recidivisté 52 %. Recidiva *stricto sensu* je nízká v důsledku přísných a zjevně účinných trestů, recidiva *largo sensu* odráží fakt, že jedinec společensky nepřizpůsobivý je často zároveň nepřizpůsobivý i sexuálně, proto tyto dva jevy kráčí ruku v ruce. Nárůst blahobytu a životní úrovně může mít souvislost s rostoucím počtem znásilnění, velké množství volného času vede ke znudění, a to posléze k různým excesům.⁸⁰

6.2.1 Zákonná úprava

Trestný čin znásilnění je vymezen v Art. 197 Kodeksu karnego. Jeho první základní skutková podstata (Art. 197 § 1 Kodeksu karnego) je naplněna donucením oběti silou, bezprávní hrozbou nebo lstí k „*obcowaniu piciowemu*“.⁸¹ Pachatelé hrozí trest odnětí svobody na 2 roky až 12 let. Pokud výše uvedeným způsobem pachatel donutí jiného k poddání se či vykonání jiné sexuální činnosti, naplní druhou základní skutkovou podstatu (Art. 197 § 2 Kodeksu karnego) a hrozí mu trest odnětí svobody v trvání 6 měsíců až 8 let. Pokud pachatel výše uvedený čin spáchá společně s jinou osobou, na nezletilém mladším 15 let, předkovi, potomkovi, osvojenci, osvojiteli nebo sourozenci, naplní kvalifikovanou skutkovou podstatu (Art. 197 § 3 Kodeksu karnego) a bude potrestán odnětím svobody na dobu minimálně 3 let. Pokud je znásilnění spácháno zvlášť krutým způsobem (Art. 197 § 4 Kodeksu karnego), bude pachatel potrestán

---

77 FILAR Marian, *Przestępstwo zgwałcenia w prawie karnym*, Państwowe wydawnictwo naukowe, OCLC: 490662479, rok 1974, 194 stran.

78 KRZYŻANOWSCY Aneta i Artur, *Przemoc seksualna – wykorzystanie seksualne dziecka w wieku wczesnoszkolnym*.

79 FILAR Marian, *Przestępstwo zgwałcenia w prawie karnym*, Państwowe wydawnictwo naukowe, OCLC: 490662479, rok 1974, 194 stran.

80 FILAR Marian, *Przestępstwo zgwałcenia w prawie karnym*, Państwowe wydawnictwo naukowe, OCLC: 490662479, rok 1974, 194 stran.

81 Art. 197 § 1 Kodeksu karnego a dále, volně přeloženo jako pohlavní styk.

odnětím svobody v délce minimálně 5 let.

Obětí znásilnění může být žena i muž včetně manželky a manžela.⁸² Přestože v jiných státech prakticky až do 19. století dominovala koncepce uznání pouze ženy coby oběti znásilnění, polské právo vždy odkazovalo na jinou osobu, tedy ženu i muže.⁸³

„*Obcowanie płciowe*” je definováno jako pohlavní akt ženy a muže spočívající v zavedení penisu ve fázi erekce do pochvy a vykonávání kopulačních pohybů anebo homosexuální pohlavní akt, jehož cílem je dosažení sexuální satisfakce alespoň u jedné ze stran.⁸⁴ „*Obcowanie płciowe*” tedy zahrnuje soulož a její substituty, které se objektivně blíží úrovni intimity soulože (např. zavedení vibrátoru do pochvy - II AKa 328/2006). Jiná sexuální činnost je chováním souvisejícím s pohlavním životem člověka v širším smyslu. Ne každé narušení intimní sféry je jinou sexuální činností, podmínkou zde je, aby chování pachatele souviselo s nějakou formou sexuálního uspokojení nebo vzrušení.⁸⁵ Za jinou sexuální činnost považujeme doteky v oblasti genitálií, kontakt genitálií pachatele s jinými částmi těla oběti, zavedení cizích předmětů do tělesných otvorů a podobně (např. zavedení mrkve do pochvy - II AKa 89/07). Podle judikatury není postačující, že se pachatel obnaží nebo masturbuje, ale nucení oběti k obnažení či masturbaci je považováno za jinou sexuální činnost.⁸⁶ Jiná sexuální činnost je chováním, které souvisí s široce pojímaným pohlavním životem člověka, spočívajícím v tělesném kontaktu pachatele s poškozeným nebo minimálně na fyzickém zaangažování oběti majícím sexuální charakter.⁸⁷

Za násilí jsou považovány fyzické prostředky, které mají znemožnit kladení odporu (svázání oběti) nebo zlomit tento odpor (bití). Násilí může směřovat i vůči jiné osobě nebo majetku. Odpor musí být skutečný, oběť musí dát jasně najevo svůj nesouhlas, ať už verbálně nebo fyzicky. Bezprávní hrozba nemusí být přímo vyslovená, stačí, že pachatel například drží nůž. Bezprávní hrozbou je hrozba spáchání trestného

---

82 MAREK Andrzej, *Prawo karne*, 6. wydanie, Wydawnictwo C.H.Beck, ISBN 83-7387-575-1, rok 2005, 687 stran.

83 FILAR Marian, *Przestępstwo zgwałcenia w prawie karnym*, Państwowe wydawnictwo naukowe, OCLC: 490662479, rok 1974, 194 stran.

84 LEW-STAROWICZ Zbigniew, *Słownik seksuologiczny*, Agencja Omnipress, ISBN 83-85028-58-7, rok 1990, 165 stran.

85 GAŁĄZKA Małgorzata, *Kodeks karny : część szczegółna : pytania egzaminacyjne, kazusy, tablice*, Wydawnictwo C.H.Beck, ISBN 83-7387-894-7, rok 2005, 202 stran.

86 MAREK Andrzej, *Prawo karne*, 6. wydanie, Wydawnictwo C.H.Beck, ISBN 83-7387-575-1, rok 2005, 687 stran.

87 WĄSEK Andrzej, ZAWŁOCKI Robert, *Kodeks karny część szczegółna. Komentarz do artykułów 117-221. Tom I*, Wydawnictwo C.H. Beck, ISBN 978-83-255-1244-6, rok 2010, 1442 stran.

činu vůči poškozenému či osobě jemu blízké, přičemž poškozený se důvodně obává splnění takové hrozby. Tyto znaky naplňuje i hrozba přivození trestního postihu nebo rozšíření informace poškozující čest poškozeného či osoby jemu blízké. Pod pojmem lsti se rozumí uvedení v omyl nebo zneužití již existujícího omylu oběti. Lstí tak bude vhození omamné látky do pití oběti, předstírání pachatele, že je manželem oběti nebo vykonání „obcowania picowego” s obětí pod vlivem anestetik v lékařské ordinaci. Za lest se však nepovažuje podání alkoholu, slib budoucího manželství ani podání afrodiziaka.⁸⁸

V případě skupinového znásilnění je irelevantní, kdo z pachatelů použije vůči oběti násilí, hrozbu nebo lest a kdo se dopustí sexuálního styku s ní. Stačí, když se jeden z nich dopouští takového činu, ostatní tento čin akceptují svým vědomím a vůlí (III KR 170/70). Každý z nich bude zodpovídat za své pachatelství, přestože se pouze jeden dopustil aktu soulože. Pachatelé totiž společně svým počínáním vyčerpali znaky trestného činu znásilnění.⁸⁹ Fakt, že se oběť nebrání proti konkrétnímu aktu jednoho z pachatelů neznamena dobrovolnost, ale pouze odráží skutečnost, že odpor oběti již byl překonán nebo beznadějnost situace. Pachatelem skupinového znásilnění je tedy ten, kdo užívá násilí, hrozby nebo lsti minimálně s další jednou osobou přinutí jiného k „obcowaniu picowemu” či jiné sexuální činnosti nebo kdo takový čin řídí (IV KR 23/72). Pro existenci skupinového znásilnění je irelevantní, že některému z pachatelů nelze připsat vinu např. z důvodu nedostatku věku.⁹⁰

Zvlášť krutý způsob znamená brutalitu, týrání oběti, dlouhotrvající a opakující se činnost, zranění oběti či dokonce zmrzačení, znásilnění v přítomnosti jejich blízkých a znásilnění dítěte.⁹¹ Za zvlášť kruté tak považujeme každé zacházení s cílem nejen sexuálního uspokojení pachatele, ale také ponížení oběti a způsobení bolesti.⁹² Použití násilí má za cíl výlučně zlomit odpor oběti, zato postupování zvlášť krutým způsobem s ohledem na způsob nebo čas je charakteristické tím, že značně překračuje míru

---

88 MAREK Andrzej, Prawo karne, 6. wydanie, Wydawnictwo C.H.Beck, ISBN 83-7387-575-1, rok 2005, 687 stran.

89 MARZEC-HOLKA Krystyna, Przemoc seksualna wobec dziecka, Studium pedagogiczno – kryminologiczne,

Wyd. Uczelniane Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Bydgoszczy, ISBN: 978-83-7587-736-6, rok 2011, 311 stran.

90 WAŚEK Andrzej, ZAWŁOCKI Robert, Kodeks karny część szczególna. Komentarz do artykułów 117-221. Tom I, Wydawnictwo C.H. Beck, ISBN 978-83-255-1244-6, rok 2010, 1442 stran.

91 MAREK Andrzej, Prawo karne, 6. wydanie, Wydawnictwo C.H.Beck, ISBN 83-7387-575-1, rok 2005, 687 stran.

92 GAŁĄZKA Małgorzata, Kodeks karny : część szczególna : pytania egzaminacyjne, kazusy, tablice, Wydawnictwo C.H.Beck, ISBN 83-7387-894-7, rok 2005, 202 stran.

potřebnou k zlomení odporu oběti.⁹³ Součástí každého znásilnění je určitá míra krutosti, proto posouzení, zda se v konkrétním případě jedná o zvlášť krutý způsob, je do jisté míry arbitrální záležitostí. Krutost nemusí být spatřována pouze v fyzickém působení na oběť, zahrnuje i psychické útrapy.⁹⁴

V Art. 199 § 1 Kodeksu karnego je zakotvena trestnost zneužití závislosti nebo kritické situace jiné osoby k přiměnění této osoby k „obcowaniu piciowemu” nebo poddání se či vykonání jiné sexuální činnosti. Pachateli hrozí trest odnětí svobody až na 3 roky.

Závislostí se rozumí takový právní nebo faktický stav, kdy důležité záležitosti, jako je zdravotní stav, pracovní a ekonomická situace, jedné osoby podléhají vůli jiné osoby, typicky nadřízeného, učitele, lékaře (V KK 304/08). Nesvolení závislé osoby k sexuálnímu kontaktu pro ni tak může mít negativní důsledky.⁹⁵ Závislostí tedy není situace, kdy oběť sama iniciuje sexuální sblížení s vidinou povýšení nebo jiné výhody. Oproti tomu závislost může vyplývat také ze vztahů v rodině.⁹⁶ Kritickou situací je situace, ve které oběti hrozí vážná osobní nebo majetková škoda. Pachatel tuto kritickou situaci zneužije tím, že svou pomoc nebo souhlasné stanovisko podmíní „obcowaniem piciowym” nebo jinou sexuální činností.⁹⁷ Stav závislosti a kritická situace musejí existovat objektivně.⁹⁸

Podle Art. 198 Kodeksu karnego je trestný ten, kdo zneužívajíc bezradnosti jiné osoby nebo nedostatek schopnosti, vyplývající z psychické nemoci či mentální retardace takové osoby, k rozpoznání významu tohoto činu nebo k řízení svého chování, přiměje tuto osobu k „obcowaniu piciowemu” nebo poddání se či vykonání jiné sexuální činnosti. Za spáchání výše uvedeného hrozí pachateli vězení na 6 měsíců až 8 let.

Bezradnost znamená přechodný stav oběti, například omdlení z vysoké horečky

---

93 IMIELIŃSKI Kazimierz, Seksiatria, Państwowe wydawnictwo naukowe, ISBN 83-01-08341-7, rok 1990, 256 stran.

94 WĄSEK Andrzej, ZAWŁOCKI Robert, Kodeks karny część szczególna. Komentarz do artykułów 117-221. Tom I, Wydawnictwo C.H. Beck, ISBN 978-83-255-1244-6, rok 2010, 1442 stran.

95 GARDOCKI Lech, Prawo karne, 11 wydanie, Wydawnictwo C.H.Beck, ISBN 83-7387-8831, rok 2005, stran 339.

96 WĄSEK Andrzej, ZAWŁOCKI Robert, Kodeks karny część szczególna. Komentarz do artykułów 117-221. Tom I, Wydawnictwo C.H. Beck, ISBN 978-83-255-1244-6, rok 2010, 1442 stran.

97 MAREK Andrzej, Prawo karne, 6. wydanie, Wydawnictwo C.H.Beck, ISBN 83-7387-575-1, rok 2005, 687 stran.

98 WĄSEK Andrzej, ZAWŁOCKI Robert, Kodeks karny część szczególna. Komentarz do artykułów 117-221. Tom I, Wydawnictwo C.H. Beck, ISBN 978-83-255-1244-6, rok 2010, 1442 stran.

nebo přemíry alkoholu či stav hypnózy.⁹⁹ Nejedná se však o trestný čin, pokud existuje domněnka souhlasu bezradné osoby, například v manželství.¹⁰⁰ Osoba psychicky nebo mentálně retardovaná má právo na sexuální život, je však zákonem chráněna, pokud není schopná rozpoznat význam tohoto činu nebo řídit své chování.¹⁰¹

6.2.2 Případová studie

Pachatelé M. H., A. J., D. J., K. G., M. I., D. P., S. P., Ł. K. a P. D. v době od srpna 2010 do července 2011 společným jednáním, spočívajícím v násilí a hrozbách smrtí, donutili W. H. k opakovanému orálnímu styku (Art. 197 § 3 k.k. – skupinové znásilnění), v jehož důsledku poškozená utrpěla vážnou psychickou poruchu (kvalifikováno jako těžké ublížení na zdraví - Art. 157 k.k.). Později pachatelé vtrhli do domu nezletilé a hrozili, že ublíží její mladší sestře, poškozené hrozili zbraní – větrovkou a průběžně poškozenou s cílem „obcowania piciowego” unášeli na odlehlá místa (kvalifikováno jako omezení osobní svobody Art. 189 k.k. a vyhrožování Art. 190 k.k.). Za výše uvedená jednání (v souladu s Art. 11 k.k.)¹⁰² byli pachatelé odsouzeni za skupinové znásilnění. Nejnižší trest odnětí svobody činil 2 roky, nejvyšší 6 let a 6 měsíců.¹⁰³

---

99 MAREK Andrzej, Prawo karne, 6. wydanie, Wydawnictwo C.H.Beck, ISBN 83-7387-575-1, rok 2005, 687 stran.

100 GARDOCKI Lech, Prawo karne, 11 wydanie, Wydawnictwo C.H.Beck, ISBN 83-7387-8831, rok 2005, 339 stran.

101 WĄSEK Andrzej, ZAWŁOCKI Robert, Kodeks karny część szczególna. Komentarz do artykułów 117-221. Tom I, Wydawnictwo C.H. Beck, ISBN 978-83-255-1244-6, rok 2010, 1442 stran.

102 Art. 11 k.k.: § 2. Pokud jednání naplňuje skutkovou podstatu dvou nebo více trestných činů, soud odsuzuje za jeden trestný čin na základě všech sbíhajících se ustanovení zákona.

§ 3. V případě definovaném v § 2 soud stanoví trest na základě ustanovení obsahujícího nejpřísnější trest, což není překážkou uložení jiných trestů na základě všech sbíhajících se ustanovení zákona.

103 Rozhodnutí Sądu Najwyższego ze dne 17.1.2014 KK 309/13, dostupné na internetové adrese: <http://www.sn.pl/sites/orzecznictwo/Orzeczenia3/IV%20KK%20309-13.pdf>.

6.2.3 Policejní statistika

Rok	Počet objasněných TČ znásilnění	Počet zjištěných TČ znásilnění	Počet objasněných TČ Art. 198 k.k.	Počet zjištěných TČ Art. 198 k.k.
2008	1611	2041	98	153
2009	1530	1816	118	161
2010	1567	1759	104	165
2011	1497	1784	100	166
2012	1432	1786	95	197
2013	1362	1885	108	195

Zdroj: polské policejní statistiky dostupné na adrese: <http://statystyka.policja.pl/st/kodeks-karny>.

Výše uvedená tabulka zobrazuje počet zjištěných a objasněných znásilnění a trestných činů sexuálního zneužití bezradné nebo nepříčetné osoby. Počet zjištěných znásilnění je relativně stabilní, ale jejich objasněnost v průběhu let postupně klesá. Počet zjištěných trestných činů sexuálního zneužití bezradné nebo nepříčetné osoby je za poslední dva roky o něco vyšší, ale jeho objasněnost v těchto letech klesla.

Z policejních statistik vyplývá, že v letech 2007-2009 se přes 29 000 osob stalo oběťmi trestných činů sexuálního charakteru, mezi nimi skoro 25 000 nezletilých.¹⁰⁴

Podle Czabińského sexuální trestná činnost podléhá značné míře latence, pouze 10 % spáchaných trestných činů policie zjistí, potrestaných je pak pouhých 5% pachatelů.¹⁰⁵

104 KOPACZ Ewa, O zmianie ustawy – Kodeks Karny, dostupné online na adrese:

[http://orka.sejm.gov.pl/Druki7ka.nsf/0/33324099B32FB59BC1257A2B00461C8E/\\$File/531.pdf](http://orka.sejm.gov.pl/Druki7ka.nsf/0/33324099B32FB59BC1257A2B00461C8E/$File/531.pdf).

105 CZABAŃSKI Jacek, Ekonomiczne podejście do przestępczości, Edukacja Prawnicza, rok 2005, nr 5.

6.3 Srovnání znásilnění a dalších trestných činů v polském a českém právu

6.3.1 Srovnání zákonných ustanovení

Vymezení trestného činu znásilnění se v ČR a v Polsku značně liší zejména v jeho kvalifikované skutkové podstatě. Obě právní úpravy rozlišují znásilnění formou soulože a jejích substitutů a lehčí formu znásilnění. Za lehčí formu znásilnění v ČR hrozí trest odnětí svobody až na 5 let, v Polsku na celých 8 let. V ČR je spáchání znásilnění formou soulože kvalifikovanou skutkovou podstatou stejně jako znásilnění dítěte a hrozí za něj trest ve výši až 10 let, přičemž pokud je znásilněné dítě mladší 15 let, hrozí 12letý trest. Znásilnění formou soulože je podle polského práva druhou základní skutkovou podstatou - trestáno až 12 lety odnětí svobody. Kvalifikovanou skutkovou podstatou je v Kodeksie karnym znásilnění dítěte mladšího 15 let, takže dítě ve věku 15-18 let není dodatečně chráněno. Český zákon přísněji trestá znásilnění se zbraní, se způsobením těžké újmy na zdraví a v místě, kde je omezována osobní svoboda. Speciálně dále upravuje znásilnění s následkem nedbalostně způsobené smrti. Tyto kvalifikované skutkové podstaty polské právo nezná. Kvalifikovaná skutková podstata znásilnění spočívající v spáchání tohoto činu na místech, kde je omezována osobní svoboda poskytuje zvýšenou ochranu vězňům, tedy pachatelům. Není proto překvapivé, že ji polské trestní právo neobsahuje, důvodem je odlišný přístup k osobě pachatele, zapříčiněný jeho morálním odsouzením a tlakem veřejnosti na přísné zacházení s ním. Kromě zvlášť krutého způsobu, v němž je zahrnuto způsobení újmy na zdraví (nikoliv však těžké újmy na zdraví), je podle Kodeksu karnego kvalifikovanou skutkovou podstatou znásilnění příbuzného a skupinové znásilnění. Ačkoliv skupinové znásilnění je fenoménem, který se v Polsku zejména mezi mládeží vyskytuje nejspíš značně častěji než v ČR (soudě z faktu, že česká odborná literatura o něm vůbec nepojednává), považuji s ohledem na zakotvení vyšší trestní sazby za spáchání sexuálního nátlaku ve skupině za nelogické, že skupinové pachatelství není zohledněno taktéž u znásilnění.

Pojem bezprávní hrozby fakticky odpovídá pohrůžce násilí či jiné těžké újmy, v tomto se tedy základní skutkové podstaty neliší. Co se týká zneužití bezbrannosti, v

případě podání rohypnolu se právní kvalifikace nebude lišit, jelikož toto je polským právem považováno za lest. Podle komentáře k Trestnímu zákoníku české právo považuje za bezbrannou mentálně retardovanou osobu, osobu trpící duševní poruchou i osobu silně podnapilou, takže pokud pachatel bezbrannosti takové osoby zneužije ke styku s ní, naplní skutkovou podstatu znásilnění a bude potrestán odnětím svobody až na 5 let v případě lehčí formy a až na 10 let v případě soulože. Oproti tomu v Polsku takovéto jednání stanoví zvláštní trestný čin - sexuální zneužití bezradné nebo nepřičetné osoby, za jehož spáchání, ať už ve formě soulože, nebo nikoliv, hrozí trest odnětí svobody až na 8 let.

Nucení oběti k obnažení či masturbaci je českým právem považováno za sexuální nátlak (první základní skutková podstata), podle polské judikatury jej řadíme pod lehčí formu znásilnění a je tak postihováno přísnějším trestem. Zneužití závislosti pak odpovídá druhé základní skutkové podstatě sexuálního nátlaku. Zneužití závislosti dítěte je v Kodeksie Karnym upraveno jako druhá základní skutková podstata trestného činu zneužití závislosti a v této diplomové práci zařazeno do kapitoly pojednávající o sexuálním zneužití dítěte. Kvalifikované skutkové podstaty jako způsobení těžké újmy na zdraví, spáchání se zbraní, se dvěma a více dalšími osobami, v rámci členství v organizované skupině nebo v místě, kde je omezována osobní svoboda polská právní úprava trestného činu zneužití závislosti nezohledňuje.

6.3.2 Srovnání případových studií z hlediska přísnosti trestů

V této kapitole se na základě případových studií založených na judikátech pokusím posoudit přísnost trestání znásilnění v ČR a v Polsku. Přestože Kodeks karny stanoví pro znásilnění vyšší tresty než Trestní zákoník, tento fakt se v soudy řešených případech zřetelně neodráží. V polském zákoně zakotvená vyšší trestnost tak pouze deklaruje společenskou nebezpečnost tohoto činu, aniž by měla nějaké dopady na soudem posuzované případy. Projevem větší přísnosti trestů však je, v jednom z mnou studovaných případů soudem použítá, možnost uložení farmakologické kastrace.

6.3.3 Srovnání statistického výskytu

V ČR se dle mého výpočtu zjistilo ročně průměrně 588 znásilnění, v Polsku 1865 znásilnění. Pro relevantnost srovnání je nutné zohlednit počet obyvatel. Na konci roku 2013 v ČR žilo 10.512.400 osob¹⁰⁶, v Polsku 38.496.000 osob¹⁰⁷, proto za účelem názorného srovnání policejních statistik budu český roční průměr násobit koeficientem 3,66. Dostaneme se tak na výsledná čísla: 2152 pro ČR a 1865 pro Polsko. Z toho vyplývá, že v přepočtu na 1 obyvatele si ČR v počtu zjištěných znásilnění stojí o něco hůř.

7 Prostituce a obchod s lidmi

7.1. *Prostituce ohrožující mravní výchovu mládeže, kuplířství a obchod s lidmi v ČR*

Prostituce je definována jako řemeslné poskytování pohlavního styku za peníze.¹⁰⁸ Obecně ji tedy lze vymezit jako poskytování sexuálních služeb za úplatu, přičemž tato úplata může mít podobu peněz, určitých výhod, protislužeb nebo protekce.¹⁰⁹ Odhady z roku 2002 hovoří o 6 300 prostituujících osobách denně. Prostituce je provozována u mezinárodních tahů silnic I. třídy, ve veřejných domech i soukromých bytech. Chmelík vymezuje pět forem prostituce:

- privátní prostituce - na vyšší úrovni, zaměřena na úzce profilovanou klientelu;
- hotelová prostituce – klientelou jsou cizinci, kromě samotných prostitutek zde profitují taxikáři a hotelový personál;
- bytová prostituce – průvodním jevem je často okradení zákazníka, týká se i dětské prostituce;
- barová prostituce – v masážních salonech a erotických podnicích, kde často

---

106 Počet obyvatel ČR loni po deseti letech klesl, lidé se méně žení ze dne 21. 3. 2014 [citováno 12.8.2014], dostupné na internetové adrese <http://www.ceskenoviny.cz/zpravy/pocet-obyvatel-cr-loni-po-deseti-letech-klesli-lide-se-mene-zeni/1057702>.

107 Ludność Polski [citováno 12.8.2014], dostupné na internetové adrese: http://pl.wikipedia.org/wiki/Ludno%C5%9B%C4%87_Polski.

108 TRÁVNÍČKOVÁ Ivana, Prostituce, jako jedna z možných aktivit organizovaného zločinu, Institut pro kriminologii a sociální prevenci, IKSP 1995, rok 1995, 84 stran.

109 MITLÖHNER Miroslav, Vybrané aspekty prostitučního chování, Zdravotnictví a právo, rok 2004, číslo 4.

prostituuji cizinky z donucení;

- pouliční a silniční prostitute – provozují prostitutky závislé na drogách, nízkého věku a vzdělání, profitují zde zejména pasáci – prostitutec náleží cca 50 % zisku.

Za samostatnou kategorii Chmelík považuje homosexuální prostituci, která je nejrizikovější z hlediska nákazy pohlavními nemocemi.¹¹⁰

Organizace ROZKOŠ bez RIZIKA je jedinou organizací na území ČR, která nabízí prostitutkám komplexní sociální, zdravotní a terapeutické služby, hájí jejich práva a zároveň se podílí na připomínkování zákona o legalizaci prostituce. 40 % prostitutek tvoří matky samoživitelky, které často živí i svého manžela či přítele, nejčastěji mají středoškolské vzdělání a 21 % z nich bylo v dětství obětí pohlavního zneužití. 20 % prostitutek se potýká s drogovou závislostí. Necelých 30 % prostitutek se v osobním životě setkalo se znásilněním, při práci bylo znásilněno 17 % z nich, a to jak zákaznicky, tak personálem nočních klubů apod. Na policii bylo nahlášeno pouze 6 % z těchto znásilnění. Podle organizace ROZKOŠ bez RIZIKA prostitutky zahajují pohlavní život dříve než ostatní ženy, nežijí ve stálém vztahu, vyskytují se u nich ve větší míře sexuální poruchy a pohlavní choroby i homosexuální zkušenosti nejen v pracovní rovině.¹¹¹ Sexuálním násilím jsou nejvíce ohroženy pouliční prostitutky. Riziko stoupá, pokud žena pracuje v obci nebo obecně na místě, kde je prostituce zakázaná, protože je nucena jednat se zákazníkem rychle a skrytě, poleví tak její ostražitost.¹¹²

Český stát zvolil aboliční přístup k prostituci, v posledních letech však stránky médií plní návrh zákona na legalizaci prostituce, jehož přijetí by znamenalo přechod k reglementačnímu přístupu. Tisk často zdůrazňuje, že díky nedokonalé úpravě prostituce stát přichází o nemalé částky na daních, problémem je také léčení pohlavních nemocí a potraty prostitutek.¹¹³ V poslanecké sněmovně byl návrh zákona na legalizaci prostituce projednáván již dvakrát. Podle tohoto návrhu by prostituce měla být regulovaná státem, prostitutky by odváděly daně, chodily na povinné zdravotní prohlídky, své služby nabízely výhradně v registrovaných veřejných domech a pracovaly na základě

---

110 CHMELÍK Jan a kolektiv, Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita, portál s.r.o., ISBN 80-7178-739-6, rok 2003, 201 stran.

111 WEISS Petr, ZVĚŘINA Jaroslav, Sexuální chování v ČR – pachatelé a oběti, Grada publishing spol s.r.o., ISBN 80-7169-795-8, rok 2000, 211 stran.

112 DOUŠOVÁ Věra a kol., Sexuální násilí - proč se nikdo neptá, In IUSTITIA, o.p.s., ISBN 978-80-260-5793-2, rok 2014, 232 stran.

113 TRÁVNÍČKOVÁ Ivana, Prostituce, jako jedna z možných aktivit organizovaného zločinu, Institut pro kriminologii a sociální prevenci, IKSP 1995, rok 1995, 84 stran.

licence.¹¹⁴ Doušová jako řešení prostituce navrhuje tippelzóny, které se osvědčily v Nizozemsku a Německu. Jedná se o ohraničený prostor za městem s určitou provozní dobou, policií pro ochranu, sociálními a zdravotními pracovníky a kójemi pro poskytování sexuálních služeb. Toto opatření prokazatelně snížilo výskyt násilí vůči pouličním prostitutkám.¹¹⁵ Podle mého názoru je řešení tippel zónami čili zónami tolerance schůdným a použitelným kompromisem mezi neregulací prostituce a její legalizací, a proto se k němu přikláním. Pro úplnost uvádím, že rozlišujeme 3 přístupy státu k prostituci:

- represivní přístup prostituci zcela zakazuje;
- reglementační přístup stíhá pouze prostituci nelegální, takže prostituci obecně legalizuje a podřizuje dozoru ze strany státu;
- aboliční přístup prostituci nereguluje ani nestíhá.¹¹⁶

„Prostitutky jsou častým objektem trestných činů, ale také se samy na trestné činnosti podílejí.“¹¹⁷ 80 % kriminality související s prostitucí, tedy především trestný čin kuplířství, se odehrává v Teplicích u dálnice E55. Trávníčková ve své studii uvádí, že v ČR se kuplířstvím živí ze 70 % členové romského etnika. Pro tuto komunitu je typické, že se na kuplířství podílí celý rodinný klan a k prostituci často využívá dívky z vlastních řad.¹¹⁸ „Okruh pachatelů kuplířství je velmi různorodý. Mohou jím být svým způsobem osoby blízké oběti, ale i osoby pro prostitutky v podstatě neznámé - majitelé domů, restaurací, vrátní, číšníci, najímaní bodyguardi apod.“¹¹⁹ Počet trestných činů kuplířství za posledních 6 let uvádím ve statistice.

Oproti kuplířství je obchodování s lidmi v ČR trestným činem ojedinělým. ČR byla původně zemí zdrojovou, stala se z ní však země cílová. V reakci na tuto změnu je v zákoně zakotvena trestnost jak příhraničního, tak vnitrostátního obchodu s lidmi. Mezi

---

114 Legalizace prostituce? Metropole je pro, zatímco Dubí pomohla D8 ze dne 29.4.2014 [citováno 1.9.2014], dostupné na internetové adrese <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/domaci/271304-legalizace-prostituce-metropole-je-pro-zatimco-dubi-pomohla-d8/>.

115 DOUŠOVÁ Věra a kol., Sexuální násilí - proč se nikdo neptá, In IUSTITIA, o.p.s., ISBN 978-80-260-5793-2, rok 2014, 232 stran.

116 CHMELÍK Jan a kolektiv, Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita, portál s.r.o., ISBN 80-7178-739-6, rok 2003, 201 stran.

117 CHROMÝ Jakub, Legalizace prostituce z pohledu současného i minulého, Právo a rodina, rok 2005, číslo 5.

118 TRÁVNÍČKOVÁ Ivana, Prostituce, jako jedna z možných aktivit organizovaného zločinu, Institut pro kriminologii a sociální prevenci, IKSP 1995, rok 1995, 84 stran.

119 CHMELÍK Jan a kolektiv, Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita, portál s.r.o., ISBN 80-7178-739-6, rok 2003, 201 stran.

jeho příčiny patří na straně oběti chudoba, nedostatečné vzdělání a informovanost, vysoká nezaměstnanost a špatná hospodářská situace. Oběti jsou lákány na snadné a vysoké výdělků, pohodlí západního světa. Mezi obecnými způsoby taktik pasáků najdeme nabídky vzdělání nebo zaměstnání a nabídky sňatkových agentur, méně častými strategiemi jsou únos či odvláčení a také koupě oběti od její sociálně slabší rodiny se slibem lepší budoucnosti pro oběť. Oběť se pak stává dlužníkem a otrokem, dluží totiž agentuře za zprostředkování cesty za lepším životem, není schopna vydělat dostatek peněz na splacení dluhů a získání svobody. Obchodníci s lidmi poskytují služby, které jsou nelegální, regulované nebo obtížně dostupné. Využívají skrytých lidských tužeb, které jsou v kontrastu se stávajícím právním systémem anebo veřejnou morálkou. Realizují aktivity v dané společnosti nelegální, ale společností žádané, za předpokladu, že z těchto aktivit pramení zisk. Oběti obchodu s lidmi jsou v drtivé většině případů starší 9 let, mladší děti představují přílišné riziko a kontakt s nimi je složitější.¹²⁰ Problematice dětské prostituce se budu věnovat v jedné z následujících kapitol. Počet trestných činů obchodování s lidmi uvádím ve statistice.

7.1.1 Zákonná úprava

Prostituce jako taková není trestná, trestány jsou pouze doprovodné jevy. Jak bylo zmíněno výše, dokonce se uvažuje o její legalizaci. Zákon o potírání pohlavních nemocí však zrušil nevěstince a zakázal jejich další zřizování. Stávající právní systém tedy zakazuje zřizování oficiálních nevěstinců, ale toleruje veřejné nabízení sexuálních služeb. Zákonodárce možné narušení veřejného pořádku právě nabízením sexuálních služeb vyřešil § 10 Zákona o obcích. Zákon obcím umožňuje stanovit, že prostituce v obci bude povolena pouze na jasně vymezeném místě a v čase stanoveném v obecně závazné vyhlášce, nebo zakázat nabízení sexuálních služeb na některých veřejných prostranstvích. Při porušení této obecně závazné vyhlášky je možné prostitutce uložit pokutu až do výše 30 000 Kč. Prostituce je tedy přestupkem, působí-li veřejné pohoršení.¹²¹

Mezi trestné činy provázející prostituci řadíme kuplířství, prostituci ohrožující

---

120 TRÁVNÍČKOVÁ Ivana, Prostituce, jako jedna z možných aktivit organizovaného zločinu, Institut pro kriminologii a sociální prevenci, IKSP 1995, rok 1995, 84 stran.

121 Prostituce a obecně závazné vyhlášky obcí, dostupné na internetové adrese <http://www.mvcr.cz/clanek/prostituce-a-obecne-zavazne-vyhlasky-obci.aspx>.

mravní výchovu mládeže a obchodování s lidmi. Pouze tyto projevy prostituce jsou trestním právem postihovány.

Kuplířství je v § 189 odst. 1 Trestního zákoníku vymezeno jako přiměnění, zjednání, najmutí, zlákáání, svedení jiného k provozování prostituce nebo kořistění z prostituce provozované jiným. Za tento trestný čin, v jeho základní skutkové podstatě, hrozí pachateli 6 měsíců až 4 roky vězení, zákaz činnosti nebo propadnutí věci či jiné majetkové hodnoty. Kvalifikovaná skutková podstata podle § 189 odst. 2 Trestního zákoníku je naplněna spácháním výše uvedeného jednání s úmyslem získat značný prospěch nebo jako člen organizované skupiny.

K naplnění zákonného znaku přiměnění jiného k provozování prostituce není potřeba použití násilí nebo pohrůžky násilí či jiného agresivního chování vůči oběti. K trestnosti postačí lehčí formy jednání, kterými pachatel poškozeného přiměje k provozování prostituce, např. přemlouvání a žádosti, aby oběť provozovala prostituci.¹²² Zjednáním je samotné uzavření smlouvy nebo konkludentní dohody o provozování prostituce. Nezáleží na tom, zda poškozený s prostitutí začíná nebo ji provozoval už v minulosti.¹²³ Najmutím je uzavření smlouvy, jejímž obsahem je zaměstnání fakticky znamenající prostituci, na neplatnosti předmětné smlouvy nezáleží. Zlákáání znamená získání oběti pro provozování prostituce např. penězi nebo sliby. Pachatel oběť svede tak, že v ní úmyslně vzbudí rozhodnutí provozovat prostituci jinak než zlákááním. Kořistění je obdobou podílnictví, znamená opakované přijímání úplaty za umožnění provozování prostituce.¹²⁴

Prostituci ohrožující mravní vývoj dětí vymezuje § 190 Trestního zákona. První základní skutková podstata stanoví protizákonnost provozování prostituce v blízkosti školy, školského nebo jiného obdobného zařízení či místa, které je vyhrazeno pro pobyt nebo návštěvu dětí (§ 190 odst. 1. TZ). Za takovéto provozování prostituce zákon ukládá trest ve výši až 2 let odnětí svobody. Druhá základní skutková podstata obsahuje

---

122 Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 9. 4. 2014, sp. zn. 4 Tdo 434/2014, dostupné na internetové adrese: http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/F620FE2F4F0B4AE4C1257CEC00251DA2?openDocument&Highlight=0.

123 Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 31. 5. 2012, sp. zn. 8 Tdo 546/2012, dostupné na internetové adrese: http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/110C71F304344CE5C1257A68004DF3B2?openDocument&Highlight=0.

124 ŠÁMAL Pavel a kol., Trestní zákoník II. § 140 až 421s, Komentář 7. vydání, C.H. Beck, ISBN 978-80-7400-465-0, rok 2012, 2150 stran.

zákaz organizování, střežení nebo jiného zajišťování provozování prostituce na výše zmíněném místě (§ 190 odst. 2. TZ). Pachatel bude potrestán odnětím svobody až na 3 roky, zákazem činnosti, propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty. Trestem odnětí svobody ve výši až 5 let bude potrestáno opětovné spáchání výše uvedených činů a jejich spáchání na více místech (§ 190 odst. 3. TZ).

Školským zařízením se rozumí např. školní jídelny, dětské domovy, diagnostické ústavy a výchovné ústavy.¹²⁵ Jinými místy ve smyslu § 190 jsou dětská hřiště, tábory apod. Jinými obdobnými zařízeními se rozumí např. zařízení sociálně-právní ochrany dětí. Znak blízkosti není spatřován jen v budově a pozemku školy a jiných zařízeních, ale jde také o to, aby děti nepřicházely do styku s prostitucí ani na cestě z a do školy a v jejím přilehlém okolí.¹²⁶ Jiným zajišťováním prostituce může být shánění zákazníků v blízkosti míst ve smyslu § 190, toto ustanovení má postihnout tzv. pasáky.¹²⁷

Trestný čin obchodování s lidmi je sice zařazen do II. hlavy Trestního zákoníku, ale pro jeho spjatost s prostitucí jej ve své diplomové práci uvádím. Je upraven v § 168 Trestního zákoníku. Pachatel, který přiměje, zjedná, najme, zláká, svede, dopraví, ukryje, zadržuje, přijme nebo vydá osobu mladší 18 let, aby jí bylo užito k pohlavnímu styku, jiným formám sexuálního zneužívání nebo obtěžování, k výrobě pornografického díla, nebo kořistí z takového jednání (první základní skutková podstata podle § 168 odst. 1. písm. a) TZ), bude potrestán odnětím svobody na 2 roky až 10 let. Stejný trest hrozí pachateli u osoby starší 18 let, ale jen za použití násilí, pohrůžky násilí či jiné těžké újmy nebo lsti anebo zneužití omylu, tísně nebo závislosti oběti (druhá základní skutková podstata podle § 168 odst. 2. písm. a) TZ). Má-li pachatel v úmyslu, aby oběti bylo užito k prostituci (§ 168 odst. 3. písm. d) TZ), hrozí mu trest odnětí svobody ve výši 5 až 12 let nebo propadnutí majetku.

Pod pojmem dopravení zákonodárce rozumí přemístění z ciziny nebo v rámci České Republiky, a to na jiné místo, než kde se oběť v době činu zdržovala. Ukrytí, tedy umístění na skryté místo, může být provedeno i se souhlasem dítěte a týká se zejména přemístění na místo, kde je dítě nedosažitelné pro své zákonné zástupce. Zadržování je

---

125 ŠÁMAL Pavel a kol., Trestní zákoník II. § 140 až 421s, Komentář 7. vydání, C.H. Beck, ISBN 978-80-7400-465-0, rok 2012, 2150 stran.

126 CHROMÝ Jakub, Kriminalita páchaná na mládeži, Linde Praha, ISBN 978-80-7201-825-3, rok 2010, 239 stran.

127 ŠÁMAL Pavel a kol., Trestní zákoník II. § 140 až 421s, Komentář 7. vydání, C.H. Beck, ISBN 978-80-7400-465-0, rok 2012, 2150 stran.

omezováním poškozeného na svobodě. Sexuálním zneužíváním jsou podobné útoky sexuálního charakteru jako u trestného činu pohlavního zneužití, sexuální obtěžování je méně intenzivním zásahem do intimní sféry – zejména méně intenzivní doteky a fotografování obnažené postavy.¹²⁸ Díky Novele TZ je umožněn „doposud chybějící postih pachatelů, kteří oběť obchodování s lidmi přijímají do své dispozice“.¹²⁹

Zásadním pro rozlišení mezi trestným činem obchodování s lidmi a kuplířstvím je věk oběti. Za stejné jednání vůči osobě starší 18 let tak pachatel bude postižen v režimu kuplířství, zatímco v případě dítěte se bude jednat o přísněji trestné obchodování s lidmi.¹³⁰

7.1.2 Případová studie

Pachatel J. V. v úmyslu získat majetkový prospěch využil závislosti a existenčních problémů M. Z., aby ji přiměl k provozování prostituce. Poškozenou M. Z. přesvědčil o tom, že má získávat peníze na živobytí provozováním prostituce od jara 2010 do podzimu 2012. M. Z. se pak prostituovala v jejich společném bytě, na ulici a v nočních klubech. Pachatel jí sháněl zákazníky prostřednictvím inzerce. Naléháním, sliby a vyhrůžkami nutil oběť, aby prostitutku vydělávala na nájem, jídlo, jeho konzumaci alkoholu a hraní automatů. Takto vydělané peníze mu M. Z. odevzdávala, přičemž si pachatel přišel nejméně na několik set tisíc korun. J. V. byl potrestán za trestný čin kuplířství podle § 189 odst. 1 TZ, a to odnětím svobody na 1 rok a 3 měsíce.¹³¹

---

128 ŠÁMAL Pavel a kol., Trestní zákoník II. § 140 až 421s, Komentář 7. vydání, C.H. Beck, ISBN 978-80-7400-465-0, rok 2012, 2150 stran.

129 Novela trestních předpisů číslo 141/2014 Sb. (důvodová zpráva) [citováno 7.10.2014], dostupné na internetové adrese: <http://www.trestni-rizeni.com/dokumenty/novely-trestnich-predpisu/novela-trestnich-predpisu-cislo-1412014-sb>.

130 Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 5.5.2011, sp. zn. 6 To 26/2011, dostupné na internetové adrese: http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/7663698F4AF3951BC1257A4E00653C4C?openDocument&Highlight=0,trestn%C3%A9,%C4%8Diny,proti,lidsk%C3%A9,d%C5%AFstojnosti,v,sexu%C3%A1ln%C3%AD,oblasti.

131 Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 9. 4. 2014, sp. zn. 4 Tdo 434/2014, dostupné na internetové adrese: http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/F620FE2F4F0B4AE4C1257CEC00251DA2?openDocument&Highlight=0,

7.1.3 Policejní statistika

Rok	Počet objasněných TČ kuplířství	Počet zjištěných TČ kuplířství	Počet objasněných TČ obchodování s lidmi	Počet zjištěných TČ obchodování s lidmi
2008	44	52	12	29
2009	30	37	11	10
2010	33	30	17	24
2011	35	44	17	19
2012	36	42	22	24
2013	46	52	16	18

Zdroj: statistiky Policie ČR dostupné na adrese: <http://www.policie.cz/statistiky-kriminalita.aspx>.

Tabulka znázorňuje počet zjištěných a objasněných trestných činů kuplířství a obchodování s lidmi. Počet trestných činů kuplířství i obchodování s lidmi v průběhu let kolísá, vzestupná ani sestupná tendence však není patrná. Trestný čin prostituce ohrožující mravní vývoj dětí není v kompletních policejních statistikách veden, proto jej ani v tabulce neuvádím. Policie ČR ve svých statistikách neneviduje za období od 1.1.2014 do 31.8.2014 žádné trestné činy dle § 190 TZ.¹³²

¹³² Podle informace ze dne 7.10.2014 poskytnuté od pplk. Mgr. Petry Stražilové emailem.

7.2 Přinucení k provozování prostituce, sutenerstwo, stręczycielstwo, kuplerstwo a obchod s lidmi v PL

Podle definice Jasińského je prostitut osobou, která uspokojuje sexuální potřeby jiných za poplatek bez toho, aby se emočně angažoval, a v podstatě bez možnosti volby. Ve výzkumu Januszkové však pouze 26,5 % respondentů uvedlo, že prostituce je o citové apatii, jistá citová angažovanost je totiž od prostitutky vyžadována. V polské literatuře je běžný názor, že osoba definovaná jako prostitut nemusí nutně vykonávat prostituci profesionálně, setkáváme se totiž s případy vydržování studentek jedním klientem výměnou za sexuální služby, což je považováno za prostituci.¹³³ Prostituce je tedy poskytováním sexuálních služeb výměnou za finanční výhody a je obecně chápána jako projev sexuální patologie s kriminálním potenciálem.¹³⁴

Pabian dělí prostitutky do dvou skupin podle svého výzkumu z 60. let. První skupina 100 prostitutek z Krakova je emočně abnormální, což je hlavním důvodem samotného provozování prostituce. Osoby z této skupiny jsou infantilní a neschopné se postavit každodenním problémům, což je umocněno alkoholismem a sklony k sebevraždě. Prostitutky z této skupiny prakticky nemohou navázat citový vztah s kýmkoli zvenčí, přejí si normální život, ale zároveň nemají dost silnou vůli na to, aby s prostitucí přestaly. Druhou skupinu tvoří prostitutky z Gdaňska a Sopotu pracující v night-clubech se zahraniční klientelou, tyto ženy pocházejí z funkčních rodin. K prostituci je přivedla touha po rychlém výdělku a dosažení jejich materiálních cílů. Po změnách ve společnosti, které přišly s pádem totality, výzkumy prokazují, že touha vydělat velké peníze se stala prakticky jediným motivem prostitutek. Oproti tomu Hołyst dělí prostitutky do 5 skupin:

- call girls – mladé vzdělané dívky ovládající cizí jazyky a nezapojující se do trestné činnosti;
- prostitutky z hotelů a night clubů – zpravidla se také nezapojují do trestné činnosti;

---

133 CEBULAK Wojciech , PŁYWACZEWSKI Emil W., Prostitution in the United States and Poland, Temida 2, ISBN 978-83-89620-25-5, rok 2007, 152 stran.

134 MAREK Andrzej, Prawo karne, 6. wydanie, Wydawnictwo C.H.Beck, ISBN 83-7387-575-1, rok 2005, 687 stran.

- pouliční prostitutky – často závislé na alkoholu a drogách, hrozí šíření pohlavních nemocí, zapojují se do trestné činnosti;
- pracovnice agentur a masážních salónů – mají jistou anonymitu a ochranu bodyguardy majitelů společností, samotné provozování agentury je trestným činem;
- příležitostné prostitutky.¹³⁵

Majitelé agentur a salónů se před trestní odpovědností chrání pomocí pracovních smluv, ve kterých sexuální kontakt svých zaměstnankyň se zákazníky naoko zakazují.¹³⁶

Počet prostitutek v Polsku se odhaduje na 30-40 tisíc, přičemž 10 % z nich je mladších 18 let. Nejmladší prostitutka zadržená policií měla 12 let. Ze zkoumané skupiny osob byla většina svobodná, 40 % uvedlo dobré výsledky ve škole, 63 % pocházelo z úplných rodin, 25 % respondentek uvedlo nějakou patologii v rodině, všechny považovaly prostituci za dočasnou záležitost jako obživu na 1-3 roky a 44 % z nich mělo problémy s alkoholem. Zajímavé je, že pouze 20 % vydělávalo více než 3 000 zlotých (cca 21 000 Kč), ostatní vydělávaly zhruba 2 500 zlotých (cca 17 500 Kč), přičemž 1 000 zlotých (cca 7 000 Kč) utratily za kosmetiku a dopravu, takže jejich čistý měsíční zisk činil pouhých 1 500 zlotých (cca 9 900 Kč).¹³⁷ 70 % polských prostitutek věří v Boha, ony ani lidé kolem nich na tomto povolání nevidí v podstatě nic špatného.¹³⁸ Přes 80 % zkoumaných osob se považuje za nábožensky založené a všechny se chtějí provdat či oženit v kostele.¹³⁹ Polovina prostitutek je vdaná nebo má stálého heterosexuálního partnera.¹⁴⁰ Každý desátý muž v Polsku někdy využil jejich služeb. V posledních letech lze pozorovat nárůst náctiletých klientů ve věku 16-18 let, kteří využívají služeb prostitutek pro víkendové zpestření zábavy.¹⁴¹

---

135 CEBULAK Wojciech , PŁYWACZEWSKI Emil W., Prostitution in the United States and Poland, Temida 2, ISBN 978-83-89620-25-5, rok 2007, 152 stran.

136 CEBULAK Wojciech , PŁYWACZEWSKI Emil W., Prostitution in the United States and Poland, Temida 2, ISBN 978-83-89620-25-5, rok 2007, 152 stran.

137 JĘDRZEJKO Mariusz, Prostytucja jako problem społeczny, moralny i zdrowotny, Pułtusk, ISBN 83-89709-33-3, rok 2006, 158 stran.

138 IMIELIŃSKI Kazimierz, Seksiatria, Państwowe wydawnictwo naukowe, ISBN 83-01-08341-7, rok 1990, 256 stran.

139 JĘDRZEJKO Mariusz, Prostytucja jako problem społeczny, moralny i zdrowotny, Pułtusk, ISBN 83-89709-33-3, rok 2006, 158 stran.

140 IMIELIŃSKI Kazimierz, Seksiatria, Państwowe wydawnictwo naukowe, ISBN 83-01-08341-7, rok 1990, 256 stran.

141 JĘDRZEJKO Mariusz, Prostytucja jako problem społeczny, moralny i zdrowotny, Pułtusk, ISBN 83-89709-33-3, rok 2006, 158 stran.

Díky výzkumu vysokých škol ve Warszawie a Pułtusu je prokázáno, že pouze několik žen se prostituje ve městě svého původu, ovšem s výjimkou Warszawy, kde 40 % prostitutek pochází přímo z hlavního města. Co se týká cizinek mezi prostitutkami v hlavním městě najdeme Albánky, Bělorusky, Bulharky, Ukrajinky, Rumunky, Rusky a Slovenky. Ve výzkumu byly zohledněny odpovědi 403 osob, přičemž podrobný výzkum byl proveden s 103 osobami, z toho s 6 muži. Většina respondentů byla absolventy středních a vysokých škol s těžkou materiální situací v rodině. Agresi v rodině uvedlo 44 respondentů, alkoholismus 36, závislost rodičů na cigaretách 90, prostituování se další osoby z rodiny 44, ale sexuální zneužití v dětství uvedlo pouhých 9 respondentů, kriminalitu v rodině 11. Z výzkumu plyne, že největší skupinu stanoví osoby provozující prostituci příležitostně, nejčastěji o víkendech. Výzkum ukázal, že většina respondentů se pro prostituci rozhodla po uvážení z důvodů těžké, ale ne přímo tragické materiální situace a zvýšení životní úrovně. Novým trendem je prostituce s cílem financování studia nebo zvýšení profesní kvalifikace, šetření na zřízení vlastního businessu, vydělání peněz na prázdniny nebo na značkové oblečení. V několika případech prostitutky, které si vydělávaly na studium, měly pouze jednoho klienta, muže středního věku, který jim platil nájem, kupoval osobní věci a měsíčně posílal určitý obnos peněz, jež ony samy nazývaly stipendiem. Během výzkumu v hlavním městě lidé z výzkumného týmu nasbírali 78 druhů letáků propagujících společenské agentury a 23 druhů neprofesionálních letáků nabízejících sexuální služby. 70 % respondentek uvedlo strach z odhalení a strach o vlastní bezpečnost, 80 % z nich agentura zajišťuje pravidelné testy a prohlídky u spolupracujícího lékaře, což svědčí o vysoké organizovanosti tohoto trhu.¹⁴²

Mnoho výzkumů upozorňuje, že promiskuita rodičů a sexuální zneužití v dětství mají vliv na pozdější rozhodnutí prostituovat se. Většina prostituujících se děvčat očekává, že jim toto řemeslo zvedne životní standard a podle Kowalczyk-Jamnické část respondentek od prostituce očekává také zajímavější, krásnější a barvitější život. Prostituce úzce souvisí s problémem nezaměstnanosti. Ve výzkumu se vyrýsovaly dvě výraznější skupiny žen, a to:

- absolventky středních a odborných škol bez stálého zaměstnání;

---

142 JEŃDRZEJKO Mariusz, Prostytucja jako problem społeczny, moralny i zdrowotny, Pułtusk, ISBN 83-89709-33-3, rok 2006, 158 stran.

- ženy ve věku 25-30 let, které žijí samy nebo s dětmi a jsou v těžké finanční situaci.¹⁴³

Prostituce je považována za jeden z nejstarších způsobů získávání informací, který využívají tajné služby. Za Polské Lidové Republiky vojenské i civilní rozvědky využívaly služeb prostitutek. Metoda nasazení prostitutky byla jedním ze základních mechanismů provokace Služby Bezpečnosti vůči představitelům politické opozice a duchovním.¹⁴⁴ Historicky v Polsku prostituce byla upravena třemi způsoby:

- úplný zákaz;
- registrace prostitutek u policie a poté vyšetření;
- registrace u sanitární komise.¹⁴⁵

Registrace prostitutek byla zrušena v podstatě pod tlakem mezinárodních závazků, dodnes tento systém má mezi polskou společností i odborníky z řad lékařů a právníků mnohé zastánce. Od roku 1952 prostituce jako taková není trestným činem, ale převažuje interpretace, že článek 142 Kodeksu wykroczeń (zákon o přestupcích) znamená kriminalizaci prostituce.¹⁴⁶ Podle polské odborné literatury rozlišujeme čtyři systémy právní regulace prostituce:

- prohibičně-represní zachází s prostitucí jako s trestným činem, takže prostitutky podléhají trestně-právní represí;
- reglementační prostituci legalizuje, nevěstince fungují na základě licence, prostitutky jsou registrovány na policii a musejí absolvovat povinné lékařské prohlídky;
- neoreglementační nedovoluje nevěstince, registrace a kontroly prostituce podléhají orgánům zdravotnické služby;
- abolicionistický resignuje z legalizace prostituce, zakazuje jejich registraci a stejně tak stíhání osob provozujících prostituci za tuto činnost.¹⁴⁷

---

143 JĘDRZEJKO Mariusz, Prostyucja jako problem społeczny, moralny i zdrowotny, Pułtusk, ISBN 83-89709-33-3, rok 2006, 158 stran.

144 JĘDRZEJKO Mariusz, Prostyucja jako problem społeczny, moralny i zdrowotny, Pułtusk, ISBN 83-89709-33-3, rok 2006, 158 stran.

145 CEBULAK Wojciech , PŁYWACZEWSKI Emil W., Prostitution in the United States and Poland, Temida 2, ISBN 978-83-89620-25-5, rok 2007, 152 stran.

146 IMIELIŃSKI Kazimierz, Seksiatria, Państwowe wydawnictwo naukowe, ISBN 83-01-08341-7, rok 1990, 256 stran.

147 GARDOCKI Lech, Prawo karne, 11 wydanie, Wydawnictwo C.H.Beck, ISBN 83-7387-8831, rok 2005. 339 stran.

Abolicionistický systém platící v Polsku je založený na resocializaci prostitutek a boji s trestnými činy doprovázejícími prostitutci.¹⁴⁸

V roce 2004 bylo odhaleno 261 obětí obchodu s lidmi, přičemž přes 20 z nich mladších 15 let. V roce 2010 se stalo obětí obchodu s lidmi celkem 24 osob, o rok později je evidováno 166 obětí a v roce 2012 pouhých 18. Čísla tedy značně kolísají. Tyto údaje tvoří 15-20 % reálné kriminality v oblasti obchodu s lidmi.¹⁴⁹ Podle policie v Polsku funguje cca 150 společenských agentur s 150-160 tisíci zaměstnanci, business související s prostitutí má obrat přes 70 mld Kč ročně.¹⁵⁰

Polsko je zemí zdrojovou (cílová destinace Německo), tranzitní (min 50 tisíc žen ročně je dopravováno přes Polsko do západní Evropy) i cílovou. Tranzit usnadňuje přísná deportační politika, v jejímž souladu s níž jsou cizinky nelegálně pobývajících v zemi rychle deportovány, a není tak možné záležitost náležitě prošetřit. Pachatelé obchodu s lidmi své oběti lákají přímo na práci v eskortních agenturách, legální práci v zahraničí, výhodnou dovolenou nebo je unášejí násilím či za použití uspávacíků. Nejúčinnější prevencí je zvýšení informovanosti obyvatel, podle výzkumu organizace La Strada většina obyvatel Polska o existenci obchodu s lidmi sice ví, ale nepředpokládají jeho výskyt v Polsku. Ovšem značná většina obětí obchodu s lidmi věděla jakou práci budou v zahraničí vykonávat, jednalo se o ženy ve věku 16-20 let, za jejichž dodání pachatel získal 1000-2000 EUR. Zajímavé je, že Bulharky byly nuceny k silniční prostitutce a Ukrajinky téměř bez výjimky prodávány do eskortních agentur. Pachatelé případů vyšetřovaných polskými soudy byli Poláci, Rusové, Bulhaři, Němci a příslušníci turecké menšiny v Německu, kteří se v obchodu s lidmi značně angažovali. Organizace La Strada, zabývající se pomocí obětem obchodu s lidmi, upozorňuje na novou praxi obchodníků s lidmi, kteří kromě držení oběti v naději na svobodu po splacení dluhu, bití, podávání drog a lži o nezájmu rodiny o oběť slibují svobodu výměnou za zverbování nové oběti.¹⁵¹

Kromě známé organizace La Strada se pomocí prostitutkám, coby obětem

---

148 GARDOCKI Lech, Prawo karne, 11 wydanie, Wydawnictwo C.H.Beck, ISBN 83-7387-8831, rok 2005, 339 stran.

149 JĘDRZEJKO Mariusz, Prostyucja jako problem społeczny, moralny i zdrowotny, Pułtusk, ISBN 83-89709-33-3, rok 2006, 158 stran.

150 JĘDRZEJKO Mariusz, Prostyucja jako problem społeczny, moralny i zdrowotny, Pułtusk, ISBN 83-89709-33-3, rok 2006, 158 stran.

151 MIERECKI Piotr a spol., Handel ludźmi w Polsce – materiały do raportu, Ministerstwo spraw wewnętrznych i administracji.

obchodu s lidmi, věnují náboženské organizace,¹⁵² organizace Caritas Polska, Fundacja ITAKA, Fundacja Dzieci Niczyje, Stowarzyszenie Po-MOC a Centrum Pomocy Prawnej im. Haliny Nieć. Ministerstvo vnitra vytvořilo speciální útvar pro boj a prevenci proti obchodu s lidmi.¹⁵³

7.2.1 Zákonná úprava

Prostituce jako taková v Polsku postihovaná není, Kodeks karny však trestá třetí osoby z prostituce kořistí, a ty nazývá sutenerem, stręczycielem a kuplerem. Kodeks wykroczeń v Art. 142 však zakotvuje trestnost osob, které naléhavě, vnucujíc své služby nebo jinak narušujíc veřejný pořádek nabízejí jiné osobě dokonání „czynu nierządneho“ s cílem získání majetkového prospěchu. Za toto jednání prostitutce hrozí zatčení, trest omezení¹⁵⁴ osobní svobody nebo peněžitý trest. V souladu s výše uvedeným není samotná nabídka ze strany prostitutky trestná, postrádá-li naléhavý charakter. Proto pasivní postávání u silnice nenaplnuje skutkovou podstatu Art. 142 Kodeksu wykroczeń. Za „czyn nierządny“ považujeme sexuální styk i všechny jiné sexuální činnosti.

Podle Art. 203 Kodeksu karnego hrozí pachateli, který násilím, bezprávní hrozbou, lstí, zneužívajíc závislosti nebo kritické situace přiměje jinou osobu k provozování prostituce, trest odnětí svobody ve výši 1 roku až 10 let. Art. 204 Kodeksu karnego ve své první základní skutkové podstatě zakotvuje trestnost naklonění jiné osoby k provozování prostituce s cílem dosažení majetkového prospěchu (stręczycielstwo – Art. 204 § 1 k.k.) a stejně tak usnadnění jiné osobě provozování prostituce (kuplerstwo – Art. 204 § 1 k.k.). Druhá základní skutková podstata je naplněna kořistěním z prostituce provozované jinou osobou (sutenerstwo – Art. 204 § 2 k.k.). Za výše uvedená jednání pachateli hrozí trest odnětí svobody na 3 měsíce až 5 let. Pokud osoba provozující prostituci je nezletilá, je naplněna kvalifikovaná skutková podstata Art. 204 § 4 Kodeksu karnego a pachateli hrozí za sutenerstwo, kuplerstwo nebo stręczycielstwo vězení na 1 rok až 10 let.

---

152 JĘDRZEJKO Mariusz, Prostyytucja jako problem społeczny, moralny i zdrowotny, Pułtusk, ISBN 83-89709-33-3, rok 2006, 158 stran.

153 SOBCZYK MAGDALENA, Zjawisko handlu ludźmi w odniesieniu do cudzoziemców przebywających w Polsce, Centrum Pomocy Prawnej im. Haliny Nieć.

154 Omezení osobní svobody (Art. 34 k.k.) trvá 1-12 měsíců. Během jejího výkonu odsouzený nemůže opustit místo svého trvalého bydliště a musí vykonávat veřejně prospěšnou práci.

Za nezletilého považujeme každé dítě mladší 18 let. Obětí může být každá osoba, bez ohledu na pohlaví a na fakt, zda v minulosti již prostituovala.¹⁵⁵ Za naklánění se považuje psychické působení na určitou osobu nebo skupinu osob s cílem přinutit ji k určitému chování, může mít formu prosby nebo citového vydírání. Přesvědčování, aby poškozený v již započaté prostituční činnosti setrval, není postačující.¹⁵⁶

Nejčastěji se setkáváme s kuplerstwem ve formě poskytnutí pokoje k provozování prostituce, shánění klientů, vedení nevěstince nebo eskortní agentury.¹⁵⁷ O sutenerstwo se jedná, pokud je kořistění mnohočetného, stálého charakteru, proto několikanásobné avšak příležitostné kořistění není postačující (II KK 251/08).¹⁵⁸ Pachatel přitom musí úmyslně využít spojitosti finančních výnosů s prostitucí, proto sutenerem není nájemce bytu při zachování tržní ceny, nikoliv navýšené za možnost vodit si do bytu klienty.¹⁵⁹

Obchod s lidmi s prostitucí úzce souvisí, je zařazen u trestných činů proti svobodě v Art. 189a Kodeksu karnego. Kdo se dopustí obchodu s lidmi (Art. 189a § 1 k.k.) bude potrestán odnětím svobody minimálně na 3 roky. Kdo se připravuje k spáchání trestného činu obchodu s lidmi (Art. 189a § 2 k.k.) podléhá trestu odnětí svobody ve výši 3 až 5 let.

Art. 115 § 22 Kodeksu karnego vymezuje obchod s lidmi jako verbování, transport, dodávání, předávání, přechovávání nebo přijímání osob s použitím:

- 1) násilí nebo bezprávní hrozby,
- 2) únosu,
- 3) lsti,
- 4) uvedení v omyl nebo zneužití omylu či neschopnosti správného pochopení usmyslené činnosti,
- 5) zneužití závislosti, kritické situace nebo bezradnosti,

---

155 GAŁĄZKA Małgorzata, Kodeks karny : część szczególna : pytania egzaminacyjne, kazusy, tablice, Wydawnictwo C.H.Beck, ISBN 83-7387-894-7, rok 2005, 202 stran.

156 WĄSEK Andrzej, ZAWŁOCKI Robert, Kodeks karny część szczególna. Komentarz do artykułów 117-221. Tom I, Wydawnictwo C.H. Beck, ISBN 978-83-255-1244-6, rok 2010, 1442 stran.

157 GARDOCKI Lech, Prawo karne, 11 wydanie, Wydawnictwo C.H.Beck, ISBN 83-7387-8831, rok 2005, 339 stran.

158 GAŁĄZKA Małgorzata, Kodeks karny : część szczególna : pytania egzaminacyjne, kazusy, tablice, Wydawnictwo C.H.Beck, ISBN 83-7387-894-7, rok 2005, 202 stran.

159 WĄSEK Andrzej, ZAWŁOCKI Robert, Kodeks karny część szczególna. Komentarz do artykułów 117-221. Tom I, Wydawnictwo C.H. Beck, ISBN 978-83-255-1244-6, rok 2010, 1442 stran.

6) udělení nebo přijetí majetkového či osobního prospěchu nebo jeho slibu osobě pečující či mající dohled nad jinou osobou,

a to s cílem jejího využití, dokonce s jejím pozdějším souhlasem, zejména v prostituci, pornografii či jiných formách sexuálního využití. Pokud se jednání pachatele týká nezletilého je obchodem s lidmi i pokud nebyly použity prostředky vyjmenované v bodech 1-6.

Verbování znamená podněcování, transport je přemišťováním pomocí dopravních prostředků na určitou vzdálenost, předáváním se osoba dává někomu k další dispozici, přechováváním je držení osoby v úkrytu a přijímání chápeme ve smyslu zaměstnání obchodované osoby anebo ubytování u sebe.¹⁶⁰

Zákonná formulace indikuje, že k naplnění skutkové podstaty obchodu s lidmi nepostačí transakce týkající se jednoho člověka, ale z judikatury je zjevný opačný přístup (II AKa 586/02, II AKa 75/05). Je nutné, aby se minimálně na počátku transakce dospělé osoby děla proti její vůli (jedním ze způsobů pod body 1-6), pozdější souhlas dospělé osoby nemá na trestnost vliv.¹⁶¹

7.2.2 Případová studie

Pachatel R. B. od srpna roku 2003 do července roku 2004 kořistil z prostituce provozované dosud neznámými osobami v rámci eskortních agentur. Těmto osobám usnadňoval provozování prostituce organizováním práce a zajišťováním pokojů pro klienty. R. B. se dopustil kuplerstwa a sutenerstwa podle Art. 204 § 1 a § 2 k.k.. Soud mu vyměřil trest odnětí svobody v délce 2 let a peněžitý trest. Dále se R. B. na podzim roku 2003 dopustil obchodu s lidmi tak, že nabyl od jiné osoby 4 ženy za cenu 4 000 zlotých (cca 28 000 Kč) proto, aby ženy provozovaly prostituci a on z ní mohl kořistit. R. B. výše uvedeným jednáním spáchal trestný čin obchodu s lidmi podle Art. 189a § 1 kk. a byl odsouzen k 4 létům odnětí svobody. Později, na podzim roku 2007, R. B. kořistil z prostituce provozované poškozenými M. Ł., S., M. a dvěma dalšími dosud neznámými ženami pracujícími v eskortní agentuře. Těmto ženám R. B.

---

160 BOJARSKI Janusz a kol., Kodeks karny. Komentarz, Lexis Nexis, ISBN: 978-83-7806-148-9, rok 2012, 1520 stran.

161 BOJARSKI Janusz a kol., Kodeks karny. Komentarz, Lexis Nexis, ISBN: 978-83-7806-148-9, rok 2012, 1520 stran.

provozování prostitute také usnadňoval. Kromě výše uvedeného pachatel přiměl poškozenou M. Ł. k provozování prostitute v inkriminované eskortní agentuře hrozbou ublížení na zdraví poškozené a jejím nezletilým dětem. R. B. se dopustil trestných činů podle Art. 204 § 1 a § 2 k.k. a Art. 203 k.k., za což byl podle Art. 203 k.k. (v souladu s Art. 12 k.k.¹⁶²) odsouzen k trestu odnětí svobody v délce 4 let a peněžitému trestu.

V říjnu roku 2008 R. B. hrozbou ublížení na zdraví přiměl poškozenou M. Ł. k provozování prostitute v eskortní agentuře, čímž se znovu dopustil přinucení k provozování prostitute (Art. 203 k.k.), a byl mu vyměřen trest odnětí svobody v délce 3 let a peněžitý trest. R. B. jako člen organizované skupiny kromě výše uvedeného obchodoval s drogami, provozoval hazardní hry apod. Soud mu uložil úhrnný trest ve výši 10 let odnětí svobody a peněžitou pokutu.¹⁶³

7.2.3 Policejní statistika

Rok	Počet objasněných TČ Art. 203 k.k.	Počet zjištěných TČ Art. 203 k.k.	Počet objasněných TČ Art. 204 k.k.	Počet zjištěných TČ Art. 204 k.k.
2008	35	19	465	153
2009	33	22	379	86
2010	28	23	328	85
2011	19	16	489	104
2012	26	28	401	85
2013	17	30	238	101

Zdroj: polské policejní statistiky dostupné na adrese: <http://statystyka.policja.pl/st/kodeks-karny>.

¹⁶² Art.12 k.k. Dvě nebo více jednání zrealizovaných v krátkých časových úsecích k vykonání předem určeného záměru se považuje za jeden protiprávní čin; pokud předmětem útoku je osobní dobrou, podmínkou uznání mnohosti jednání za jeden protiprávní čin je totožnost poškozeného.

¹⁶³ Rozhodnutí Sądu Najwyższego ze dne 30.1.2011 KK 173/12, dostupné na internetové adrese: <http://www.sn.pl/sites/orzecznictwo/Orzeczenia1/V%20KK%20143-11-1.pdf>.

Rok	Počet objasněných TČ Art. 189a k.k.	Počet zjištěných TČ Art. 189a k.k.
2012	27	99
2013	26	61

Zdroj: polské policejní statistiky dostupné na adrese: <http://statystyka.policja.pl/st/kodeks-karny>.

Výše uvedené tabulky znázorňují počet trestných činů přinucení k provozování prostituce, sutenerstwa, stręczycielstwa, kuplerstwa a obchodu s lidmi. Počet těchto trestných činů značně kolísá, nemá však vzestupnou ani sestupnou tendenci.

7.3 Srovnání prostituce v polském a českém právu

V obou srovnávaných státech je provozování veřejných domů známých jako night cluby, masážní salóny a eskortní agentury zakázáno, přesto jak v ČR, tak i v Polsku tyto podniky fungují a úspěšně vydělávají. Odborná literatura na tento fakt poukazuje coby na mrtvou literu práva. Jako zajímavost uvádím, že podle polské odborné literatury se v ČR prostituuje 25 tisíc žen, což autor považuje za velké rozšíření prostituce hodné řešení (v PL 30 – 40 tisíc prostitutek).¹⁶⁴

7.3.1 Srovnání zákonných ustanovení

Samotná prostituce není v ČR ani v Polsku trestným činem, v obou státech však jsou trestány různé formy participace na prostitučním jednání a prostituce narušující veřejný pořádek. Trestný čin vymezený v Trestním zákoníku jako kuplířství v polském trestním právu odpovídá sutenerstwu, stręczycielstwu nebo kuplerstwu (ty tvoří jeden trestný čin). Skutková podstata obchodování s lidmi je pak v Polsku rozdělena na dva

¹⁶⁴ JĘDRZEJKO Mariusz, Prostyucja jako problem społeczny, moralny i zdrowotny, Pułtusk, ISBN 83-89709-33-3, rok 2006, 158 stran.

trestné činy: přinucení k provozování prostituce a obchod s lidmi. Podle Kodeksu karnego tedy pachateli, který oběť přinutí násilím k prostituci, hrozí trest až ve výši 10 let, pokud pachatel použije lehčí formy přinucení, kořistí či usnadňuje jinému provozování prostituce, hrozí mu trest odnětí svobody v maximální výši 5 let. Oproti tomu podle českého práva bude pachatel potrestán za kuplířství odnětím svobody až na 4 roky a za násilné přinucení k prostituci spadající pod obchodování s lidmi až na 12 let. Česká právní úprava jako kvalifikovanou skutkovou podstatu kuplířství zakotvuje získání značného prospěchu a organizovanou skupinu. Oproti tomu polský zákon zpřísňuje trestnost sutenerstwa, stręczycielstwa nebo kuplerstwa až na 10 let vězení pokud je obětí nezletilý, přičemž v ČR takové jednání spadá pod obchod s lidmi. Trestný čin prostituce ohrožující mravní vývoj dětí polské trestní právo nezná, situace pod tento trestný čin spadající budou trestné pouze jako prostituce narušující veřejný pořádek.

O obchodu s lidmi v případě, že předmětem transakce je dospělá osoba, hovoříme v obou státech pouze pokud minimálně na začátku transakce dospělé osoby proběhla proti její vůli způsobu zákonem vymezenými, což se nepožaduje u dětských obětí. V případě dětských obětí české právo narozdíl od polského participování na jejich prostituování vždy považuje za obchodování s lidmi. Kodeks karny neuvádí kvalifikované skutkové podstaty obchodu s lidmi, ale zakotvuje trestnost jeho přípravy, oproti tomu Trestní zákoník zakotvuje přísnější trestnost pro obchod s lidmi spáchaný s úmyslem užít osobu k prostituci, zatímco polský zákon tento účel předpokládá v rámci základní skutkové podstaty. Za obchod s lidmi v Polsku hrozí trest v minimální výši 3 let odnětí svobody (maximum není stanoveno), v ČR trest odnětí svobody ve výši až 12 let, má-li být osoby užito k prostituci.

Českou právní úpravu prostituce a obchodu s lidmi hodnotím jako zdařilejší, jelikož je přehlednější a poskytuje v rámci trestného činu prostituce ohrožující mravní vývoj dětí a širší definice obchodování s lidmi dle mého názoru vyšší ochranu společnosti.

7.3.2 Srovnání případových studií z hlediska přísnosti trestů

Kodeks karny deklaruje pro trestný čin odpovídající v ČR kuplířství trest vyšší o 1 rok. Obchod s lidmi, pro který je v Polsku stanovena vyšší horní hranice trestní sazby, byl soudy posuzován obdobným způsobem, srovnání přísnosti trestů je zde problematické z důvodu prolínání s další trestnou činností pachatelů. Ohledně přinucení k provozování prostituce z rozhodování soudů posuzování tohoto trestného činu není zřetelné, a to z důvodu nemožnosti relevantního srovnání, když judikát posuzující pouze takový trestný čin samostatně není dostupný, překvapivě však polský zákon za tento trestný čin v ČR zařazený pod obchodování s lidmi zakotvuje trest o 2 roky nižší než za stejné jednání hrozí v ČR.

7.3.3 Srovnání statistického výskytu

V ČR je ročně zjištěno v průměru 33 trestných činů kuplířství. V Polsku 383 trestných činů odpovídajících kuplířství ročně. Po použití koeficientu 3,66 zjistíme srovnáním čísel 121 pro ČR a 383 pro Polsko, že výskyt kuplířství podle policejních statistik je s ohledem na počet obyvatel v Polsku trojnásobný. V případě obchodu s lidmi je to v průměru 21 ročně v ČR, v Polsku, sečteme-li jednání spadající pod oba trestné činy odpovídající obchodování s lidmi, získáme průměrných 101 trestných činů ročně. Po použití koeficientu vychází číslo 77 pro ČR, 101 pro Polsko, takže je výskyt obchodování s lidmi s ohledem na počet obyvatel v Polsku nepatrně vyšší.

8 Pornografie

8.1 Šíření pornografie, výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií, zneužití dítěte k výrobě pornografie, účast na pornografickém představení a navazování nedovolených kontaktů s dítětem v ČR

Zákon pojem pornografického díla nezakotvuje, nezbyvá tedy než se řídit trestněprávní judikaturou. Podle judikatury „pornografii lze pro účely trestního práva vymezit jako jakýkoliv předmět, zobrazení nebo prezentaci pohlavních orgánů,

pohlavního nebo jiného styku, který veřejně, způsobem ponižujícím lidskou důstojnost a hrubě zasahujícím do dobrých mravů obvykle vyvolává pocit studu a ošklivosti, zvýrazňuje agresi a zvláště intenzivním a vtíravým způsobem patologicky podněcuje sexuální pud“.¹⁶⁵ „Specificky je pak nutno podle názoru Nejvyššího soudu přistoupit k dětské pornografii, neboť obrazová prezentace dítěte, zejména nižšího věku, zpravidla u normálního jedince nevede k vybavení sexuálních asociací.“¹⁶⁶ Pro určení, zda dílo je či není pornografické, je rozhodující celý jeho obsah, nikoliv pouze určitá část, výseč nebo úryvek. Za pornografii nelze považovat dílo historicky cenné, figurínu sloužící k vzdělávacím účelům ani vyobrazení nahého lidského těla k účelům uměleckým a reklamním.¹⁶⁷

Webové stránky obsahující pornografický materiál jsou druhé nejnavštěvovanější, dětská pornografie je uváděna jako nejziskovější odvětví. V 75 % případů jsou konzumenty pornografie mladiství.¹⁶⁸ Podle výzkumu si 93 % chlapců prohlíží pornografii, dívky pouze ojedinele, a to ze zvědavosti co zajímá chlapce (60 % případů).¹⁶⁹

Liberální Zvěřina v dostupnosti pornografie nespátřuje kriminogenní faktory, oproti tomu Váľová tvrdí, že pornografie spolu s dalšími faktory může být kriminogenní, a to zejména u dětí. Chmelík se přiklání k liberálnímu pojetí, argumentuje faktem, že se během své praxe nesetkal s pachatelem, který by se k trestnému činu vydráždil pornografickými materiály. Podle sexuologa Uzla mohou porno-erotické materiály v pozitivním smyslu posloužit jedincům bez partnera jako jakýsi sexuální ventil. Všichni autoři se shodují na nutnosti zákazu prezentace sexu s dětmi v jakékoliv podobě, rovněž sexu s výkaly, se zvířaty a s neakceptovaným násilím.¹⁷⁰

„Kritéria pro posuzování pornografie se v průběhu času mění, zatímco u

---

165 CHMELÍK Jan a kolektiv, Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita, portál s.r.o., ISBN 80-7178-739-6, rok 2003, 201 stran.

166 BLATNÍKOVÁ Šárka, Pachatelé komerčního sexuálního zneužívání lidí, Institut pro kriminologii a sociální prevenci, ISBN 978-80-7338-091-5, rok 2009, 140 stran.

167 ŠÁMAL Pavel a kol., Trestní zákoník II. § 140 až 421s, Komentář 7. vydání, C.H. Beck, ISBN 978-80-7400-465-0, rok 2012, 2150 stran.

168 VANÍČKOVÁ Eva, Dětská prostituce, Grada Publishing a.s., ISBN 80-247-1138-9, rok 2005, 135 stran.

169 BLATNÍKOVÁ Šárka, Pachatelé komerčního sexuálního zneužívání lidí, Institut pro kriminologii a sociální prevenci, ISBN 978-80-7338-091-5, rok 2009, 140 stran.

170 CHMELÍK Jan a kolektiv, Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita, portál s.r.o., ISBN 80-7178-739-6, rok 2003, 201 stran.

dospělých objektů se hlediska liberalizují, u dětských se zpřísnila, když za dětskou pornografii jsou dnes považovány záznamy, které dříve pohoršení nevyvolaly“.¹⁷¹

Před pornoprůmyslem a účastí v něm jsou zákonem chráněny osoby mladší 18 let. Podle judikatury jsou za dětskou pornografii považovány snímky obnažených dětí v polohách vyzývavě předvádějících pohlavní orgány, snímky dětí zachycující polohy skutečného nebo předstíraného sexuálního styku i jiné obdobně dráždivé snímky. Oproti tomu fotografie oblečených dětí nelze považovat za pornografii, přestože by určitou skupinu deviantů mohly sexuálně vzrušovat, protože u normálních jedinců nevzbuzují stud a nejsou nemorální.¹⁷² Za dětskou pornografii také nelze označit fotografie poloobnažených dětí např. ve spodním prádle v módním katalogu, které u nedevariantního jedince nevzbuzují sexuální asociace.¹⁷³

Výrobci a distributoři dětské pornografie jsou často pedofilové, tato pornografie však není čistě komerční záležitostí, mezi pedofily je totiž zpravidla distribuována zdarma. Pornografické materiály s dětmi v roli účinkujících jsou pak používány nejen k ukájení pachatelů, ale také k rozptýlení obav a studu nově účinkujících dětí. Poté jsou děti těmito materiály vydírány, aby trestnou činnost neoznámily rodičům nebo policii.¹⁷⁴

Pro zajímavost bych uvedla postoje dospělých osob k pornografii. Celých 52 % respondentů nemá k pornografii výhrady, její prodej by však umožnili jen ve specializovaných obchodech, což sama považují za rozumné. 21 % respondentů považuje pornografii za škodlivou, a právě proto by umožnili prodej jen ve specializovaných obchodech. 14 % respondentů je pro úplný zákaz pornografie a 13 % by její prodej vůbec neomezovalo.¹⁷⁵

Rozvoj technologií zejména internetu kriminalitě prospívá, ztěžuje demaskování pachatele, internetová anonymita dodává odvalu. Novým fenoménem je on-line svádění nebo obtěžování, pro které se používá termín grooming. Hlavním cílem groomingu je přimět dítě k osobní schůzce nebo pořízení a zaslání pachateli pornografických

---

171 BLATNÍKOVÁ Šárka, Pachatelé komerčního sexuálního zneužívání lidí, Institut pro kriminologii a sociální prevenci, ISBN 978-80-7338-091-5, rok 2009, 140 stran.

172 BLATNÍKOVÁ Šárka, Pachatelé komerčního sexuálního zneužívání lidí, Institut pro kriminologii a sociální prevenci, ISBN 978-80-7338-091-5, rok 2009, 140 stran.

173 CHROMÝ Jakub, Kriminalita páchaná na mládeži, Linde Praha, ISBN 978-80-7201-825-3, rok 2010, stran 239.

174 CHMELÍK Jan a kolektiv, Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita, portál s.r.o., ISBN 80-7178-739-6, rok 2003, 201 stran.

175 WEISS Petr, ZVĚŘINA Jaroslav, Sexuální chování v ČR – pachatelé a oběti, Grada publishing spol s.r.o., ISBN 80-7169-795-8, rok 2000, 211 stran.

materiálů. V první etapě si pachatel získává důvěru, chová se kamarádsky a oběť izoluje od okolí, poté přátelství s obětí posiluje dárky a stává se důvěrníkem dítěte, osobní setkání pak vede ke zneužití. Toto jednání v ČR až do zavedení trestného činu navazování nedovolených kontaktů s dítětem nebylo trestné.¹⁷⁶

8.1.1 Zákonná úprava

V § 191 Trestního zákoníku nalezneme úpravu trestného činu šíření pornografie, jehož první základní skutková podstata spočívá ve výrobě, dovozu, vývozu, provedení, nabídce, veřejném zpřístupnění, zprostředkování, uvedení do oběhu, prodeji nebo jiném opatření fotografického, filmového, počítačového, elektronického a jiného pornografického díla pro druhou osobu. V pornografickém díle se však musí buď projevovat násilí či neúcta k člověku, anebo musí popisovat, zobrazovat či jinak znázorňovat pohlavní styk se zvířetem (§ 191 odst. 1 TZ). Pachatel toho trestného činu bude potrestán odnětím svobody až na 1 rok, zákazem činnosti, propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty. Kdo pornografické dílo nabízí, přenechává či zpřístupňuje dítěti nebo jej vystavuje na místě dětem přístupném, naplní druhou základní skutkovou podstatu šíření pornografie (§ 191 odst. 2 TZ). A může být potrestán až 2letým vězením, zákazem činnosti, propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty. Odnětím svobody na 6 měsíců až 3 léta bude pachatel potrestán, pokud spáchá výše uvedený čin v jeho kvalifikované skutkové podstatě tedy tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem (§ 191 odst. 3 b) TZ).

Pornografii z hlediska trestního postihu dělíme na prostou, dětskou a deviantní. Přičemž trestný čin šíření pornografie ve své první základní skutkové podstatě postihuje pornografii deviantní a v druhé základní skutkové podstatě pak pornografii prostou.¹⁷⁷

Násilím se rozumí násilí skutečné, nikoli pouze předstírané, a zároveň páchané v souvislosti se sexuálními aktivitami. Neúcta k člověku se projevuje v aktivitách, při

---

176 BLATNÍKOVÁ Šárka, Pachatelé komerčního sexuálního zneužívání lidí, Institut pro kriminologii a sociální prevenci, ISBN 978-80-7338-091-5, rok 2009, 140 stran.

177 JELÍNEK Jiří a kolektiv, Trestní právo hmotné, 3. vydání, Nakladatelství Leges, s.r.o., ISBN 978-80-87576-64-9, rok 2013, 968 stran.

kterých dochází k ponižování. Pohlavním stykem se zvířetem je zejména sodomie a zoofilie. Samotné držení deviantní pornografie není trestným činem.¹⁷⁸

Pokud pachatel dítěti pornografii nabízí, nezáleží na tom, zda dítě nabídku přijme, zatímco u přenechávání se pornografické dílo skutečně dostane dítěti do rukou. Zpřístupňováním se rozumí např. reprodukce pornografického videa (většinu počtu dětí). Místem, které je dětem přístupné, je v zásadě každé místo, kam nemají děti zakázaný vstup, jako sexshop, herna nebo sázková kancelář. Vystavováním je typicky umístění pornografických časopisů ve stánku s denním tiskem. Pod pojmem jiné zpřístupňování se rozumí např. pornografické knihy ve volně přístupných regálech knihovny.¹⁷⁹

Podle judikatury Nejvyššího soudu je za veřejně přístupnou počítačovou sítí potřeba považovat i e-mail. Rozhodující je však okolnost, zda při použití některého z masových prostředků komunikace, může projev pachatele proniknout do sféry vnímání velkého počtu osob, což zvyšuje účinnost jednání pachatele a nebezpečnost jeho činu. Jiný obdobně účinný způsob však znamená takový způsob použití veřejně přístupné počítačové sítě, který je srovnatelný s tiskem, filmem, rozhlasem či televizí. Musí tedy jít o jiný obdobně účinný způsob, a nikoli jen o jiný obdobně účinný prostředek. Pokud tedy bude prostřednictvím e-mailu osloven jen malý omezený okruh adresátů s tím, že odeslané projevy jsou určeny pouze těmto adresátům a nepřístupné dalším osobám, nebude kvalifikovaná skutková podstata naplněna. Aby naplněna byla, pachatel by musel své pornografické projevy buď uvést na internet tak, aby byly veřejně přístupné, anebo je e-mailem rozeslat velkému počtu osob.¹⁸⁰

Trestný čin výroby a jiného nakládání s dětskou pornografií je upraven § 192 Trestního zákoníku. Pachatel, který přechovává fotografické, filmové, počítačové, elektronické nebo jiné pornografické dílo zobrazující či jinak využívající dítě nebo osobu, která se jeví být dítětem (§ 192 odst. 1 TZ), bude potrestán vězením až na 2 roky. Stejně vysoký trest hrozí pachateli, který prostřednictvím informační nebo komunikační

---

178 ŠÁMAL Pavel a kol., Trestní zákoník II. § 140 až 421s, Komentář 7. vydání, C.H. Beck, ISBN 978-80-7400-465-0, rok 2012, 2150 stran.

179 ŠÁMAL Pavel a kol., Trestní zákoník II. § 140 až 421s, Komentář 7. vydání, C.H. Beck, ISBN 978-80-7400-465-0, rok 2012, 2150 stran.

180 Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 15. 9. 2011, sp. zn. 7 Tdo 809/2011, dostupné na internetové adrese: http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/363A0BF48225ADAEC1257A4E0068E114?openDocument&Highlight=0.

technologie získá přístup k dětské pornografii (§ 192 odst. 2 TZ). Pokud pachatel takové pornografické dílo vyrobí, doveze, vyveze, proveze, nabídne, činí veřejně přístupným, zprostředkuje, uvede do oběhu, prodá nebo jinak jinému opatří či z takového díla kořistí (§ 192 odst. 3 TZ), hrozí mu trest odnětí svobody na 6 měsíců až 3 roky, zákaz činnosti, propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty. Za spáchání výše uvedeného tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem (§ 192 odst. 4 písm. b) TZ) hrozí trest odnětí svobody na 2 roky až 6 let.

Pod pojmem osoba, jež se jeví být dítětem, se v souladu s mezinárodními dokumenty rozumí jednak dospělá osoba se vzhledem dítěte a jednak realisticky vyobrazené neexistující dítě.¹⁸¹ Českým právem tedy je postihovaná i virtuální pornografie (včetně pornografie animované nebo písemné) s ohledem na formulaci jiné pornografické dílo. Na tuto problematiku však existují i odlišné názory.¹⁸² Domnívám se, že tuto spornou otázku vyřeší judikatura. Vzhledem k obecné tendenci zpříšňování kritérií a také poznatkům některých odborníků, podle kterých deviantní jedince virtuální pornografie motivuje k činu, lze zákaz písemné a animované dětské pornografie považovat za opodstatněný. S ohledem na možnost zneužití animované pornografie k přesvědčení dítěte, že sexuální styk s dospělým je formou hry a je v pořádku, se přikláním ke kriminalizaci animované pornografie. Je však problematické vymezit hranice písemné pornografie, dá se snad Nabokovova Lolita považovat za takovou pornografii?

Samotné prohlížení dětské pornografie v ČR až do zakotvení odst. 2 § 192 TZ Novelou nebylo trestným činem. Pokud totiž uživatel prohlížené stránky neuložil do svého počítače, pouze je pravidelně prohlížel, neměl tak žádný vliv na jejich existenci a jeho jednání nenaplnilo znaky přechovávání.¹⁸³

V § 193 Trestního zákoníku je upraven trestný čin zneužití dítěte k výrobě pornografie. Pokud pachatel přiměje, zjedná, najme, zláká, svede anebo zneužije dítě k výrobě pornografického díla či z účasti dítěte na takovém díle kořistí § 193 odst. 1 TZ)

---

181 ŠÁMAL Pavel a kol., Trestní zákoník II. § 140 až 421s, Komentář 7. vydání, C.H. Beck, ISBN 978-80-7400-465-0, rok 2012, 2150 stran.

182 GRIVNA TOMÁŠ, Trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti v novém trestním zákoníku, Bulletin advokacie, č. 10, rok 2009.

183 ŠÁMAL Pavel a kol., Trestní zákoník II. § 140 až 421s, Komentář 7. vydání, C.H. Beck, ISBN 978-80-7400-465-0, rok 2012, 2150 stran.

hrozí mu trest odnětí svobody na 1 rok až 5 let.

Zneužit dítě může jediné osoba, která k němu má práva a povinnosti, tedy rodič nebo osoba, která o dítě pečuje. Kořistěním je libovolný způsob získávání majetkového prospěchu z účasti dítěte na pornografickém díle.¹⁸⁴

Novela do Trestního zákoníku zavedla dva nové trestné činy: účast na pornografickém představení a navazování nedovolených kontaktů s dítětem. Trestný čin účasti na pornografickém představení upravuje § 193a TZ, podle něhož pachatel, který se účastní pornografického představení nebo jiného obdobného vystoupení, ve kterém účinkuje dítě, hrozí trest odnětí svobody až na 2 roky. Navazování nedovolených kontaktů s dítětem je zakotveno v § 193b TZ. Jeho skutkovou podstatu naplní ten, kdo navrhne dítěti mladšímu 15 let setkání v úmyslu spáchat trestný čin podle § 187 odst. 1, § 192, 193, § 202 odst. 2 TZ nebo jiný sexuálně motivovaný trestný čin, přičemž pachatel hrozí odnětí svobody až na 2 roky. Jedná se zde o návrh setkání obecně, nikoliv pouze prostřednictvím informačních či komunikačních technologií.¹⁸⁵

8.1.2 Případová studie

Pachatel P. K. dne 15.10.2009 ze svého e-mailu odeslal nabídku prodeje DVD nosiče s pornografií zobrazující pohlavní styk člověka se zvířetem a později během e-mailové komunikace nabídl totéž jinému uživateli. Dne 9. 5. 2010 ze svého bydliště vložil na internet nabídku prodeje DVD s pornografií pod názvem: „Domácí péčko“, součástí této inzerce byla fotografie nezletilé dívky provádějící felaci. Pachatel nejméně od 6.5.2010 do 15.5.2010 přechovával v místě svého bydliště v osobním počítači soubory, které obsahovaly fotografie osob mladších 18 let, a dokonce i osob mladších 15 let v polohách vyzývavě předvádějících obnažené pohlavní orgány, a jiné obdobně sexuálně dráždivé snímky. P. K. byl uznán vinným přečinem šíření pornografie podle § 191 odst. 1, odst. 3 písm. b) TZ, zločinem výroby a jiného nakládání s dětskou pornografií podle § 192 odst. 2, odst. 3 písm. b) TZ a přečinem výroby a jiného

---

184 ŠÁMAL Pavel a kol., Trestní zákoník II. § 140 až 421s, Komentář 7. vydání, C.H. Beck, ISBN 978-80-7400-465-0, rok 2012, 2150 stran.

185 Novela trestních předpisů číslo 141/2014 Sb. (důvodová zpráva) [citováno 7.10.2014], dostupné na internetové adrese: <http://www.trestni-rizeni.com/dokumenty/novely-trestnich-predpisu/novela-trestnich-predpisu-cislo-1412014-sb>.

nakládání s dětskou pornografií podle § 192 odst. 1 TZ. Pachatel byl odsouzen podle § 192 odst. 3 (v souladu s § 43 odst.1 TZ) k úhrnnému trestu odnětí svobody v délce 3 let, jehož výkon byl podmíněně odložen na 3letou zkušební dobu, dále byl pachateli uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu šíření DVD a CD nosičů na 2 roky.¹⁸⁶

8.1.3 Policejní statistika

Rok	Počet objasněných TČ šíření pornografie	Počet zjištěných TČ šíření pornografie
2010	72	88
2011	64	77
2012	32	35
2013	38	51

Zdroj: statistiky Policie ČR dostupné na adrese: <http://www.policie.cz/statistiky-kriminalita.aspx>.

Výše uvedená tabulka představuje počet objasněných a zjištěných trestných činů šíření pornografie za léta 2010-2013. Počet trestných činů šíření pornografie má dle statistiky spíše sestupnou tendenci a poměrně vysokou objasněnost. Trestný čin výroby a jiného nakládání s dětskou pornografií není v statistice Policie ČR zohledněn, proto jej neuvádím.

¹⁸⁶ Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 12. 9. 2012, sp. zn. 8 Tdo 1002/2012, dostupné na internetové adrese: http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/9D7A421E50E445CEC1257AA2002DB0DD?openDocument&Highlight=0,

8.2 Produkce a šíření pornografie, svádění nezletilého prostřednictvím telekomunikačního systému, zvěčnění osoby v průběhu sexuální aktivity v PL

Pornografie je definovaná jako text, kresba, fotografie a jiná tvůrčí forma, jejímž vědomým cílem je vyvolání sexuálního vzrušení. Tvrdá pornografie obsahuje deviantní prvky, preferuje násilí a brutalitu. Připisuje se jí vliv na nárůst kriminality a sexuální patologie.¹⁸⁷ Pornografické je dílo, které představuje sexuální činnosti způsobem soustředícím se výlučně na technické aspekty a odtrženým od intelektuální a osobní vrstvy, dále také dílo zobrazující lidské genitálie v jejich sexuální funkci při odhumanizované technologii sexu.¹⁸⁸ Pornografickým dílem je tedy dílo vykonstruované tak, aby vyvolalo sexuální vzrušení, ovšem mimo předměty uměleckého charakteru.¹⁸⁹ Filar uvádí pomocné kritérium pro rozlišení pornografie od umění: Pornografií je takový obsah, který nesplňuje základní etické standardy, je vulgární a primitivní.¹⁹⁰

Pospiszyl srovnává pornografii se solí, která sama o sobě není nejzdravější, ale přece jen jídlo bez ní nemá dobrou chuť.¹⁹¹ Podle Lwa-Starowicze pornografie je jedním z důvodů rozšiřování sexuálního násilí, především tvrdá pornografie zobrazující brutální scény. Velmi silný vliv pornografie byl zjištěn u pedofilů a mládeže. Podle průzkumu Lwa-Starowicze většina dětských obětí je pouze nucena k sledování pornografie, 15 % obětí ženského pohlaví a 4 % obětí mužského pohlaví jsou zneužívána jiným způsobem.¹⁹² Považuji za prokázané, že pornografie obsahuje nebezpečné prvky, které prezentují nežádané způsoby sexuálního uspokojení, a to zejména tvrdá pornografie. Nelze však jednoznačně určit, zda pornografie zesiluje deviantní sklony nebo pouze osvobozuje sklony již existující.

---

187 LEW-STAROWICZ Zbigniew, Słownik seksuologiczny, Agencja Omnipress, ISBN 83-85028-58-7, rok 1990, 165 stran.

188 MAREK Andrzej, Prawo karne, 6. wydanie, Wydawnictwo C.H.Beck, ISBN 83-7387-575-1, rok 2005, 687 stran.

189 GARDOCKI Lech, Prawo karne, 11 wydanie, Wydawnictwo C.H.Beck, ISBN 83-7387-8831, rok 2005, 339 stran.

190 GAŁĄZKA Małgorzata, Kodeks karny : częśc szczegółna : pytania egzaminacyjne, kazusy, tablice, Wydawnictwo C.H.Beck, ISBN 83-7387-894-7, rok 2005, 202 stran.

191 POSPISZYL Kazimierz, Przepstwa seksualne, Wydawnictwo APS, ISBN 83-01-14515-3, rok 2005, stran 224.

192 LEW-STAROWICZ Zbigniew, Przemoc seksualna, Jacek Santoryjski § CO agencja wydawnicza, ISBN 83-85368-12-2, rok 1992, 175 stran.

Z výzkumů Wojtasika provedených mezi dětmi užívajícími internet je patrné, že 80 % z nich se mimovolně na síti setkává s dětskou pornografií, nejčastěji při hledání jiného materiálu a 56 % je vtahováno do rozhovorů se sexuálním podtextem například na chatech. 64 % respondentů dostalo nabídku osobního setkání a 37 % z nich tuto nabídku přijalo. Často jsou i samotné děti dodavateli fotografií pornografického charakteru, vyhotovených internetovou kamerou nebo fotoaparátem, pod vlivem manipulace ze strany osoby, se kterou se dítě spřátelilo na síti. Toto přátelství nezřídka doprovázelo zasílání pornografických snímků nebo prosba o takové snímky dítěte ze strany pedofilního pisatele, agrese či návrh na schůzku. Statisticky jsou k rozhovorům na téma sexu častěji lákána děvčata, chlapani hlásí takové případy méně často.¹⁹³

90 % uživatelů internetu vnímá dětskou pornografii na internetu jako závažný problém, ale pouze 14 % uživatelů, kteří na dětskou pornografii na internetu narazili ji nahlásili odpovědné instituci.¹⁹⁴ Internetové stránky obsahující pornografii je možné nahlásit (kromě policie) například na Dyzurnet.pl.¹⁹⁵

Mezi jinými díky nebývale účinné kampani Fundacji Dzieci Niczyje, kterou zaznamenalo 70 % obyvatel Polské Republiky, se tzv. grooming stal trestným činem. V kampani vystupuje 12letá Ania, která prostřednictvím internetu komunikuje se stejně starým Wojtkiem. Ten je ve skutečnosti dospělým mužem – pedofilem. Fundacja Dzieci Niczyje založila v únoru 2007 internetový portál Helponline.org.pl, který od svého založení řešil 352 incidentů posouzených jako svádění dítěte na síti. Portálem obdobného charakteru je www.kidprotect.pl, prevenci se věnuje projekt Safer Internet.¹⁹⁶

Oprávnění policejního agenta k provokaci má spolu s Art 200a k.k. garantovat, že nedojde k zneužití dítěte v reálném světě. Policie pomocí speciálního programu kontroluje uživatele internetu, kteří šíří pornografický obsah. Díky výše uvedeným opatřením v Polsku momentálně probíhá masové zatýkání pedofilů (zatím 1 338

---

193 POSPISZYL Kazimierz, *Przestępstwa seksualne*, Wydawnictwo APS, ISBN 83-01-14515-3, rok 2005, stran 224.

194 *Pornografia dziecięca w sieci poważnym problemem*, ze dne 10.2.2009 [citováno 16.9.2014], dostupné na internetové adrese:

<http://www.wirtualnemedi.pl/artykul/pornografia-dziecieca-w-sieci-powaznym-problemem>.

195 *Rośnie liczba stron z pornografią dziecięcą*, ze dne 17.4.2013 [citováno 16.9.2014], dostupné na internetové adrese: http://www.gazetaprawna.pl/artykuly/698283,rosnie_liczba_stron_z_pornografia_dziecieca.html.

196 Fundacja Dzieci niczyje, *Dziecko w sieci – zapobieganie wykorzystywaniu seksualnemu dzieci w Internecie*.

osob).¹⁹⁷ Vzhledem k faktu, že grooming se nejčastěji projevuje právě ve formě lákání dítěte k zaslání pornografických materiálů zneužívajících dítě prostřednictvím internetu, pojednávám o něm v této kapitole.

8.2.1 Zákonná úprava

Art. 200a Kodeksu karnego stanoví trestnost toho, kdo s cílem spáchání trestného činu uvedeného v Art 197 § 3 k.k. nebo Art 200 k.k. a rovněž s cílem produkce a zaznamenání pornografického obsahu, prostřednictvím teleinformačního systému nebo telekomunikační sítě naváže kontakt s osobou mladší 15 let. Pachatel musí směřovat k setkání s touto osobou, a to uvedením takové osoby v omyl, zneužitím jejího omylu nebo neschopnosti k správnému pochopení situace (první základní skutková podstata podle Art 200a § 1 k.k.). Za výše uvedené hrozí pachateli trest odnětí svobody až na 3 roky. Kdo prostřednictvím teleinformačního systému nebo telekomunikační sítě osobě mladší 15 let nabídne „obcowanie płciowe“, poddání se či vykonání jiné sexuální činnosti nebo účinkování v produkci či zaznamenání pornografického obsahu a směřuje k realizaci této nabídky (druhá základní skutková podstata podle Art 200a § 2 k.k.) bude potrestán pokutou, omezením nebo odnětím svobody v délce až 2 let.

Omyl se může týkat věku, pohlaví nebo totožnosti pachatele, přičemž tento omyl musí mít význam v rozhodovacím procesu nezletilého, a tak mít vliv na akceptaci návrhu pachatele. Neschopnost k správnému pochopení situace vyplývá z věku, nedostatku zkušeností nebo naivity poškozeného. Art 200a k.k. zakládá trestnost přípravy pedofilního činu.¹⁹⁸ Podmínkou naplnění skutkové podstaty 200a k.k. je, aby pachatel bezprostředně směřoval k přiměnění nezletilého k vykonání sexuální činnosti. Pachatel se tedy po učinění nabídky nezletilému musí nacházet na místě (u počítače na chatu), kde má dojít k předání pornografického materiálu, nebo v případě nabízené schůzky musí být oferta už na straně nezletilého, postačí tedy, že již byla učiněna.¹⁹⁹

Pornografický obsah je obsahem v materiální i nemateriální formě

---

197 Fundacja Dzieci Niczyje, Dziecko w sieci – zapobieganie wykorzystywaniu seksualnemu dzieci w Internecie.

198 WAŚEK Andrzej, ZAWŁOCKI Robert, Kodeks karny część szczególna. Komentarz do artykułów 117-221.

Tom I, Wydawnictwo C.H. Beck, ISBN 978-83-255-1244-6, rok 2010, 1442 stran.

199 MAŁECKI Mikołaj, Grooming. Glosa do postanowienia Sądu Najwyższego z 1 września 2011 r. (V KK 43/11).

charakteristický tím, že v jakékoliv formě zobrazuje autentické nebo fiktivní projevy sexuálního života člověka v rozměru omezeném na fyziologickou funkci.²⁰⁰

Kdo veřejně prezentuje pornografický obsah takovým způsobem, že jej může zhlédnout i osoba, která si to nepřeje, bude podle Art. 202 § 1 Kodeksu karnego potrestán pokutou, omezením nebo odnětím svobody až na 1 rok. Podle Art. 202 § 3 k.k. je trestný kdo s cílem šíření produkuje, stahuje, drží nebo přechovává anebo prezentuje pornografický obsah s účastí nezletilého, pornografický obsah prezentující násilí nebo použití zvířete. Pachateli hrozí vězení na 2 roky až 12 let. Kdo zaznamenává pornografický obsah s účastí nezletilého, bude podle Art. 202 § 4 k.k. potrestán odnětím svobody na 1 rok až 10 let. Podle Art. 202 § 4a k.k. je trestný ten, kdo přechovává, skladuje nebo má přístup k pornografickému obsahu s účastí nezletilého. Pachateli hrozí trest odnětí svobody v délce 3 měsíců až 5 let. Kdo produkuje, šíří, prezentuje, přechovává nebo skladuje pornografický obsah představující vytvořený či přetvořený obrázek nezletilého účastníčím se sexuální činnosti bude, podle Art. 202 § 4b k.k., potrestán pokutou, omezením nebo odnětím svobody na 2 roky. Stejný trest hrozí pachateli, který se s cílem uspokojení své sexuální potřeby účastní prezentace pornografického obsahu s účastí nezletilého (Art. 202 § 4c k.k.).

Art. 202 § 5c k.k. výslovně zakotvuje možnost soudu rozhodnout o propadnutí věci, která sloužila nebo byla určena k spáchání činů uvedených v Art. 202 k.k., přestože tato věc není majetkem pachatele.

Veřejnou prezentací je míněno vystavování pornografického obsahu v jakékoliv formě tak, aby jej mohl zhlédnout širší anonymní okruh lidí, tedy na místech všem přístupných (plakát na ulici). Prezentace je ukazování pornografie v jakékoliv formě ať už veřejně nebo soukromě.²⁰¹ Produkce je vytvářením či zaznamenáváním pornografie v jakékoli formě s cílem jejího šíření. Šířením je činění pornografického obsahu obecně dostupným nebo umožnění se s ním seznámit většímu blíže nespecifikovanému počtu osob.²⁰² Šířením je mezi jinými veřejné pornografické promítání, distribuce, publikace, půjčování, kopírování a jiné počínání, které činí pornografický obsah přístupným blíže

---

200 WAŚEK Andrzej, ZAWŁOCKI Robert, Kodeks karny część szczególna. Komentarz do artykułów 117-221.

Tom I, Wydawnictwo C.H. Beck, ISBN 978-83-255-1244-6, rok 2010, 1442 stran.

201 GAŁAŻKA Małgorzata, Kodeks karny : część szczególna : pytania egzaminacyjne, kazusy, tablice, Wydawnictwo C.H.Beck, ISBN 83-7387-894-7, rok 2005, 202 stran.

202 MAREK Andrzej, Prawo karne, 6. wydanie, Wydawnictwo C.H.Beck, ISBN 83-7387-575-1, rok 2005, 687 stran.

nevymezenému okruhu osob.²⁰³ Veřejná prezentace tedy vždy zároveň naplní znaky šíření. Zaznamenávání je zápisem na jakémkoli použitelném nosiči, dává pornografickému obsahu trvalý charakter (filmování, fotografování, malování) a je určeno pro soukromé účely. Produkce má komerční charakter.²⁰⁴ Výsledkem zaznamenávání a stejně tak produkce je nový produkt. Násilí v pornografii spočívá v reálném vyobrazení činností, které představují utrpení jiné osoby během sexuální aktivity nikoliv pouze v umu herců.²⁰⁵

Po novele je trestné i samotné prohlížení dětské pornografie v soukromí. Takže prohlížení internetových stránek obsahujících dětskou pornografii je v Polsku trestným činem. Jelikož se jedná o úmyslný trestný čin, tzv. cookies ani náhodilé otevření stránky obsahující dětskou pornografii nenaplní skutkovou podstatu tohoto trestného činu. Na internetu se však množí články kritizující tuto trestní represi s ohledem na fakt, že může být těžké prokázat, že osoba, která takové stránky prohlížela skutečně jednala úmyslně. Jak se s tímto novelizovaným ustanovením Kodeksu karnego vypořádá judikatura zůstává zatím otázkou.²⁰⁶

Vytvořený či přetvořený obrázek nezletilého tedy tzv. zdánlivá dětská pornografie je pornografií, ve které místo skutečného dítěte účinkuje jeho výtvar, konkrétně formou počítačové grafiky nebo plnoletého herce stylizovaného do role dítěte. Tato pornografie, zvláště její animovaná verze, může být pedofily vyžívána k přesvědčení dětí o normálnosti sexuálního kontaktu s nimi, díky animovanému (pohádkovému) znázornění pedofil dítěti namluví, že se jedná o hru.²⁰⁷

Nezletilým je ve smyslu Art. 202 k.k., v důsledku mezinárodních závazků, osoba

---

203 GAŁĄZKA Małgorzata, Kodeks karny : część szczególna : pytania egzaminacyjne, kazusy, tablice, Wydawnictwo C.H.Beck, ISBN 83-7387-894-7, rok 2005, 202 stran.

204 FILAR Marian, Nowelizacja kodeksu karnego w zakresie tzw. przestępstw seksualnych, Prokuratura i prawo 2004.

205 GAŁĄZKA Małgorzata, Kodeks karny : część szczególna : pytania egzaminacyjne, kazusy, tablice, Wydawnictwo C.H.Beck, ISBN 83-7387-894-7, rok 2005, 202 stran.

206 Uzasadnienie sejmku Rzeczypospolitej, dostupné na internetové adrese:

https://www.google.cz/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=3&cad=rja&uact=8&ved=0CDYQFjAC&url=http%3A%2F%2Forka.sejm.gov.pl%2FDruki7ka.nsf%2F0%2F42F7B63ABEDAF9C6C1257C4A003AB906%2F%24File%2F2016-uzasadnienie.docx&ei=cTAbVPyG-qI7Aa-6IGABQ&usg=AFQjCNFKsjO8O-M1ZF-Tus-syqB0rh_xeQ&sig2=eWXk-NJSuFqUshwZ3rq_q
https://www.google.cz/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=3&cad=rja&uact=8&ved=0CDYQFjAC&url=http%3A%2F%2Forka.sejm.gov.pl%2FDruki7ka.nsf%2F0%2F42F7B63ABEDAF9C6C1257C4A003AB906%2F%24File%2F2016-uzasadnienie.docx&ei=cTAbVPyG-qI7Aa-6IGABQ&usg=AFQjCNFKsjO8O-M1ZF-Tus-syqB0rh_xeQ&sig2=eWXk-NJSuFqUshwZ3rq_q

207 SIEMKOWICZ Piotr, Przestępstwa o charakterze pedofilskim i przeciwko wolności seksualnej popełniane przez Internet, w ujęciu polskiego kodeksu karnego.

mladší 18 let. Filar upozorňuje na vnitrokodexní rozpor spočívající v situaci, kdy s ohledem na Art. 200 k.k. je „obcowanie płciowe“ s 17letou osobou zcela legální, zatímco produkce, zaznamenávání, dovezení, skladování, přechovávání, šíření a prezentování pornografického obsahu představujícího toto legální jednání podléhá přísnému trestu.²⁰⁸

Podle Art. 200 § 3 Kodeksu karnego je trestný ten, kdo nezletilému mladšímu 15 let prezentuje pornografický obsah nebo pro něj činí dostupnými předměty takového charakteru anebo šíří pornografický obsah takovým způsobem, že se s ním nezletilý může seznámit. Pachateli hrozí trest odnětí svobody ve výši až 3 let.

Pro naplnění skutkové podstaty Art. 200 § 3 Kodeksu karnego nepostačí zanechat volně v bytě předmět s pornografickým obsahem bez úmyslu, aby se s ním nezletilý seznámil, tedy pouhou nepozorností.²⁰⁹ Stejně tak nejsou postačující reklamy na stránky s pornografickým obsahem, se kterými se blíže neurčený okruh nezletilých může setkat na internetu. Zákonodárce má totiž zájem postihnout jednání pedofila vůči konkrétnímu dítěti.²¹⁰ Pro trestní odpovědnost za šíření dětské pornografie prostřednictvím internetové sítě není určující kolik jiných uživatelů ji zhlédlo, ale účinnost způsobu jakým byla šířena.²¹¹ Činit dostupnými znamená prodej, půjčení nebo darování.

Art. 202 § 4c k.k. zakotvuje trestnost bezprostřední účasti ve smyslu přítomnosti, s cílem sexuálního uspokojení, na prezentaci dětské pornografie. Nehrají roli, zda pachatel je pasivním nebo aktivním účastníkem takové prezentace.²¹²

Mezi trestnými činy proti svobodě je zařazen také trestný čin specifikovaný

---

208 FILAR Marian, Nowelizacja kodeksu karnego w zakresie tzw. przestępstw seksualnych, Prokuratura i prawo 2004.

209 Rozhodnutí Sādu Najwyższego ze dne 1.9.2011 KK 43/11, dostupné na internetové adrese: <http://www.sn.pl/sites/orzecznictwo/Orzeczenia1/V%20KK%2043-11.pdf>.

210 SIEMKOWICZ Piotr, Przestępstwa o charakterze pedofilskim i przeciwko wolności seksualnej popełniane przez Internet, w ujęciu polskiego kodeksu karnego.

211 Rozhodnutí Sādu Najwyższego ze dne 1.9.2011 KK 43/11, dostupné na internetové adrese: <http://www.sn.pl/sites/orzecznictwo/Orzeczenia1/V%20KK%2043-11.pdf>.

212 Uzasadnienie sejmu Rzeczypospolitej [citováno 16.9.2014], dostupné na internetové adrese: [https://www.google.cz/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=3&cad=rja&uact=8&ved=0CDYQFjAC&url=http%3A%2F%2Forka.sejm.gov.pl%2FDruki7ka.nsf%2F0%2F42F7B63ABEDAF9C6C1257C4A003AB906%2F%24File%2F2016-uzasadnienie.docx&ei=cTabVPyG-qI7Aa-6IGABQ&usg=AFQjCNFKsjO8O-M1ZF-Tus-syqB0rh_xeQ&sig2=eWXk-NJSuFqUshwZ3rq_qQ](https://www.google.cz/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=3&cad=rja&uact=8&ved=0CDYQFjAC&url=http%3A%2F%2Forka.sejm.gov.pl%2FDruki7ka.nsf%2F0%2F42F7B63ABEDAF9C6C1257C4A003AB906%2F%24File%2F2016-uzasadnienie.docx&ei=cTabVPyG-qI7Aa-6IGABQ&usg=AFQjCNFKsjO8O-M1ZF-Tus-syqB0rh_xeQ&sig2=eWXk-NJSuFqUshwZ3rq_qQhttps://www.google.cz/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=3&cad=rja&uact=8&ved=0CDYQFjAC&url=http%3A%2F%2Forka.sejm.gov.pl%2FDruki7ka.nsf%2F0%2F42F7B63ABEDAF9C6C1257C4A003AB906%2F%24File%2F2016-uzasadnienie.docx&ei=cTabVPyG-qI7Aa-6IGABQ&usg=AFQjCNFKsjO8O-M1ZF-Tus-syqB0rh_xeQ&sig2=eWXk-NJSuFqUshwZ3rq_qQ)

v Art. 191a Kodeksu karnego. Pachateli za zvěčnění podoby nahé osoby nebo osoby během sexuální činnosti za použití násilí, bezprávní hrozby nebo lsti anebo za šíření obrazu osoby během sexuální činnosti bez jejího svolení hrozí trest odnětí svobody v délce 3 měsíců až 5 let.

S ohledem na předmět ochrany by Art. 191a k.k. měl být zařazen do kapitoly XXV. k.k. Pod Art. 191a k.k. budou spadat 3 situace. Za první situace, kdy pachatel proti vůli zvěčněné osoby tuto natočí nebo vyfotografuje za použití násilí, bezprávní hrozby nebo lsti. Za druhé je trestné, pokud pachatel snímky či video pořídí se souhlasem poškozeného, ale proti jeho vůli je pak šíří. Samozřejmě je možná i kombinace těchto situací, kdy pachatel bude bez souhlasu poškozeného šířit materiály, které získal proti jeho vůli. Zvěčněním zde může být fotografie, videonahrávka a dokonce i obraz či rytina reálně existující osoby. Pod pojem sexuální činnosti spadá „obcowanie płciowe“ stejně tak jako jiné sexuální činnosti včetně autoerotiky.²¹³ Podobou nahé osoby není myšlena pouze úplná nahota postačí, že jsou obnažené důležité intimní části lidského těla a přitom lze určit o jakou konkrétní osobu se jedná. Nehraje roli, zda cílem či důvodem zvěčnění bylo zesměšnění, narušení intimity nebo sexuální atraktivita.²¹⁴

Kdo vede reklamu nebo nabídku činnosti spočívající v šíření pornografie způsobem umožňujícím osobě mladší 15 let se s ní seznámit bude podle Art. 200 § 5 k.k. potrestán odnětím svobody až na 3 roky.

Zakotvení tohoto trestného činu do Kodeksu karnego je reakcí na praxi billboardových firem, které umištěvaly na veřejném prostranství reklamy na pornografické portály, ty v důsledku této reklamy navštívilo 140 tisíc dětí. Byl zaveden novelou účinnou od 26.5.2014, proto s ohledem na neexistenci judikatury a odborných komentářů k němu více neuvádím.²¹⁵

---

213 BOJARSKI Janusz a kol., Kodeks karny. Komentarz, Lexis Nexis, ISBN: 978-83-7806-148-9, rok 2012, 1520 stran.

214 WAŚEK Andrzej, ZAWŁOCKI Robert, Kodeks karny częśc szczególna. Komentarz do artykułów 117-221. Tom I, Wydawnictwo C.H. Beck, ISBN 978-83-255-1244-6, rok 2010, 1442 stran.

215 Parlament zakazuje reklamy pornografii, ze dne 21. 3. 2014 [citováno 20.9.2014], dostupné na internetové adrese: <http://www.bibula.com/?p=73947>.

8.2.2 Případová studie

Pachatel Marcin G. v roce 2008 šířil fotografie a filmy s pornografickým obsahem s účastí dětí mladších 15 let. Taktéž přechovával ve svém počítači a na 43 CD a DVD pornografii stejného druhu s úmyslem ji nadále šířit. Tento pornografický obsah zpřístupnil minimálně dalším 19 uživatelům. Výše uvedeným jednáním se dopustil produkce a šíření pornografie podle Art. 202 § 3 k.k. a byl mu udělen trest odnětí svobody ve výši 8 měsíců. Kromě výše uvedeného pachatel přiměl Sameula S. mladšího 15 let k vykonání jiné sexuální činnosti. (Art. 200 § 1 k.k.), přičemž vytvořil 35 videí a 8 fotografií a naplnil skutkovou podstatu Art. 202 § 4 k.k.. Za výše uvedené mu soud uložil trest odnětí svobody na 2 roky a zákaz styku s nezletilými na 3 roky. Dále se pachatel dopustil pokusu trestného činu podle Art. 200 § 1 k.k. vůči Krysztofowi W. prostřednictvím internetového komunikátoru Gadu Gadu a nelegálně si opatřil počítačové programy. Za všechny výše uvedené činy soud Marcinowi G. uložil v souladu s Art. 11 k.k. úhrnný trest odnětí svobody ve výši 2 let a 6 měsíců a zákaz styku s nezletilými na 4 roky.²¹⁶

---

²¹⁶ Rozhodnutí Sądu Najwyższego ze dne 1.9.2011 KK 43/11, dostupné na internetové adrese: <http://www.sn.pl/sites/orzecznictwo/Orzeczenia1/V%20KK%2043-11.pdf>.

8.2.3 Policejní statistika

Rok	Počet objasněných TČ Art. 202 k.k.	Počet zjištěných TČ Art. 202 k.k.	Počet objasněných TČ Art. 200a k.k.	Počet zjištěných TČ Art. 200a k.k.
2008	1209	722	_____	_____
2009	1967	909	_____	_____
2010	939	697	6	34
2011	2265	584	62	64
2012	1886	439	74	84
2013	2476	426	132	129

Zdroj: polské policejní statistiky dostupné na adrese: <http://statystyka.policja.pl/st/kodeks-karny>.

Rok	Počet objasněných TČ Art. 191a k.k.	Počet zjištěných TČ Art. 191a k.k.
2012	136	164
2013	128	139

Zdroj: polské policejní statistiky dostupné na adrese: <http://statystyka.policja.pl/st/kodeks-karny>.

Výše uvedené tabulky představují počet objasněných a zjištěných trestných činů produkce a šíření pornografie, svádění nezletilého prostřednictvím telekomunikačního systému a zvěčnění osoby v průběhu sexuální aktivity v Polsku za posledních 4 až 6 let, v případě nového trestného činu zvěčnění osoby v průběhu sexuální aktivity pouze za 2 roky jeho existence. Šíření pornografie má, co se týče zjištěných trestných činů, spíše sestupnou tendenci, až bezmála šestinásobný počet objasněných trestných činů oproti zjištěným odráží organizovanost a rozsáhlost businessu spojeného s šířením a produkcí pornografie.

8.3 Srovnání pornografie v polském a českém právu

8.3.1 Srovnání zákonných ustanovení

Trestní právem je v obou státech zakázané šíření tzv. tvrdé pornografie (zobrazující násilí nebo styk se zvířetem - deviantní a dětské pornografie). Přičemž v ČR šíření dětské pornografie spadá pod trestný čin výroby a jiného nakládání s dětskou pornografií a je tak přísněji postiženo než šíření pornografie deviantní. České právo trestá zpřístupňování pornografie dětem až 2letým vězením, v případě spáchání tiskem, filmem apod. dokonce 3letým. Kodeks karny navíc zakotvuje trestnost veřejné prezentace jakékoliv pornografie, a to nejen na místech dětem přístupným jako Trestní zákoník, ale obecně takovým způsobem, že ji může zhlédnout i osoba, která si to nepřeje. Zákaz veřejné prezentace pornografie je projevem přísnější morálky, považuji to však za přehnané, domnívám se totiž, že takovéto prohřešky by vzhledem k jejich nízké nebezpečnosti pro společnost měly být kriminalizovány pouze jako přestupek. Za

veřejnou prezentaci pornografie v Polsku hrozí až 1 rok odnětí svobody. Za šíření pornografie v ČR hrozí trest 1 roku odnětí svobody, v případě dětské pornografie se jedná o trest odnětí svobody až na 3 roky, u kvalifikované skutkové podstaty spočívající v šíření veřejně přístupnou počítačovou sítí až 6 let. Oproti tomu v Polsku je šíření pornografie jak dětské, tak zobrazující násilí či styk se zvířetem, trestné až 12 lety vězení.

Podstatnou změnou dopadající na dětskou pornografii, je trestání jejího prohlížení. V ČR je samotné prohlížení dětské pornografie díky Novele od 1.8.2014 nelegální, stejně tak v Polsku (od 26.5.2014). Zákaz prohlížení dětské pornografie považují za dobrý krok, přestože může být problematické zejména v internetovém prostředí odlišit případy vědomého vyhledávání takového obsahu od náhodilé a zcela nechtěné návštěvy internetových stránek obsahujících dětskou pornografii.

V rámci výroby a jiného nakládání s dětskou pornografií je v ČR přechovávání dětské pornografie trestáno až 2letým vězením. 3letým vězením je trestána výroba, zprostředkování a šíření dětské pornografie (6letým v kvalifikované skutkové podstatě jak bylo zmíněno výše). Vyrobění dětské pornografie je v Polsku trestáno až 12 lety odnětí svobody, její přechovávání 5 lety. V Polsku je výroba dětské pornografie upravena v rámci trestného činu produkce a šíření pornografie, pokud je komerčního charakteru hrozí za ní trest odnětí svobody až na 12 let, pokud se jedná o záznam k soukromým účelům hrozí trest nižší – až 10 let odnětí svobody. Zneužití dítěte k výrobě pornografie a kořistění z ní v ČR stanoví samostatný trestný čin, za který hrozí trest odnětí svobody až na 5 let. Polská právní úprava tuto dodatečnou kriminalizaci spočívající typicky v podílení se rodiče na výrobě dětské pornografie neobsahuje.

Polský trestní zákon v rámci sexuálního zneužití zakotvuje trestnost prezentace pornografie nezletilému, takové jednání je trestné až 3 lety odnětí svobody, v ČR by zjevně spadalo pod zpřístupňování pornografie dětem.

V Polsku je trestné veškeré nakládání (produkce, přechovávání, šíření atd.) s tzv. zdánlivou dětskou pornografií včetně animované, a to odnětím svobody až na 2 roky. V ČR je virtuální pornografie kriminalizována v rámci trestného činu výroby a jiného nakládání s dětskou pornografií, za takové jednání tedy hrozí stejně vysoký trest jako v

Polsku. Česká právní úprava zakotvením stejně vysokého trestu za výrobu a nakládání s pornografií zobrazující skutečné dítě a s pornografií virtuální odráží názor, že „není zásadního rozdílu mezi pornografií, ve které je zobrazeno dítě skutečné nebo virtuální“.²¹⁷ Přestože jsem zastáncem kriminalizace virtuální pornografie, s výše uvedeným názorem nemohu souhlasit. Vzhledem k faktu vyšší společenské nebezpečnosti pornografického díla, ve kterém účinkuje skutečné dítě, protože takové dítě bylo zneužito, zatímco dítěti pouze nakreslenému nebo vytvořenému počítačem se pochopitelně žádná křivda nestala a nehrozí mu traumatizace, považuji polskou právní úpravu přísněji trestající nakládání s pornografií využívající skutečné dítě za zdařilejší.

Trestný čin svádění nezletilého prostřednictvím telekomunikačního systému je v české odborné literatuře známý pod pojmem grooming a do Trestního zákoníku byl Novelou zakotven jako trestný čin navazování nedovolených kontaktů s dítětem. Zejména vzhledem k nebezpečnosti takového činu, s ohledem na fakt, že děti jsou důvěřivé a na internetu se cítí bezpečně, považuji zohlednění groomingu v trestním právu za nutné. Polská právní úprava stanoví trestnost komunikace s dítětem mladším 15 let, pokud tato probíhá s cílem takové dítě sexuálně zneužít, získat pornografické materiály nebo svést k pohlavnímu styku přes internet. Oproti tomu Český zákon poskytuje dítěti ochranu nejen před kontakty navázanými prostřednictvím informačních či komunikačních technologií, ale i jinak, a vychází tak nad rámec mezinárodních závazků. Přestože česká úprava groomingu je stručnější a přehlednější, musím jí vytknout určitou nedotaženost. Pro to, aby pachatel získal pornografické materiály a tedy měl úmysl spáchat trestný čin podle § 192 TZ nebo § 193 TZ totiž nemusí navrhnout setkání, svého cíle může dosáhnout prostřednictvím samotné internetové komunikace, kdy mu oběť požadované materiály zašle. Na tento fakt polská právní úprava pamatuje, když Kodeks karny v § 2 Art. 200a říká, že kdo prostřednictvím teleinformačního nebo telekomunikačního systému nabídne nezletilému mladšímu 15 let účast na produkci nebo zaznamenání pornografického obsahu a směřuje k realizaci této nabídky, bude potrestán odnětím svobody až na 2 roky.

Jedním z projevů probíhajícího boje s pedofilií a implementace mezinárodních směrnic v Polsku je zakotvení trestnosti aktivní i pasivní účasti na prezentaci dětské

---

217 ŠÁMAL Pavel a kol., Trestní zákoník II. § 140 až 421s, Komentář 7. vydání, C.H. Beck, ISBN 978-80-7400-465-0, rok 2012, 2150 stran.

pornografie s cílem sexuálního uspokojení pachatele. V ČR takové jednání stanoví samostatný trestný čin - účast na pornografickém představení, přičemž cíl sexuálního uspokojení zákon nepožaduje. De lege ferenda by bylo možné kriminalizaci takového jednání do Trestního zákoníku zařadit formou rozšíření trestného činu výroby a jiného nakládání s dětskou pornografií. Způsob úpravy formou přidání nového trestného činu, pokud se nejedná o zcela nový a určitým způsobem ojedinělý jev jako je grooming, je totiž poněkud matoucí a nepřehledný, čehož je Kodeks karny důkazem.

Polské právo explicitně zakotvuje také trestnost reklamy šířící pornografii, podmínkou je způsob šíření umožňující seznámení se nezletilého s pornografií (billboard s reklamou na pornografické stránky), trestnost takového činu v českém Trestním zákoníku nemá oporu a ani nevidím důvod pro jeho zavedení, jelikož toto jednání lze postihnout jako přestupek (předpokládám, že by výše uvedené bylo kvalifikováno jako jednání vzbuzující veřejné pohoršení).

Trestný čin zvěčnění osoby v průběhu sexuální aktivity nemá v ČR žádný ekvivalent. Kriminalizace takového chování je značně kontroverzní a do jisté míry, zejména v části ohledně nedovoleného šíření, i zbytečná. Ostatně trestní zákon tu není proto, aby chránil před lidskou naivitou, pochybuji proto o nebezpečnosti takového činu pro společnost.

8.3.2 Srovnání případových studií z hlediska přísnosti trestů

Nejvíce zřetelným rozdílem je výše trestu odnětí svobody za šíření pornografie, v Polsku až 12 let, v ČR nejvýše 6 let v případě kvalifikované skutkové podstaty šíření dětské pornografie (trestný čin výroby a jiného nakládání s dětskou pornografií). Kodeksem karnym deklarovaná vysoká trestnost šíření pornografie, o níž se domnívám, že byla zakotvena s ohledem na vysokou společenskou nebezpečnost šíření dětské pornografie (proto tak široké rozmezí 2-12 let), se nepochybně musí odrazit na soudem posuzovaných případech, bohužel se zatím v databázi judikatury nejvyššího soudu žádný judikát zohledňující novelizaci nenachází (před novelou byl možný trest v maximální výši 8 let), takže nemám možnost posoudit do jaké míry se přísnost trestu projeví v praxi.

8.3.3 Srovnání statistického výskytu

Počet trestných činů svádění nezletilého prostřednictvím telekomunikačního systému v Polsku stále roste, od roku 2010 se jejich počet zvýšil bezmála 4násobně. V ČR takové chování zatím není evidováno. Co se týká trestného činu zvěčnění osoby v průběhu sexuální aktivity za 2 roky existence tohoto trestného činu bylo zaznamenáno 303 takových činů. V ČR takové chování, jelikož není kriminalizováno, pochopitelně není ani evidováno, a proto nelze srovnávat.

Je možné porovnat výskyt trestných činů souvisejících s šířením pornografie a obdobným jednáním. V ČR bylo spácháno ročně průměrně 63 trestných činů šíření pornografie. V Polsku bylo průměrně ročně spácháno 1 790 trestných činů spadajících do skutkové podstaty Art. 202. Pokud pomocí koeficientu 3,66 zohledním počet obyvatel, dojdou k závěru, že výskyt trestné činnosti související s pornografií je v Polsku bezmála 8krát vyšší. Toto srovnání však nelze bez výhrad považovat za relevantní, jelikož Art. 202 obsahuje i jednání zahrnující dětskou pornografii, která jsou v ČR kriminalizována v rámci trestného činu výroby a jiného nakládání s dětskou pornografií. Ten, bohužel, není v policejní statistice zohledněn, navíc Kodeks karny v rámci Art. 202 k.k. kriminalizuje některá další jednání, která v ČR nespádají pod trestný čin šíření pornografie.

9 Sexuální zneužití dítěte

9.1 Pohlavní zneužití a zneužití závislosti v ČR

Pohlavní zneužití lze vymezit jako nepatřičné vystavení dítěte sexuálnímu kontaktu, činnosti či chování.²¹⁸ „Obecně je sexuální zneužití chápáno jako sexuální aktivity dospělých s dětmi pouze pro jejich potěchu“.²¹⁹ Rozlišujeme kontaktní a nekontaktní pohlavní zneužití. Nekontaktní zahrnuje verbální sexuální návrhy, exhibicionismus, zneužití dítěte k natáčení pornografie i pozorování svlékajícího se

---

218 BLATNÍKOVÁ Šárka, Pachatelé komerčního sexuálního zneužívání lidí, Institut pro kriminologii a sociální prevenci, ISBN 978-80-7338-091-5, rok 2009, 140 stran.

219 VANÍČKOVÁ Eva a kol., Sexuální násilí na dětech, Portál s.r.o., ISBN 80-7178-286-6, rok 1999, 118 stran.

nebo nahého dítěte. Kontaktní formy zahrnují nepenetrativní a penetrativní aktivity.²²⁰

Weissův retrospektivní výzkum pohlavního zneužití, tedy výskyt zneužití v dětství u dospělé populace, v letech 1997 až 1998 prokázal, že 26 % populace se stalo obětí sexuálního zneužití, přičemž v 60 % případů byla pachatelem známá osoba, v 26 % se jednalo o člena rodiny.²²¹ Podle Chmelíka se obětí pohlavního zneužití stalo 7,1 % mužů a 10,4 % žen. Velmi malá část zneužití byla oznámena.²²² Podle výsledků studie Vaníčkové každá třetí dospělá žena a každý pátý muž má osobní zkušenost se sexuálním zneužitím. Oběti sexuálního zneužívání si často své traumatické zážitky nechávají pro sebe a nevyhledají pomoc. Ochota svěřit se je pochopitelně nižší u mužů, ze vzorku respondentů se žádný muž nesvěřil.²²³ Rozdílnost výsledných údajů se odvíjí od definice zvolené pro pohlavní zneužití. Pokud totiž pod pojem pohlavního zneužití zahrneme i jeho nekontaktní formy, což je dle mého názoru na místě, výsledná čísla budou vyšší než u výzkumu zaměřeného výhradně na tvrdší formy zneužití.

Charakteristikou extrafamiliárního zneužití je odměňování oběti dárky a laskavostí. Mezi nejčastější formy zneužití dívek patří incest s otcem a s nevlastním otcem. Časté je také zneužití známou osobou jako je soused či učitel. Nejméně se u dívek setkáváme s bezkontaktní formou zneužívání, mezi jinými se sledováním pornografie nebo střetnutím exhibicionisty v parku. U ženských obětí jde zásadně o heterosexuální zneužití. Co se týká zneužívání chlapců, odehrává se zpravidla při náhodném kontaktu s cizí osobou a jedná se často o velmi závažné formy pohlavního zneužití.²²⁴

Pachatelem pohlavního zneužití je statisticky vyváženě osoba blízká i cizí. Vysoký počet pachatelů pochází z rodin s disharmonickými vztahy, a to převážně ze strany otce. Ze studie Vaníčkové však vyplývá, že „u pachatelů sexuálního zneužívání dětí nelze přesně vytipovat společenské prostředí, z něhož pocházejí. Patří k nejrozličnějším společenským vrstvám, rasám, profesionálním skupinám nebo vyznávají

---

220 HANUŠOVÁ Jaroslava, *Násilí na dětech – syndrom CAN*, Vzdělávací institut ochrany dětí, ISBN 80-86991-78-14, rok 2006, 24 stran.

221 WEISS Petr a kolektiv, *Sexuální zneužívání - Pachatelé a oběti*, Grada Publishing spol s.r.o., ISBN 80-7169-795-8, rok 2000, 211 stran.

222 CHMELÍK Jan a kolektiv, *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*, portál s.r.o., ISBN 80-7178-739-6, rok 2003, 201 stran.

223 VANÍČKOVÁ Eva a kol., *Sexuální násilí na dětech*, Portál s.r.o., ISBN 80-7178-286-6, rok 1999, 118 stran.

224 VANÍČKOVÁ Eva a kol., *Sexuální násilí na dětech*, Portál s.r.o., ISBN 80-7178-286-6, rok 1999, 118 stran.

různá náboženství.²²⁵ Pachatel často trpí poruchou osobnosti, psychosexuální nezralostí, nízkým sebevědomím a introverzí. U pohlavního zneužití byl zaznamenán vyšší podíl žen pachatelek než u znásilnění, zvláště starších žen. Blatníková rozlišuje 3 typy pachatelek:

- typ milenka - vnímá chlapce jako rovnocenného partnera, romantickou zakázanou lásku;
- typ spolupachatelka - je zpočátku nucena k účasti na zneužívání mužským pachatelem;
- typ pachatelka se zátěží - byla sama jako dítě zneužívána.²²⁶

V případech, kde jako oběť figuruje prepubertální dítě, je až v 85 % pachatelem jedinec s pedofilními sklony.²²⁷ Pedofilie je poruchou sexuální preference, v jejímž důsledku je dospělý jedinec sexuálně přitahován dětmi ve věku 5-12 let.²²⁸ Pedofil shledává atraktivní dětskou poslušnost, dostupnost, zranitelnost, sexuální zvědavost, pasivitu a nevinnost. Vzrušuje jej nepřítomnost sekundárních pohlavních znaků i dětské chování. Pedofilní muž tváří v tvář nezralému dítěti je schopen lépe prožít mužskou dominantní roli než s dospělou partnerkou. Rozlišujeme dvě kategorie pedofilů:

- pedofil fixovaný (pravý) – v důsledku vývojové ustrnulosti je dítě jeho primárním sexuálním objektem;
- pedofil regredovaný (situační) – zažil frustrující sexuální vztah s dospělým jedincem, a proto se vrací k dětem.²²⁹

Fixovaný pedofil je tedy sexuálně přitahován pouze dětmi, zatímco pedofil regredovaný používá dítě jako substitut, přičemž může mít negativní zkušenost s dospělým sexem. Situační pachatel se zaměřuje na dítě jako náhradní řešení, když nemá přístup k dospělému partnerovi. Oproti tomu sexualita pravého pedofila se nachází v

---

225 BLATNÍKOVÁ Šárka, Pachatelé komerčního sexuálního zneužívání lidí, Institut pro kriminologii a sociální prevenci, ISBN 978-80-7338-091-5, rok 2009, 140 stran.

226 BLATNÍKOVÁ Šárka, Pachatelé komerčního sexuálního zneužívání lidí, Institut pro kriminologii a sociální prevenci, ISBN 978-80-7338-091-5, rok 2009, 140 stran.

227 WEISS Petr, ZVĚŘINA Jaroslav, Sexuální chování v ČR – pachatelé a oběti, Grada publishing spol s.r.o., ISBN 80-7169-795-8, rok 2000, 211 stran.

228 BLATNÍKOVÁ Šárka, Pachatelé komerčního sexuálního zneužívání lidí, Institut pro kriminologii a sociální prevenci, ISBN 978-80-7338-091-5, rok 2009, 140 stran.

229 CHMELÍK Jan a kolektiv, Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita, portál s.r.o., ISBN 80-7178-739-6, rok 2003, 201 stran.

dětském světě.²³⁰ Osobnost pravého pedofila je tedy strukturována podobně jako osobnost dítěte. Spojení pohlavních orgánů je u pravých pedofilních činů poměrně vzácné, častěji se vyskytují nekontaktní formy zneužití. Weiss tvrdí, že míra nebezpečnosti nenásilného pedofilního chování pro společnost je veřejností přeceňována.²³¹ Pravému pedofilovi je dětský svět velmi blízký, proto si s dětmi dobře rozumí a často nachází uplatnění jako učitel, táborový vedoucí nebo autor dětských knih. Zpočátku se pedofil kochá projev dítěte, stejně jako je muž okouzlen dospělou ženou. V pedagogické rovině může být dítěti i užitečný, ale jakmile se osmělí, přejde jeho chování k nezákonné aktivitě. Užitečnost pedofila v učitelské nebo pseudorodičovské roli čeští autoři vnímají jako projev pedofilní proceptivity tedy pregenitální fáze sblížení.²³²

Pedofilie je hojněji zastoupena mezi pachateli extrafamiliárních zneužití a homosexuálních zneužití.²³³ Homosexuálně zaměřeni pedofilové představují zhruba třetinu všech usvědčených pedofilních pachatelů. 15 % homosexuálních prostitutů uvádí zkušenost se sexuálním zneužitím v dětství, v české gay komunitě tuto zkušenost uvádí celá pětina homosexuálů. Žádný z respondentů z Weissovy studie však zneužití nenahlásil policii.²³⁴

Od pedofilie je potřeba odlišit efebofilii tedy erotické zaměření na dospívající hochy. Efebofila vzrušuje chlapcova neposlušnost, staví se do postavení mentora. Zaměření na dospívající dívky nazýváme hebefilií.²³⁵ Pro úplnost uvádím 2 základní typy exhibicionistů: „exhibicionisté, kteří považují odhalení za náhražku koitu a exhibicionisté, kteří jej berou za náhražku sadistického chování, a chtějí tedy zraňovat“. Druhý typ exhibicionisty nezřídka vyhledává děti, působí mu radost jejich upřímné zděšení.²³⁶

---

230 BLATNÍKOVÁ Šárka, Pachatelé komerčního sexuálního zneužívání lidí, Institut pro kriminologii a sociální prevenci, ISBN 978-80-7338-091-5, rok 2009, 140 stran.

231 WEISS Petr, ZVĚŘINA Jaroslav, Sexuální chování v ČR – pachatelé a oběti, Grada publishing spol s.r.o., ISBN 80-7169-795-8, rok 2000, 211 stran.

232 CHMELÍK Jan a kolektiv, Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita, portál s.r.o., ISBN 80-7178-739-6, rok 2003, 201 stran.

233 CHMELÍK Jan a kolektiv, Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita, portál s.r.o., ISBN 80-7178-739-6, rok 2003, 201 stran.

234 WEISS Petr, ZVĚŘINA Jaroslav, Sexuální chování v ČR – pachatelé a oběti, Grada publishing spol s.r.o., ISBN 80-7169-795-8, rok 2000, 211 stran.

235 CHMELÍK Jan a kolektiv, Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita, portál s.r.o., ISBN 80-7178-739-6, rok 2003, 201 stran.

236 VANÍČKOVÁ Eva a kol., Sexuální násilí na dětech, Portál s.r.o., ISBN 80-7178-286-6, rok 1999, 118 stran.

Velmi užitečné při objasňování trestného činu pohlavního zneužití mohou být loutky Jája a Pája. Loutky lze použít i pro výslech dospělé ženy, která v důsledku znásilnění utrpěla šok a nedokáže o okolnostech trestného činu hovořit. Jedná se o demonstrativní loutky, na nichž lze předvést různé sexuální praktiky bez zatěžování psychiky oběti slovním popisem prožité události.²³⁷ Dítě hrou loutkami a jejich prostřednictvím vypovídá o prožitém traumatu. Loutky jsou totiž vybaveny sekundárními pohlavními znaky.²³⁸ „Odlišné jsou reakce dítěte zneužitého a dítěte, které neprožilo trauma. Zneužitá děti si s panenkami nehrají a agresivně reagují na mužskou postavu. Děti, které neprožily trauma, si panenky prohlédnou, bez emocí je svléknou i obléknou a hrají si s nimi.“²³⁹ Vyšetření dítěte je vedeno s jedním odborníkem a natáčí se na video, přičemž další specialisté vyšetření sledují jednosměrným zrcadlem.²⁴⁰

Následkem zneužití je pocit bezmocnosti, stigmatizace, zážitek zrady a traumatická sexualizace.²⁴¹ V oblasti psychosexuálního vývoje u zneužitých dětí pozorujeme předčasnou sexualizaci, tedy jednak dřívější zahájení sexuálního života a jednak zvýšenou promiskuitu. Podle Weisse 56 % žen, které se pokusily o sebevraždu bylo v dětství zneužito²⁴², přičemž u opakovaných pokusů o sebevraždu se jednalo o celých 70 % zneužitých žen. Osoby v dětství pohlavně zneužitá často v dospělosti provozují prostituci. Podle Chmelíka se 25 % chlapců zneužitých ženou a 56 % chlapců zneužitých mužem cítí být homosexuály.²⁴³

Odborníci deklarují malé procento smyšlených obvinění. Křivá obvinění byla zaznamenána v dětských domovech, kde i děti, které zneužity nebyly, se vžily do role oběti natolik silně, že tvrdily zneužití.²⁴⁴

V souvislosti s pohlavním zneužitím, které vnímám jako trestný čin s mimořádně

---

237 WEISS Petr, ZVĚŘINA Jaroslav, *Sexuální chování v ČR – pachatelé a oběti*, Grada publishing spol s.r.o., ISBN 80-7169-795-8, rok 2000, 211 stran.

238 CHMELÍK Jan a kolektiv, *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*, portál s.r.o., ISBN 80-7178-739-6, rok 2003, 201 stran.

239 WEISS Petr a kolektiv, *Sexuální zneužívání - Pachatelé a oběti*, Grada Publishing spol s.r.o., ISBN 80-7169-795-8, rok 2000, 211 stran.

240 WEISS Petr, ZVĚŘINA Jaroslav, *Sexuální chování v ČR – pachatelé a oběti*, Grada publishing spol s.r.o., ISBN 80-7169-795-8, rok 2000, 211 stran.

241 BLATNÍKOVÁ Šárka, *Pachatelé komerčního sexuálního zneužívání lidí*, Institut pro kriminologii a sociální prevenci, ISBN 978-80-7338-091-5, rok 2009, 140 stran.

242 WEISS Petr, ZVĚŘINA Jaroslav, *Sexuální chování v ČR – pachatelé a oběti*, Grada publishing spol s.r.o., ISBN 80-7169-795-8, rok 2000, 211 stran.

243 CHMELÍK Jan a kolektiv, *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*, portál s.r.o., ISBN 80-7178-739-6, rok 2003, 201 stran.

244 CHROMÝ Jakub, *Kriminalita páchaná na mládeži*, Linde Praha, ISBN 978-80-7201-825-3, rok 2010, 239 stran.

negativním dopadem na dítě i společnost, je potřeba zmínit prevenci. Pachatelé si totiž jako oběti vybírají děti nemilované, důvěřivé a s nízkým sebevědomím, protože je snadnější je oklamat a získat si tak jejich náklonnost.²⁴⁵ Účinná prevence však formuje silné dítě, které dokáže vzdorovat nebezpečí nebo je alespoň minimalizovat, zná základní sexuální pojmy a svá práva.²⁴⁶ Zejména rodiče dítěte mohou způsobem jeho výchovy a mírou informovanosti snižovat riziko zneužití.²⁴⁷ Základem primární prevence je proto samotná výchova dítěte, ta zahrnuje vzdělávání i mravní a sexuální výchovu.²⁴⁸ Vaníčková vysoký počet obětí sexuálního zneužívání připisuje právě nedostatečné sexuální výchově.²⁴⁹ Primární prevence přicházející zvenčí je koncipována široce, znamená osvětu a šíření informací o pohlavním zneužití, nabídku pomoci a odborných služeb. Prevence sekundární se zaměřuje na rizikové osoby a situace.²⁵⁰ Spočívá v působení na rizikové skupiny, v nichž k pohlavnímu zneužívání dochází, tak aby se riziko snížilo na minimum. Zaměřuje se na děti v rizikovém věku (kojenci a předškolní věk), děti mentálně retardované, děti nemocné a děvčata ženského vzhledu svádívá svým chováním. Mezi rizikové skupiny dospělých, tedy potencionálních pachatelů, patří osoby se sexuální úchylkou, muži staršího věku, muži hypersexuálně aktivní, alkoholici a toxikomani. Jako rizikové situace jsou uváděny dopravní prostředky, schodiště, výtahy, veřejné toalety aj. V případě terciální prevence k zneužití dítěte již došlo, cílem je zabránit dalšímu zneužívání. Tuto prevenci dělíme na etapu diagnostickou a pomocnou. V etapě diagnostické se hodnotí míra poškození oběti, v etapě pomocné odborné pracoviště rozhodne, zda dítě zůstane nadále v rodině, či nikoliv.²⁵¹

Hanušová zmiňuje i prevenci kvartální, která znamená návrat dítěte do rodiny, pokud bylo umístěno mimo rodinu pro svou ochranu.²⁵² V oblasti prevence působí v rámci ministerstva práce a sociálních věcí oddělení péče o děti a rodinu, dále program

---

245 VANÍČKOVÁ Eva a kol., *Sexuální násilí na dětech*, Portál s.r.o., ISBN 80-7178-286-6, rok 1999, 118 stran.

246 CHMELÍK Jan a kolektiv, *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*, portál s.r.o., ISBN 80-7178-739-6, rok 2003, 201 stran.

247 VANÍČKOVÁ Eva a kol., *Sexuální násilí na dětech*, Portál s.r.o., ISBN 80-7178-286-6, rok 1999, 118 stran.

248 WEISS Petr, ZVĚŘINA Jaroslav, *Sexuální chování v ČR – pachatelé a oběti*, Grada publishing spol s.r.o., ISBN 80-7169-795-8, rok 2000, 211 stran.

249 VANÍČKOVÁ Eva a kol., *Sexuální násilí na dětech*, Portál s.r.o., ISBN 80-7178-286-6, rok 1999, 118 stran.

250 HANUŠOVÁ Jaroslava, *Násilí na dětech – syndrom CAN*, Vzdělávací institut ochrany dětí, ISBN 80-86991-78-14, rok 2006, 24 stran.

251 WEISS Petr a kolektiv, *Sexuální zneužívání - Pachatelé a oběti*, Grada Publishing spol s.r.o., ISBN 80-7169-795-8, rok 2000, 211 stran.

252 HANUŠOVÁ Jaroslava, *Násilí na dětech – syndrom CAN*, Vzdělávací institut ochrany dětí, ISBN 80-86991-78-14, rok 2006, 24 stran.

ministerstva školství pod názvem Výchova ke zdravému životnímu stylu, Ministerstvo vnitra a Policie ČR prostřednictvím skupin pro styk s veřejností a prevenci kriminality. Nevládní organizace provozují krizové telefonní linky, poskytují sociální a poradenskou pomoc i pomoc v terénu.²⁵³ Mezi nejvýznamnější neziskové organizace zabývající se pohlavním zneužitím patří La Strada a Nadace Naše Dítě.²⁵⁴

9.1.1 Zákonná úprava

Trestný čin pohlavního zneužití Trestní zákoník upravuje v § 187. Pachatel, který vykoná soulož s osobou mladší 15 let nebo ji jiným způsobem pohlavně zneužije (§ 187 odst. 1. TZ), bude potrestán vězením na 1 rok až 8 let. Kvalifikovanou skutkovou podstatou pohlavního zneužití je spáchání tohoto trestného činu na osobě mladší 15 let svěřené doзору pachatele, zneužívaje její závislosti nebo svého postavení (187 odst. 2. TZ). V tomto případě hrozí pachateli trest odnětí svobody 2 roky až 10 let. V odst. 3 § 187 TZ je zakotvena kvalifikovaná skutková podstata spočívající v způsobení těžké újmy na zdraví, v odst. 4 § 187 TZ pak kvalifikovaná skutková podstata spočívající v způsobení smrti oběti.

Skutková podstata trestného činu pohlavního zneužití chrání mravní a tělesný vývoj dítěte mladšího 15 let, což však neznamená, že se tohoto trestného činu nemůže dopustit samotné dítě mladší 15 let. Skutečnost, že se jedná o nezletilého pachatele, ale má vliv při rozhodování, zda je nutné ukládat mu opatření. Podle okolností, za kterých se nezletilý činu jinak trestného dopustil, soud rozhodne, zda opatření uloží či od jeho uložení upustí.²⁵⁵

Za jiný způsob pohlavního zneužití považujeme např. orální styk a ohmatávání prsou nebo genitálu, které nemusí být tak intenzivním zásahem do intimní sféry poškozeného jako je soulož. Nemusí ani spočívat v aktivní činnosti pachatele, postačí aktivita oběti spočívající např. v stimulaci pohlavního údu pachatele.²⁵⁶

---

253 CHMELÍK Jan a kolektiv, Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita, portál s.r.o., ISBN 80-7178-739-6, rok 2003, 201 stran.

254 CHROMÝ Jakub, Kriminalita páchaná na mládeži, Linde Praha, ISBN 978-80-7201-825-3, rok 2010, stran 239.

255 Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 26.3.2014, sp. zn. 8 Tdo 295/2014, dostupné na internetové adrese: http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/AF0948A392C41B15C1257CD9002C42F7?openDocument&Highlight=0.

256 ŠÁMAL Pavel a kol., Trestní zákoník II. § 140 až 421s, Komentář 7. vydání, C.H. Beck, ISBN 978-80-7400-465-0, rok 2012, 2150 stran.

Milostný vztah mezi pachatelem a obětí zpravidla vylučuje, aby k pohlavnímu zneužití došlo zneužitím závislosti.²⁵⁷ Souhlas oběti se sexuální aktivitou však nevyklučuje trestní odpovědnost pachatele, děti jsou zákonem chráněny i proti své vůli.²⁵⁸

9.1.2 Případová studie

Pachatel I. P. od 26.10.2011 do 31.10.2011 v rodinném domě, kde jeho vnučka K. P. trávila prázdniny a byla svěřena jeho doзору, tuto opakovaně obnažoval, osahával, hladil a líbal v oblasti genitálií a prsou, nutil ji sahat na jeho přirození a ukazoval jí obrázky obnažených lidí na počítači. Pachatel zneužil psychické a fyzické bezbrannosti oběti i své autority. I. P. svým jednáním způsobil vnučce dlouhodobou posttraumatickou stresovou poruchu, přičemž léčení oběti trvalo ještě v době rozhodnutí. Pachatel byl za zločin pohlavního zneužití podle § 187 odst. 1, 2 a 3 TZ odsouzen k trestu odnětí svobody na 7 let.²⁵⁹

---

257 ŠÁMAL Pavel a kol., Trestní zákoník II. § 140 až 421s, Komentář 7. vydání, C.H. Beck, ISBN 978-80-7400-465-0, rok 2012, 2150 stran.

258 JELÍNEK Jiří a kolektiv, Trestní právo hmotné, 3. vydání, Nakladatelství Leges, s.r.o., ISBN 978-80-87576-64-9, rok 2013, 968 stran.

259 Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 13.2.2013, sp. zn. 7 Tdo 56/2013, dostupné na internetové adrese: http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/71B95E6387899B0DC1257B32003B0A70?openDocument&Highlight=0,vnu%C4%8Dka,i.,p.,k.,p.

9.1.3 Policejní statistika

Rok	Počet objasněných TČ pohlavního zneužití	Počet zjištěných TČ pohlavního zneužití
2008	658	792
2009	664	826
2010	649	729
2011	624	754
2012	628	695
2013	673	793

Zdroj: statistiky Policie ČR dostupné na adrese: <http://www.policie.cz/statistiky-kriminalita.aspx>.

Výše uvedená statistika znázorňuje počet zjištěných a objasněných trestných činů pohlavního zneužití v ČR v letech 2008-2013. Počet pohlavních zneužití dle statistiky je ve sledovaném období zcela stabilní.

9.2 Sexuální zneužití nezletilého, zneužití závislosti a kritické situace nezletilého, propagace nebo schvalování pedofilie v PL

Sexuální zneužívání dětí je fenoménem diskutovaným v Polsku až v posledních letech. Máme velmi málo nebo žádné statistické údaje, což vyplývá z choulostivosti a samotné povahy této problematiky. O sexuální zneužití dítěte se jedná, týká-li se osoby pod bezpodmínečnou ochranou, která proto nemůže se zneužívajícím jednáním právně

relevantně souhlasit.²⁶⁰ V nejširším smyslu sexuální zneužití chápeme jako každé chování dospělé osoby, a v každém případě silnější nebo starší osoby, které vede k jejímu sexuálnímu uspokojení na úkor dítěte. Takové chování pak může spočívat v přemlouvání nebo nucení dítěte k sexuálním činnostem. Pokud oba aktéři jsou mladší 15 let, bylo by možné na ně nahlížet jako na pachatele vůči sobě navzájem. Zde je však přijímáno, přistoupili-li k sexuálnímu sblížení dobrovolně, že se nejedná o trestný čin.²⁶¹ Podle tvrzení Imielińského pouhých 10 % dívek mladších 15 let bylo k sexuálním kontaktům násilím donuceno, a proto je zastáncem snížení hranice ochrany a zavedení hranice pohyblivé, kde by se individuálně posuzovaly jednotlivé případy, trestat akty z lásky totiž považuje za nespravedlivé.²⁶²

Podle výzkumu Lwa-Starowicze 24,9 % děvčat a 22,3 % chlapců bylo přinuceno ke shlédnutí pornografie. 9 % děvčat a 2 % chlapců se stalo, v důsledku násilí nebo zmanipulování, obětí sexuálního zneužití ve formě osahávání genitálií. Jinou formou bylo zneužito 5,4 % děvčat a 1,9 % chlapců.²⁶³

Díky rozsáhlým výzkumům na toto téma víme, že sexuální zneužívání není pouze záležitostí okraje společnosti, ale vyskytuje se ve všech společenských vrstvách, přičemž 90 % pachatelů pochází z blízkého prostředí oběti.²⁶⁴ Dále bylo prokázáno, že čím je dítě mladší, tím vážnější jsou následky zneužití.²⁶⁵ Podle retrospektivní ankety Sajkowské se obětí sexuálního zneužití stalo 9 % žen a 12 % mužů, vyšší procento mužů vyplývá ze značně častějších nabídek společného shlédnutí pornografie.²⁶⁶ Zielona-Jenek tvrdí, že pokud do definice sexuálního zneužívání kromě kontaktních forem zneužití zahrneme také exploataci genitálu, promítání pornografie a obscénní rozhovory dostaneme se až na 70 % populace coby obětí sexuálního zneužívání,²⁶⁷ což považují s ohledem na jiné výzkumy za značně nadsazené. Podle Jędrzejka 18 % polské

---

260 SAJKOWSKA Monika, Wykorzystywanie seksualne dzieci , Fundacja „Dzieci Niczyje“, ISBN 83-919864-3-8, rok 2004, 251 stran.

261 MARZEC-HOLKA Krystyna, Przemoc seksualna wobec dziecka, Studium pedagogiczno – kryminologiczne, Wyd. Uczelniane Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Bydgoszczy, ISBN: 978-83-7587-736-6, rok 2011, 311 stran.

262 IMIELIŃSKI Kazimierz, Seksiatria, Państwowe wydawnictwo naukowe, ISBN 83-01-08341-7, rok 1990, 256 stran.

263 CZERNIKIEWICZ Wiesław, PAWLAK-JORDAN Beata, Wykorzystywanie seksualne dzieci.

264 KRZYŻANOWSCY Aneta i Artur, Przemoc seksualna – wykorzystanie seksualne dziecka w wieku wczesnoszkolnym.

265 IZDEBSKA Agnieszka, Konsekwencje przemocy seksualnej wobec dzieci.

266 SAJKOWSKA Monika, Wykorzystywanie seksualne dzieci , Fundacja „Dzieci Niczyje“, ISBN 83-919864-3-8, rok 2004, 251 stran.

267 ZIELONA-JENEK M., Wykorzystanie seksualne – trauma nadużycia czy trauma ujawnienia?.

mládeže bylo nuceno k sexuálním praktikám, 12 % se přiznalo k nucení jiných.²⁶⁸ Szypowska uvádí každé sedmé dítě jako oběť sexuálního zneužití.²⁶⁹ Pro výsledky výzkumů je klíčové jak tvrdou definici zneužívání se použije.

Szypowska rozlišuje následující formy sexuálního zneužití dítěte:

- bez fyzického kontaktu - exhibicionismus, prohlížení pornografie, rozhovory se sexuálním podtextem;
- kontakt s intimní sférou dítěte - líbání a osahávání;
- orálně-genitální kontakt;
- penetrace;
- sexuální zneužívání formou natáčení pornografie a prostituce.²⁷⁰

Manželé Mrózkowie uvádějí čtyři stupně sexuálního zneužívání:

- odhalování genitálií a promítání pornografie;
- rozšíření mazlení s dítětem o doteky v zakázaných zónách;
- sexuální styk v různých formách;
- znásilnění.²⁷¹

V průběhu sexuálního násilí vůči dítěti Krzyżanowska uvádí 5 fází. V první fázi agresor získává důvěru dítěte, až se s dítětem ocitne sám vtáhne jej do sexuálních aktivit pod záminkou hry nebo vzdělávání. Uzurpuje si dítě pro sebe, žárlí na něj a chce být jeho jediným partnerem her. V této fázi ještě nemusí dojít k fyzickému kontaktu mezi pachatelem a obětí, ale dítě už je sváděno, což má nepříznivý vliv na jeho psychiku. V druhé fázi je již poslušné a přesvědčené dítě postupně sexuálně obtěžováno a nakonec zneužito, často pachatel začíná nevinnější formou jako je společná koupel nebo doteky přes oblečení. Samozřejmě může dojít rovnou k penetraci. Třetí fáze zvaná fáze tajemství je pro pachatele velmi důležitá, aby mohlo zneužívání pokračovat nebo aby pachatel jednorázového zneužití ušel trestu, musí dítě přimět k mlčení. Ve čtvrté fázi dochází k odhalení, snad ani nemusím zmiňovat, že tato fáze velmi často vůbec nenastane. V poslední, tedy páté, fázi pachatel své činy intenzivně popírá ve snaze

---

268 JĘDRZEJKO Mariusz, Prostyytucja jako problem społeczny, moralny i zdrowotny, Pułtusk, ISBN 83-89709-33-3, rok 2006, 158 stran.

269 SZYPOWSKA Zofia, WAWRZYŃCZYK Paulina, Wykorzystywanie seksualne dzieci i młodzieży.

270 SZYPOWSKA Zofia, WAWRZYŃCZYK Paulina, Wykorzystywanie seksualne dzieci i młodzieży.

271 IMIELŃSKI Kazimierz, Seksiatria, Państwowe wydawnictwo naukowe, ISBN 83-01-08341-7, rok 1990, 256 stran.

uniknout trestu. Popisuje dítě jako zlostné, nevychované, patologicky prolhané a poukazuje na jeho problémy, které vznikly v důsledku zneužívání, aby dokázal, že dítě lže a on sám je obětí jeho výmyslů, a proto nevinen.²⁷²

Sajkowská dělí sexuální zneužívání podle motivace pachatele na:

- sexuální zneužívání pro uspokojení pachatele - komerční i nekomerční, pachatel může preferovat děti (pedofilie) nebo je mít jako náhradní sexuální objekt;
- vědomé zanechání ochrany dítěte před sexuálním zneužitím např. s cílem zachránit partnerský vztah;
- za účelem dosažení zisku - produkce pornografie, kuplířství a jiné.²⁷³

Pachatel je tedy definován nejen jako osoba, která má nad dítětem převahu, ale i jako matka dítěte, která dovolila svému sexuálnímu partnerovi nepatřičný kontakt s dcerou.²⁷⁴

Pro sexuální zneužití dítěte je typický nízký počet žen jako pachatelek, což je ovlivněno následujícími faktory:

- daleko větší tolerance fyzických kontaktů s dítětem, což vede k potížím rozeznání dobrého a zlého dotyku;
- větší nechuť chlapců k odhalení sexuálního zneužívání než děvčat;
- povaha samotného zneužívání ženou pachatelkou.²⁷⁵

Sexuální zneužívání dětí je mediálně populární téma, v roce 2000 každý měsíc vycházelo průměrně 49 článků s touto tematikou, v roce 2001 už 70 článků a v roce 2004 průměrně 525 článků měsíčně. Články na toto téma tvoří 38 % všech článků zabývajících se násilím na dětech.²⁷⁶ Největší pozornost polských médií je zaměřena na sexuální zneužití duchovními. Kněz v roli pachatele pochopitelně vyvolává senzaci. Mezi jinými kněz Grzegorz G., který byl již jednou trestán pro přechovávání dětské pornografie a po tom, co se mezi předměty ukradenými z farnosti našly fotografie

---

272 KRZYŻANOWSCY Aneta i Artur, Przemoc seksualna – wykorzystanie seksualne dziecka w wieku wczesnoszkolnym.

273 SAJKOWSKA Monika, Wykorzystywanie seksualne dzieci , Fundacja „Dzieci Niczyje“,ISBN 83-919864-3-8, rok 2004, 251 stran.

274 SAJKOWSKA Monika, Wykorzystywanie seksualne dzieci , Fundacja „Dzieci Niczyje“,ISBN 83-919864-3-8, rok 2004, 251 stran.

275 POSPISZYL Kazimierz, Przystępstwa seksualne, Wydawnictwo APS, ISBN 83-01-14515-3, rok 2005, stran 224.

276 SAJKOWSKA Monika, Wykorzystywanie seksualne dzieci , Fundacja „Dzieci Niczyje“,ISBN 83-919864-3-8, rok 2004, 251 stran.

obnažených dětí v jeho notebooku, znovu zatčen.²⁷⁷ Dále kněz Wojciech S. odsouzen za šíření dětské pornografie, konkrétně 9 fotografií.²⁷⁸ Dalšími medializovanými případy jsou např. kněží z Lipna a Gdyni či kněz z Tylawy. Nejznámější kauzou je sexuální zneužívání chlapců z „Polskich Słowików“ ředitelem souboru Wojciechem Krollopem, který byl odsouzen k trestu odnětí svobody na 8 let a později zemřel na AIDS.²⁷⁹ Na sexuální zneužití dítěte pamatuje dokonce i Bible, a to v evangeliu Sv. Marka (9,42): Kdokoli by ale svedl jednoho z těchto maličkých, kteří ve mne věří, bylo by pro něj mnohem lepší, kdyby mu na krk pověsili mlýnský kámen a hodili ho do moře. Ks. prof. Hans Zoller zdůrazňuje důležitost prevence sexuálního zneužívání ze strany Kostela. Každý případ sexuálního zneužití dítěte je zlý, a tím spíše, pokud pachatelem je kněz. Zoller přiznává, že statistiky není sexuální zneužití v Kosteletě méně časté než jinde, přičemž díky zájmu určitých skupin na diskreditaci Kostela je i viditelnější.²⁸⁰

V důsledku čím dál častějších a početnějších informací o sexuálním zneužívání dětí došlo k přecitlivění společnosti na veškerý fyzický kontakt s dětmi. Svědčí o tom historka Pospiszyla, který popsal situaci, kdy během procházky jedním z parků pohladil po hlavě dítě, které se s ním střetlo, když honilo míč. Jeho zahraniční kolega z oboru jej upozornil, že takové chování je vysoce nevhodné, hladit děti po vlasech je totiž přípustné jen pokud dítě známe a jeho rodiče jsou poblíž.²⁸¹

Sexuální aktivita dospělého člověka směřující vůči dítěti může vyplývat z faktu, že dospělý trpí pedofilií. Pedofilie je sexuální odchylka, která se projevuje sexuálními praktikami s dětmi, přičemž pohlaví dítěte je většinou bez významu.²⁸² Pedofil se považuje za dítě a každopádně nevidí nebo nechce vidět rozdíl mezi sebou a dítětem. Proto je přesvědčený, že ten způsob sexuálního sblížení jaký mu vyhovuje, bude shodný s očekáváním dítěte. Touha po kontaktu s dítětem u pedofila neplyne z lásky k němu, ale z utajené nechuti k dítěti, pedofil k dítěti přistupuje jako k předmětu a tak s ním také

---

277 Książdz, któremu skradziono pornografię dziecięcą byl już karany, ze dne 5.8.2014, dostupné na internetové adrese:

<http://www.wprost.pl/ar/447185/Ksiazdz-ktoremu-skradziono-pornografie-dziecieca-byl-juz-karany/>.

278 Książdz z Wozuczyna skazany za dziecięcą pornografię, ze dne 5.8.2014, dostupné na internetové adrese: <http://www.kurierlubelski.pl/artukul/3484507,przeglad-prasy-ksiazdz-z-wozuczyna-skazany-za-dziecieca-pornografie,id,t.html?cookie=1>.

279 POSPISZYL Kazimierz, Przystępstwa seksualne, Wydawnictwo APS, ISBN 83-01-14515-3, rok 2005, 224 stran.

280 TOMASIK Krzysztof, Pedofilia, sprawiedliwosc, prevencja, ze dne 26.2.2013, dostupné na internetové adrese: <http://franciszka3.pl/Pedofilia-sprawiedliwosc-prevencja,a,19055>.

281 POSPISZYL Kazimierz, Przystępstwa seksualne, Wydawnictwo APS, ISBN 83-01-14515-3, rok 2005, 224 stran.

282 IMIELŃSKI Kazimierz, Seksiatria, Państwowe wydawnictwo naukowe, ISBN 83-01-08341-7, rok 1990, 256 stran.

zachází. Identifikace s dítětem a pedofilní chování k němu posiluje pachatelovo slabé ego. Pachatel se cítí být dítětem zahrnutým péčí matky a považuje to za velmi důležité, zároveň na jiné platformě jej těší pozice vlády a převahy nad dětskou obětí. Tento narcistický postoj pedofila k dítěti vysvětluje, proč je často nedůležité pohlaví dítěte. Pospiszyl považuje za pedofila jedince, který je přitahován dětmi bez sekundárních pohlavních znaků, a to zejména bez ochlupení. Na základě výzkumu Lwa-Starowicze lze určit následující vlastnosti pedofilů: dělnický původ, základní vzdělání, dominantní otec a negativní vztah s ním, pozitivní vztah k matce, převaha pedofilních fantazií. Otcové nebyli pozitivním modelem mužských vlastností, matky považovaly manželství za nepovedené a kompenzovaly jej vztahem se synem. Pedofilové se často identifikovali s matkami a chtěli být opakem svých otců. Dospělých žen se báli a cítili se jimi být ohroženi.²⁸³

Sexuální pud vzbuzovaný dětmi v pubertálním věku (se sekundárními pohlavními znaky) je zcela běžný i u normálních jedinců. Z toho vyplývá, že rozdíl mezi pachatelem sexuálního zneužití pubertálního dítěte a nedevariantně nastaveným jedincem je v akceptování a osvojení si morálních zábran.²⁸⁴

V případě pedofilie pravé je deviant přitahován pouze dětmi. Pedofilie substituční se často vyskytuje u starých lidí. Z výzkumu Imielińského víme, že mezi 89 pedofily bylo pouze 6 pedofilů pravých. Mnoho z nich, zejména v kategorii starších 50 let mělo manželky, takže mohli nalézt sexuální uspokojení v manželství. Tito respondenti shodně uváděli, že manželka pro ně již není atraktivní a touží po změně ve smyslu sexuálních kontaktů s jinou dospělou ženou. Dospělé ženy však pro substituční pedofily byly v určitém smyslu nedostupné, a proto se zaměřili na děti coby snadnější kořist. V zkoumané skupině 50 osob trpělo mentální retardací, tito muži nevěřili v možnost získat pro sebe dospělou sexuální partnerku. Někteří z respondentů si při sexuálních praktikách s dětmi představovali dospělou partnerku. Substituční pedofil je zpravidla muž, který ztratil psychické a morální zábrany, často důchodce po dlouhém soužití s partnerkou, který v důsledku stáří a změn v mozku (arteriosklerotická demence) směřuje své sexuální touhy k dětem. Mladý a stařecký věk přeje deviacím, protože

---

283 LEW-STAROWICZ Zbigniew, Przemoc seksualna, Jacek Santoryjski § CO agencja wydawnicza, ISBN 83-85368-12-2, rok 1992, 175 stran.

284 IMIELIŃSKI Kazimierz, Seksiatria, Państwowe wydawnictwo naukowe, ISBN 83-01-08341-7, rok 1990, 256 stran.

psychické bloky ještě nejsou plně rozvinuty nebo naopak v důsledku procesu stárnutí mozku jsou oslabeny. Udržování regulérního vztahu s pravidelnými sexuálními styky deviantní projevy tlumí.²⁸⁵

Mezi spouštěče pedofilních sklonů patří narcizmus, opožděný vývoj pachatele a také proces stárnutí.²⁸⁶ Z medicínského a sociologického hlediska můžeme příčiny sexuálních deviací a tedy i pedofilie podle Lwa-Starowicze rozdělit do 3 skupin, a to:

- 1) organické příčiny: léky, alkohol, nikotin, drogy, nemoci;
- 2) psychogenní příčiny: nepovedené manželství, rivalizace v rodině, negativní prožitky sexuálního charakteru z raného dětství, chybějící citové pouto v rodině, neakceptace pohlaví, skrytý homosexualizmus, fobie, zabržděné reakce k druhému pohlaví, citová nevyzrállost, negativní první heterosexuální vztahy, válka o dominanci a rivalita mezi partnery, nízká úroveň sexuálního partnerského soužití, znudění osobou partnera a jiné;
- 3) společensko – kulturní příčiny: náboženská přísnost, fanatismus, stereotyp normálnosti a nenormálnosti a také stereotyp muže dobyvatele a submisivní ženy.²⁸⁷

Živnou půdou pedofilie je liberalizmus, který obecně lze považovat za velmi potřebný, ale jak říká Imieliński: na úrodné půdě se i plevelu daří lépe.²⁸⁸

Zajímavé je zjištění Lwa-Starowicze, že pachatelé zodpovídající se před soudem a pachatelé, kteří trestu ušli, tvoří dva zcela odlišné světy. U těch prvních se ve většině případů setkáváme s poruchou osobnosti, závislostí, vlivem kriminální subkultury, rodinnou patologií a podobně. Zatímco u pachatelů na svobodě můžeme pozorovat dobré vychování, kariéru, spořádaný manželský a rodinný život, přičemž sexuální násilí tvoří vlastně druhou skrytou osobnost.²⁸⁹

Co se trestání týče, problematika strategie zacházení s pachateli sexuálního

---

285 IMIELIŃSKI Kazimierz, Seksiatria, Państwowe wydawnictwo naukowe, ISBN 83-01-08341-7, rok 1990, 256 stran.

286 IMIELIŃSKI Kazimierz, Seksiatria, Państwowe wydawnictwo naukowe, ISBN 83-01-08341-7, rok 1990, 256 stran.

287 MARZEC-HOLKA Krystyna, Przemoc seksualna wobec dziecka, Studium pedagogiczne – kryminologiczne, Wyd. Uczelniane Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Bydgoszczy, ISBN: 978-83-7587-736-6, rok 2011, 311 stran.

288 IMIELIŃSKI Kazimierz, Seksiatria, Państwowe wydawnictwo naukowe, ISBN 83-01-08341-7, rok 1990, 256 stran.

289 LEW-STAROWICZ Zbigniew, Przemoc seksualna, Jacek Santoryjski § CO agencja wydawnicza, ISBN 83-85368-12-2, rok 1992, 175 stran.

zneužívání dětí vzbuzuje velké kontroverze stejně tak v úzkém kolektivu specialistů pracujících s pachateli jako u veřejného mínění, kdy společnost se pohoršená drastickými případy vražd dětí pedofily domáhá zrevidování stávající politiky státu vůči pedofilům a aktivní role v legislativním procesu například formou registrů pedofilů.²⁹⁰

Resocializace pedofilních jedinců je taktéž považována za problematickou. Z praxe manželů Krzyżanowských vyplývá, že velká část pachatelů navštěvujících terapeuta jsou ti, kteří právě nějaký trestný čin spáchali a chtějí dostat potvrzení, že se léčí. Účastní se terapie jen proto, že v ní vidí výhody pro sebe samé. Menšina pachatelů navštíví terapeuta kvůli nesnesitelnému pocitu viny. Pak jsou tu takoví, kteří již poznali vězení a vědí tedy, jak to skončí a jak s nimi budou zacházet spoluvězňové, až se tam dostanou příště. Toto funguje jako odrazovací terapie, mimochodem velmi účinná, protože otřesné vězeňské zážitky pachatele motivují, aby se vyléčil a už se neocitl ve vězení. Pachatelé přinuceni k terapii kurátorem nebo soudem v rámci podmíněného trestu se léčí pouze tak dlouho jak je to nutné, aby se vyhnuli problémům, svou terapii neberou vážně.²⁹¹

Ohledně prevence sexuálního zneužívání v Polsku mnoho uvést nemohu, protože odborná právní literatura se této problematice prakticky nevěnuje. Prevenci zmiňuje Imieliński, podle kterého se dítě vychované správně a v normální rodině méně často stane obětí sexuálního zneužívání, a pokud se jí stane, je pro něj jednodušší se z tohoto zážitku psychicky zotavit.²⁹² Lew-Starowicz uvádí rizikové faktory, které u konkrétního dítěte zvyšují pravděpodobnost jeho zneužití, jmenovitě: adopce, rodinné konflikty, uzavřenost v rodinném kruhu a sexuální zvědavost dítěte.²⁹³

Co se výslechu dítě týče, nejdříve dítě mluví samo, pak následuje kresba a otázky vyšetřovatele,²⁹⁴ používá se anatomické loutky.²⁹⁵ Vyšetřovatel začíná rozhovorem na neutrální téma, až poté přechází do fáze konkrétních dotazů. S ohledem na jistý vliv na

---

290 POSPISZYL Kazimierz, Przystępstwa seksualne, Wydawnictwo APS, ISBN 83-01-14515-3, rok 2005, stran 224.

291 KRZYŻANOWSCY Aneta i Artur, Przemoc seksualna – wykorzystanie seksualne dziecka w wieku wczesnoszkolnym.

292 IMIELIŃSKI Kazimierz, Seksiatria, Państwowe wydawnictwo naukowe, ISBN 83-01-08341-7, rok 1990, 256 stran.

293 LEW-STAROWICZ Zbigniew, Przemoc seksualna, Jacek Santoryjski § CO agencja wydawnicza, ISBN 83-85368-12-2, rok 1992, 175 stran.

294 SAJKOWSKA Monika, Wykorzystywanie seksualne dzieci, Fundacja „Dzieci Niczyje“, ISBN 83-919864-3-8, rok 2004, 251 stran.

295 BIELSKI Bohdan, Standarty w postępowaniu z dziećmi – ofiarami przemocy seksualnej w praktyce sądowej w Polsce, Rocznik lubelski 2006.

výpověď dítěte a také objektivitu pozdějšího svědectví blízké osoby, není vhodná přítomnost rodiče či jiné blízké osoby v místnosti, kde probíhá výslech dítěte.²⁹⁶

Přestože počet institucí pomáhajících dětem roste, není v Polsku systém, který by registroval sexuální trestné činy proti dětem v celé zemi, můžeme proto vycházet pouze ze soudních a policejních registrů, ty však zaznamenávají jedině vyšetřované případy. Problematikou sexuálního zneužívání se zabývá kampaň „Zły dotyk“, Fundacja Dzieci Niczyje²⁹⁷ a početné lokální telefonní linky pomoci.

9.2.1 Zákonná úprava

V Art. 199 § 2 Kodeksu karnego je zakotvena trestnost zneužití závislosti nebo kritické situace nezletilého k přiměření nezletilého k „obcowaniu płciowemu“ nebo poddání se či vykonání jiné sexuální činnosti. Pachatelé hrozí trest odnětí svobody od 3 měsíců do 5 let.

Závislost a kritická situace musejí existovat objektivně, pokud pachatel oběť obelstil tak aby si myslela, že je na něm závislá jedná se o znásilnění dokonané lstí. Podle Art. 199 § 2 Kodeksu karnego nezletilá osoba starší 15 let může rozhodovat o své sexuální volnosti, ale její rozhodnutí jsou právně relevantní pouze pokud nejsou efektem násilí, lsti, hrozby, zneužití závislosti nebo kritické situace.²⁹⁸

Kdo se dopustí „obcowania płciowego“ s osobou mladší 15 let nebo se dopustí jiné sexuální činnosti s takovou osobou nebo ji přiměje k poddání se či vykonání jiné sexuální činnosti, bude potrestán podle Art. 200 § 1 Kodeksu karnego odnětím svobody na 2 roky až 12 let. Stejný trest hrozí pachatelům za prezentaci sexuální činnosti osobě mladší 15 let s cílem svého sexuálního uspokojení (Art. 200 § 4 k.k.).

Nezáleží na tom, zda pachatel je iniciátorem nebo nikoliv. Stejně tak je irelevantní dobrovolnost a citový vztah mezi pachatelem a poškozeným. Pohlavní obcování dvou nezletilých mladších 15 let v Polsku není trestným činem.²⁹⁹ Art. 200 § 4 k.k. zakotvuje

---

296 BUDZYŃSKA Alicja, Jak przesłuchiwać dziecko.

297 SAJKOWSKA Monika, Wykorzystywanie seksualne dzieci, Fundacja „Dzieci Niczyje“, ISBN 83-919864-3-8, rok 2004, 251 stran.

298 MYŚLIWIEC Hubert, Granice penalizacji seksualnego nadużycia stosunku zależności, wykorzystania krytycznego położenia oraz nadużycia zaufania małoletniego.

299 WAŚEK Andrzej, ZAWŁOCKI Robert, Kodeks karny częśc szczegółna. Komentarz do artykułów 117-221. Tom I, Wydawnictwo C.H. Beck, ISBN 978-83-255-1244-6, rok 2010, 1442 stran.

trestnost exhibicionismu spolu s Art. 140 Kodeksu wykroczeń. Vykonáním sexuální činnosti je i masturbace pachatele pro exhibicionistu typická.³⁰⁰

Podle Art. 200b Kodeksu karnego je trestné veřejné propagování nebo schvalování chování pedofilního charakteru. Pachatel bude potrestán pokutou nebo odnětím svobody až ve výši 2 let.

Art. 200b k.k. je reakcí na propagandu sdružení tzv. dobré pedofilie, tato sdružení dosud beztrestně šířila materiály propagující (neexistující) dobré stránky pedofilie, nejznámější je na internetu www stránka nazvaná „Mały książe“ (Malý kníže). Propagováním je šíření určité ideje, přesvědčování jiných pro naše stanovisko. Schvalováním je veřejně vyjádřený pozitivní názor, souhlasný postoj nebo glorifikace. Je nutný veřejný charakter např. projev v kinosále, uzavřený vědecký seminář znaky veřejnosti nenaplní. Veřejně však neznamená na veřejném místě. Přesná definice chování pedofilního charakteru je zatím otevřená.³⁰¹

9.2.2 Případová studie

Pachatel K. M. v létě a na podzim roku 2003 násilím přiměl E. B. k poddání se jiné sexuální činnosti, dopustil se tak trestných činů podle Art. 200 § 1 k.k. a Art. 197 § 2 k.k. a byl odsouzen k vězení na 3 roky a 6 měsíců. O prázdninách roku 2004 a roku 2005 se K. M. vůči E. B. dopustil sexuálního zneužití podle Art. 200 § 1 k.k. a znásilnění (Art. 197 § 1 k.k.), za což mu byl vyměřen trest po 3 letech odnětí svobody. Kromě výše uvedeného byl pachatel usvědčen z týrání své družky a jejich dětí. K. M. byl vyměřen úhrnný trest odnětí svobody na 8 let.³⁰²

---

300 PŁATEK Monika, *Pozorna ochrona dziecka przed wykorzystaniem seksualnym*.

301 WĄSEK Andrzej, ZAWŁOCKI Robert, *Kodeks karny część szczególna. Komentarz do artykułów 117-221*.

Tom I, Wydawnictwo C.H. Beck, ISBN 978-83-255-1244-6, rok 2010, 1442 stran.

302 Rozhodnutí Sądu Najwyższego ze dne 10.4.2013 KZP 353/12, dostupné na internetové adrese:

<http://www.sn.pl/sites/orzecznictwo/Orzeczenia3/III%20KK%20353-12.pdf>.

9.2.3 Policejní statistika

Rok	Počet objasněných TČ Art. 200 k.k.	Počet zjištěných TČ Art. 200 k.k.	Počet objasněných TČ Art. 200b k.k.	Počet zjištěných TČ Art. 200b k.k.
2008	_____	1944	_____	_____
2009	_____	1906	_____	_____
2010	_____	1793	0	2
2011	_____	1848	5	5
2012	_____	2003	7	12
2013	1454	2057	2	6

Zdroj: polské policejní statistiky dostupné na adrese: <http://statystyka.policja.pl/st/kodeks-karny>.

Výše uvedená tabulka zobrazuje údaje dostupné z policejních statistik ohledně počtu sexuálních zneužití a trestných činů propagace nebo schvalování pedofilie. Počet trestných činů sexuálního zneužití dítěte v průběhu let mírně kolísá, schvalování nebo propagace pedofilie se dle údajů z policejní statistiky vyskutuje zřídka. Níže uvedená tabulka pak obsahuje údaje ohledně sexuálních trestných činů spáchaných na dětech v roce 2000.

Odhaduje se, že v Polsku je průměrně každých 2-5 sekund sexuálně zneužito jedno dítě.³⁰³

303 KOPACZ Ewa, O zmianie ustawy – Kodeks Karny, dostupné online na adrese: [http://orka.sejm.gov.pl/Druki7ka.nsf/0/33324099B32FB59BC1257A2B00461C8E/\\$File/531.pdf](http://orka.sejm.gov.pl/Druki7ka.nsf/0/33324099B32FB59BC1257A2B00461C8E/$File/531.pdf).

Sexuální trestné činy na dětech za rok 2000

znásilnění dítěte	147
znásilnění dítěte zvlášť krutým způsobem	47
Art. 199 odst. 2 k.k.	23
Art 200 odst. 1 k.k.	1721
Art 200 odst. 2 k.k.	13
Incest	5
Art. 200 odst. 3 k.k.	94

304

9.3 Srovnání sexuálního zneužití v polském a českém právu

9.3.1 Srovnání zákonných ustanovení

Český i polský zákon obdobně upravují trestnost soulože a jiných forem zneužití dítěte mladšího 15 let, přičemž Trestní zákoník za něj ukládá trest odnětí svobody až na 8 let, polský až na 12 let. Kodeks karny navíc zakotvuje trestnost určité formy exhibicionismu - prezentace sexuální činnosti včetně masturbace osobě mladší 15 let, jež v Trestním zákoníku nemá oporu. Jelikož taková forma zneužití dítěte je spíše ojedinělá, pro dítě značně méně traumatizující než klasické zneužití a navíc postižitelná jako přestupek, nevidím potřebu jejího zakotvení v Trestním zákoníku. Další rozdíl spatřuji v trestnosti sexuálního styku mezi dvěma osobami mladšími 15 let, takové jednání v Polsku nestanoví trestný čin, v ČR ano - v praxi lze řešit upuštěním od uložení

---

304 SAJKOWSKA Monika, Wykorzystywanie seksualne dzieci , Fundacja „Dzieci Niczyje“, ISBN 83-919864-3-8, rok 2004, 251 stran.

opatření vzhledem k nízké nebezpečnosti takového činu coby projevu „dětské lásky“. Polské řešení netrestání pohlavního styku mezi dětmi shledávám účelnějším s ohledem na fakt, že pachatelé zde fakticky jsou obě děti a jejich zanedbanou (sexuální) výchovu trest těžko napraví.

Zneužití závislosti v Polsku stanoví zvláštní trestný čin, přičemž obětí může být i dítě starší 15 let, na rozdíl od české úpravy kde zneužití závislosti stanoví kvalifikovanou skutkovou podstatu pohlavního zneužití dítěte mladšího 15 let. Za tento kvalifikovaný projev pohlavního zneužití v ČR hrozí trest až 10 let odnětí svobody, v Polsku pak za trestný čin zneužití závislosti až 5 let. Polská právní úprava tak dodatečně chrání mladistvé ve věku nad 15 let před sexuálním zneužíváním, což považuji za správné.

Propagace nebo schvalování pedofilie je formou rozšíření trestnosti schvalování trestného činu (v ČR § 365 TZ, v Polsku Art. 255 k.k.) a v českém trestním právu nemá žádný ekvivalent. Trestnost propagace dobrých stránek pedofilie je poněkud problematická a řadou odborníků kritizována pro narušení práva na svobodu projevu. Postižení internetových stránek kde si pedofilové poskytují rady ohledně své trestné činnosti a svou deviaci prezentují jako zdravou zálibu je jedna věc, ale co samotné vědecké studie zmiňující, že ne všechny pedofilní činy musejí nutně mít negativní dopad na psychiku dítěte (publikované a tedy přístupné široké veřejnosti)? Otázkou tak zůstává vymezení hranice čili určení, co přesně bude postiženo jako propagace či schvalování pedofilního chování. Tento nelehký úkol zákonodárce ponechal k vymezení doktríně a judikatuře.

9.3.2 Srovnání případových studií z hlediska přísnosti trestů

Polské právo za sexuální zneužití ukládá trest o 4 roky vyšší než-li české, v případě naplnění kvalifikované skutkové podstaty zneužití závislosti pak o 2 roky vyšší. Jelikož tento přísnější trest zavedla do polského trestního zákonodárství teprve nedávná novela, nemohu zatím posoudit, jak dalece se v praxi projeví.

9.3.3 Srovnání statistického výskytu

Propagace nebo schvalování pedofilie je ojedinělý trestný čin, roční průměr v Polsku je pouhých 6 trestných činů, jelikož toto jednání není v ČR kvalifikováno jako trestný čin, není ani evidováno v policejní statistice a nelze proto srovnávat.

Co se týká srovnání výskytu sexuálního zneužití dítěte, v ČR je ročně zjištěno průměrně 765 takových trestných činů, v Polsku 1925. Pokud však koeficientem 3,66 zohledníme počet obyvatel obou zemí vyjde nám pro ČR číslo vyšší (PL 1925, ČR 2800). V ČR se tedy sexuální zneužití dítěte podle policejních statistik vyskytuje 1,5krát častěji než-li v Polsku.

10 Incest

10.1 Soulož mezi příbuznými v ČR

Incest se podle statistik v České Republice vyskytuje minimálně, jedná se však o trestný čin značně latentní. „Latence předmětné kriminality je podporována tím, že se odehrává za zavřenými dveřmi, jakož i přítomností silné interpersonální angažovanosti zúčastněných aktérů“.³⁰⁵

Výzkum z roku 1997 prokázal, že v 65 % případů je pachatelem incestu biologický otec oběti, v 25 % otec adoptivní a v zbylých 10 % je pachatelem děda nebo bratr, přičemž pouze 10 % všech pachatelů incestu trpí sexuální úchytkou.³⁰⁶ Takže naprostá většina pachatelů není motivována sexuální deviací.³⁰⁷ O sexuální zneužívání formou dokonané soulože šlo v 45 % případů intrafamiliárních pohlavních zneužití.³⁰⁸ „Podpurnými faktory pro vznik incestu jsou tísnivé bytové poměry a nezaměstnanost“.³⁰⁹ Považuje se za prokázané, že k zneužívání v rámci rodiny dochází

---

305 CHROMÝ Jakub, Kriminalita páchaná na mládeži, Linde Praha, ISBN 978-80-7201-825-3, rok 2010, 239 stran.

306 CHMELÍK Jan a kolektiv, Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita, portál s.r.o., ISBN 80-7178-739-6, rok 2003, 201 stran.

307 WEISS Petr, ZVĚŘINA Jaroslav, Sexuální chování v ČR – pachatelé a oběti, Grada publishing spol s.r.o., ISBN 80-7169-795-8, rok 2000, 211 stran.

308 CHMELÍK Jan a kolektiv, Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita, portál s.r.o., ISBN 80-7178-739-6, rok 2003, 201 stran.

309 HANUŠOVÁ Jaroslava, Sexuální zneužívání, Vzdělávací institut ochrany dětí, ISBN 80-86991-64-4, rok 2006, 36 stran.

v ranějším věku než v případě zneužívání zvenčí. V případě intrafamiliárního zneužití je dítě zpravidla zneužíváno po delší dobu, přičemž pachatel využívá svého postavení a vztahu s obětí.³¹⁰

O incestu mezi dcerou a otcem je všeobecně známo, že otec není pachatelem deviantním tedy pedofilem, ale dceru volí jako náhradní možnost, když s matkou nevede uspokojivý sexuální život. K oznámení incestu často dochází až po tom, co otec začne zneužívat i mladší dceru, starší jej pak může udat ze žárlivosti, nebo ve snaze mladší sestru ochránit. Incest s vlastním synem se prakticky nevyskytuje, mnohem častější je zneužívání chlapců nevlastními otci.³¹¹

Zaujal mne názor Chmelíka, podle něhož „incest není deviací a praví pedofilové se sexuálního zneužití incestního typu obvykle nedopouštějí. Pedofilie proto není automaticky důvodem k zákazu styku s vlastními dětmi.“³¹² Přestože si nedokážu představit svěření dítěte do péče sexuálního devianta, na styk s vlastními dětmi samozřejmě jako jejich otec právo má, v tomto případě je však na místě kontakt s dětmi pod dozorem odborníka.

Považuji za směřodáté, že u incestu 95 % obětí trpí posttraumatickými potížemi, ale v případě sexuálního zneužití cizí osobou těmito obtížemi trpí 58 % obětí, což svědčí o vyšší nebezpečnosti incestu.³¹³ Vyšší výskyt posttraumatických potíží souvisí s délkou zneužívání, v případě pohlavního zneužití v rodině totiž tento stav zpravidla trvá po delší dobu než u extrafamiliárního zneužití.³¹⁴ Závažnost a negativní dopad incestu potvrzuje tzv. cyklus násilí, podle kterého dítě vyrůstající v agresivním prostředí samo v dospělosti páchá násilné činy.³¹⁵ Bez ohledu na míru dobrovolné angažovanosti dítěte v incestním vztahu, je dítě vždy obětí neschopnou ustát uvedení do dospělé sexuality, což se odrazí na psychice a vývoji dítěte.³¹⁶

---

310 VANÍČKOVÁ Eva a kol., Sexuální násilí na dětech, Portál s.r.o., ISBN 80-7178-286-6, rok 1999, 118 stran.

311 WEISS Petr, ZVĚŘINA Jaroslav, Sexuální chování v ČR – pachatelé a oběti, Grada publishing spol s.r.o., ISBN 80-7169-795-8, rok 2000, 211 stran.

312 CHMELÍK Jan a kolektiv, Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita, portál s.r.o., ISBN 80-7178-739-6, rok 2003, 201 stran.

313 CHMELÍK Jan a kolektiv, Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita, portál s.r.o., ISBN 80-7178-739-6, rok 2003, 201 stran.

314 HANUŠOVÁ Jaroslava, Sexuální zneužívání, Vzdělávací institut ochrany dětí, ISBN 80-86991-64-4, rok 2006, 36 stran.

315 CHROMÝ Jakub, Kriminalita páchaná na mládeži, Linde Praha, ISBN 978-80-7201-825-3, rok 2010, 239 stran.

316 WEISS Petr a kolektiv, Sexuální zneužívání - Pachatelé a oběti, Grada Publishing spol s.r.o., ISBN 80-7169-795-8, rok 2000, 211 stran.

10.1.1 Zákonná úprava

Incest je postihován podle § 188 Trestního zákoníku, který zakotvuje trestný čin soulože mezi příbuznými. Vykonání soulože s příbuzným v přímém pokolení a se sourozencem je trestáno odnětím svobody až na 3 roky.

Jiné formy pohlavního styku mezi dospělými příbuznými zákon netrestá, protože při nich nedochází k oplodnění, které by mohlo vést k narození degenerovaného potomstva. Pachatelé jsou zde oba aktéři za předpokladu, že se nejedná o styk dospělého s dítětem, osobou nepřičetnou nebo z jiného důvodu trestně neodpovědnou. Vzhledem k objektu tohoto trestného činu a důvodové zprávě k Trestnímu zákoníku se nepředpokládá trestnost soulože adoptivních příbuzných.³¹⁷

11.1.2 Případová studie

Pachatel F. Ř. v letech 1992 až 2002 ve svém domě opakovaně osahával na prsou a přirození nejprve přes oděv, později na holém těle a pak vykonával soulož se svou vlastní nezletilou dcerou H. Ř. Dceři vyhrožoval bitím, vraždou anebo vyhnáním matky i bratra z domu, pokud to někomu prozradí. V zimě roku 2002 když H. Ř. soulož odmítla a snažila se o útěk, ji F. Ř. ke styku donutil údery pěstí do hlavy a přes ruce. F. Ř. byl uznán vinným trestným činem pohlavního zneužití (aktuálně § 187 odst. 1. a 2. TZ), znásilnění (aktuálně § 185 odst. 1. a 3. TZ), týrání svěřené osoby (aktuálně § 198 odst. 1. TZ) a soulože mezi příbuznými (aktuálně § 188 TZ), za což byl odsouzen k úhrnnému trestu (v souladu s § 43 odst. 1. TZ) odnětí svobody v délce 6 let.³¹⁸

---

317 ŠÁMAL Pavel a kol., Trestní zákoník II. § 140 až 421s, Komentář 7. vydání, C.H. Beck, ISBN 978-80-7400-465-0, rok 2012, 2150 stran.

318 Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 24.7.2003, sp. zn. 6 Tdo 617/2003, dostupné na internetové adrese: http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/5AFBDA1DAD83D296C1257A4E0068FD3B?openDocument&Highlight=0,zn%C3%A1siln%C4%9Bn%C3%AD,dcery.

10.1.3 Policejní statistika

Rok	Počet objasněných TČ soulože mezi příbuznými	Počet zjištěných TČ soulože mezi příbuznými
2008	3	3
2009	2	2
2010	7	10
2011	8	6
2012	4	7
2013	10	10

Zdroj: statistiky Policie ČR dostupné na adrese: <http://www.policie.cz/statistiky-kriminalita.aspx>.

Výše uvedená tabulka ilustruje nízký počet objasněných a zjištěných trestných činů soulože mezi příbuznými v ČR za léta 2008-2013.

10.2 Incest v PL

Sexuální zneužívání dítěte je největším zlem nikoli proto, že zbavuje dítě práva na normální dětství, ani proto, že zabíjí jeho nevinnost, je zlem především proto, že ničí jeho schopnost navázat hluboké a nezištné mezilidské vztahy. Pokud se jedná o incest působí izolaci dítěte od světa tam venku, pokud je pachatelem sexuálního zneužití cizí osoba, v dítěti se rodí pocit, že svět je nepřátelský. V Polsku podle statistik třetina žen a

10-15 % mužů bylo v dětství obětí zneužívání, převažuje incest.³¹⁹ Sajkowská uvádí 2-3 % děvčat a 1 % chlapců jako oběti incestu, v rodinách alkoholiků se však obětí incestu stává celých 14 % děvčat.³²⁰ Statisticky je nejběžnější incest mezi dcerou a otcem, u chlapců bývají pachateli známí rodiny, strýčkové, učitelé tedy lidé bez úředního vztahu k oběti.³²¹ Kontakty matka-syn tvoří 10 % všech incestů, kontakty matka-dcera pouze 1,5-2 %. Kriminologická zkušenost dokazuje, že největší šance na vyplynutí sexuálního zneužití páchaného ženou v rodině je tehdy, kdy pachatelem je zároveň i muž. Pachatelství ženy pak vyplývá na povrch při vyšetřování muže pachatele.³²² Incest mezi sourozenci se zřídka dostane až k soudu, z 211 pacientů Lwa-Starowicze se u 27 jednalo o homosexuální incest, ve většině případů mezi sourozenci panovaly pozitivní vztahy, pouze výjimečně k incestu došlo násilnou formou.³²³ Pokud jde o sexuální praktiky mezi sourozenci (obzvláště v dětském nebo mladém věku) je jejich trestnost sporná, často jsou totiž pouze dočasné, situační a trest by zde mohl napáchat větší škody než samotný incest, jak zdůrazňuje Imieliński.³²⁴

Ročně je v Polsku za incest odsouzeno cca 20 pachatelů. Osobnost otce coby pachatele incestu lze vykreslit takto: střední věk 42 let, dělnický původ, identifikace s matkou, tradiční model ženských a mužských rolí, závislost na alkoholu.³²⁵ Z výzkumu J. Herman vyplývá, že otcové páchající incest jsou frustrovaní a nedoceňovaní a tyto své pocity si vybíjejí na vlastních dětech. Ženy, které byly v dětství obětmi incestu shodně popisovaly své otce jako dominantní, agresivní, používající tělesné tresty a zároveň podřízené vůči autoritám a těm úspěšnějším.³²⁶ Zajímavé údaje pocházejí z výzkumu Ślusarczyka, který zkoumal 310 případů incestu, v tom 231 mezi dcerou a otcem. V 92 případech docházelo k sexuálním aktivitám jednou týdně, v 83 případech ještě častěji. Závislost na alkoholu byla zaznamenána u 60 % otců, téměř

---

319 POSPISZYL Irena, Dziecko seksualnie wykorzystywane, Wydawnictwo lekarskie PZWZ, ISBN 83-200-1867-6, rok 1995, 181 stran.

320 SAJKOWSKA Monika, Wykorzystywanie seksualne dzieci, Fundacja „Dzieci Niczyje“, ISBN 83-919864-3-8, rok 2004, 251 stran.

321 IMIELIŃSKI Kazimierz, Seksiatria, Państwowe wydawnictwo naukowe, ISBN 83-01-08341-7, rok 1990, 256 stran.

322 POSPISZYL Kazimierz, Przestępstwa seksualne, Wydawnictwo APS, ISBN 83-01-14515-3, rok 2005, 224 stran.

323 LEW-STAROWICZ Zbigniew, Przemoc seksualna, Jacek Santoryjski § CO agencja wydawnicza, ISBN 83-85368-12-2, rok 1992, 175 stran.

324 IMIELIŃSKI Kazimierz, Seksuologia społeczna, Państwowe wydawnictwo naukowe, ISBN 83-01-04875-1, rok 1984, 579 stran.

325 LEW-STAROWICZ Zbigniew, Przemoc seksualna, Jacek Santoryjski § CO agencja wydawnicza, ISBN 83-85368-12-2, rok 1992, 175 stran.

326 IMIELIŃSKI Kazimierz, Seksiatria, Państwowe wydawnictwo naukowe, ISBN 83-01-08341-7, rok 1990, 256 stran.

všichni otcové vnímali incestní vztahy jako normální, přitom psychická odchylka byla prokázána pouze u části z nich (83 případů). Z těchto incestních vztahů se narodilo 46 dětí, v 29 případech došlo k přerušení těhotenství. Většina narozených dětí vyrůstala v původní rodině, matky zneužitých dcer se spíše styděly za mimomanželské vnoučé než za incestní vztah a dítě coby jeho následek.³²⁷ Přes 90 % matek nevědělo nebo předstíralo nevědomost o incestu. Dcery se chovaly pasivně, některé spolupracovaly.³²⁸

Incest podle Ireny Pospiszyl má 4 formy spoluzodpovědnosti matky:

- vědomé provokování incestní situace mezi dcerou a otcem;
- zprostředkovaný incest, kdy matka permanentně odmítá sexuální styk s otcem;
- matce chybí cit pro odhalení tohoto druhu kontaktů, a tak nemůže ani včas zasáhnout;
- obecná pasivita a bezradnost matky, přestože o problému ví.³²⁹

Pospiszyl uvádí lidové rčení, které říká, že každého učitele lze podezřívat o pedofilii, jinak totiž těžko vysvětlíme proč dělá tak obtížnou práci za tak málo peněz. Autor ovšem dodává, že toto rčení je stejně málo logické jako tvrzení, že postel je nejnebezpečnější místo, protože právě v ní většina lidí umírá.³³⁰

Mezi příčiny incestu patří vzorec sexuálního zneužívání dítěte děděný z pokolení na pokolení, násilí a agrese v rodině, alkoholismus v rodině, izolace rodiny od okolí, špatný partnerský anebo sexuální vztah mezi rodiči, psychická nebo fyzická nepřítomnost matky v rodinném životě a psychopatologie člena rodiny.³³¹

Bohužel chybí funkční struktury pomoci, problematice se věnují pouze menší lokální organizace.³³²

---

327 LEW-STAROWICZ Zbigniew, Przemoc seksualna, Jacek Santoryjski § CO agencja wydawnicza, ISBN 83-85368-12-2, rok 1992, 175 stran.

328 LEW-STAROWICZ Zbigniew, Przemoc seksualna, Jacek Santoryjski § CO agencja wydawnicza, ISBN 83-85368-12-2, rok 1992, 175 stran.

329 IMIELIŃSKI Kazimierz, Seksiatria, Państwowe wydawnictwo naukowe, ISBN 83-01-08341-7, rok 1990, 256 stran.

330 IMIELIŃSKI Kazimierz, Seksiatria, Państwowe wydawnictwo naukowe, ISBN 83-01-08341-7, rok 1990, 256 stran.

331 CZERNIKIEWICZ Wiesław, PAWLAK-JORDAN Beata, Wykorzystywanie seksualne dzieci.

332 POSPISZYL Irena, Dziecko seksualnie wykorzystywane, Wydawnictwo lekarskie PZWZ, ISBN 83-200-1867-6, rok 1995, 181 stran.

10.2.1 Zákonná úprava

Kdo se dopustí „obcowania płciowego“, vůči svému předkovi, potomkovi, osvojiteli, osvojenci nebo sourozenci bude potrestán odnětím svobody v délce 3 měsíců ve výši až 5 let, a to podle Art. 201 Kodeksu karnego.

Incest je trestný i v případě dobrovolnosti na obou stranách, nehraje roli kdo byl iniciátorem.³³³ Speciální zákaz incestu v polském právu může být vnímán jako přebytečný, pachatel totiž bude potrestán podle jiného paragrafu. Lze se domnívat, že při incestu dojde ze strany otce vůči dceři k násilí, zneužití závislosti nebo případ podřadíme pod ustanovení trestající pedofilii.³³⁴

Zákaz incestu vyplývá z potřeby ochrany vztahů v rodině, morality a výchovy dětí v nezávadném prostředí. Proto je zakázáno nejen pohlavní obcování s příbuznými ale i s adoptivními příbuznými.³³⁵ Manžel osvojitele se však nedopouští incestu s osvojeným dítětem, pokud sám nevystupuje v roli osvojitele. Bere se tedy v potaz vztah právní nikoliv faktický.³³⁶

10.2.2 Případová studie

Pachatel W. B. v letech 2005 až 2009 násilím a bezprávní hrozbou několikrát donutil svou dceru B. B. mladší 15 let k „obcowaniu płciowemu“ a poddání se jiné sexuální činnosti ve formě osahávání. Svým jednáním naplnil skutkovou podstatu znásilnění (Art. 197 § 1 k.k.), sexuálního zneužití nezletilého (Art. 200 § 1 k.k.) a incestu podle Art. 201 k.k., za což byl odsouzen podle Art. 197 § 1 k.k. (v souladu s Art. 11 k.k.) k trestu odnětí svobody na 3 roky a zákazu kontaktu s dcerou na 3 roky. V době od srpna roku 2010 do února roku 2011 společně s M. donutil svou nezletilou dceru k „obcowaniu płciowemu“, a tím se dopustil skupinového znásilnění (Art. 197 § 3 k.k. v souladu s Art. 12 k.k.), soud mu vyměřil trest odnětí svobody v délce 5 let a zákaz

---

333 WAŚEK Andrzej, ZAWŁOCKI Robert, Kodeks karny część szczególna. Komentarz do artykułów 117-221. Tom I, Wydawnictwo C.H. Beck, ISBN 978-83-255-1244-6, rok 2010, 1442 stran.

334 IMIELIŃSKI Kazimierz, Seksuologia społeczna, Państwowe wydawnictwo naukowe, ISBN 83-01-04875-1, rok 1984, 579 stran.

335 MAREK Andrzej, Prawo karne, 6. wydanie, Wydawnictwo C.H.Beck, ISBN 83-7387-575-1, rok 2005, 687 stran.

336 WAŚEK Andrzej, ZAWŁOCKI Robert, Kodeks karny część szczególna. Komentarz do artykułów 117-221. Tom I, Wydawnictwo C.H. Beck, ISBN 978-83-255-1244-6, rok 2010, 1442 stran.

kontakty s dcerou na 3 roky. Pachateli byl uložen úhrnný trest spočívající v trestu odnětí svobody na 7 let a zákazu kontaktu s B. B. na 5 let.³³⁷

10.2.3 Policejní statistika

Rok	Počet objasněných TČ Art. 201 k.k.	Počet zjištěných TČ Art. 201 k.k.
2008	28	60
2009	51	51
2010	46	135
2011	27	40
2012	21	40
2013	18	60

Zdroj: polské policejní statistiky dostupné na adrese: <http://statystyka.policja.pl/st/kodeks-karny>.

Výše uvedená statistika znázorňuje počet zjištěných a objasněných incestů za posledních 6 let v Polsku, který je s výjimkou roku 2010 poměrně stabilní.

10.3 Srovnání incestu v polském a českém právu

10.3.1 Srovnání zákonných ustanovení

V ČR i v Polsku je tzv. pravý incest (např. incest mezi dcerou a otcem) trestným činem. Polský trestní zákon však za incest v právním slova smyslu považuje i tzv. incest nepravý (např. mezi dcerou a adoptivním otcem). Tento širší záběr trestnosti pohlavního

---

³³⁷ Rozhodnutí Sądu Najwyższego ze dne 18.8.2014 KK 51/14, dostupné na internetové adrese: <http://www.sn.pl/Sites/orzecznictwo/Orzeczenia3/II%20KK%2051-14.pdf>.

styku v rodině je odůvodňován převážením zájmů morálních nad zájmy eugenickými, což se mi vzhledem k rozšířenosti antikoncepčních metod jeví jako zcela pochopitelné. Této koncepci však neodpovídá trestnost pouze tvrdších forem sexuálních aktivit mezi příbuznými, tedy forem indikujících eventualitu zplození potomstva a trestnost pohlavního styku mezi osvojiteli v právním, nikoli faktickém slova smyslu (fakticky např. partner matky). Přikláním se ke koncepci trestnosti pravého i nepravého incestu s ohledem na ochranu zdravých vztahů v rodině, ať už biologické, nebo adoptivní.

10.3.2 Srovnání případových studií z hlediska přísnosti trestů

Kodeks karny za incest stanoví trest až 5 let odnětí svobody, Trestník zákoník trest o 2 roky nižší. Tento rozdíl ve výši horní trestní sazby se však v judikátech fakticky neprojevil, a to z důvodu neexistence veřejně dostupné judikatury ohledně dobrovolné soulože mezi příbuznými. Ve všech mnou posuzovaných případech totiž k incestnímu styku došlo buď za použití násilí, anebo byl vykonán s nezletilým dítětem.

10.3.3 Srovnání statistického výskytu

V ČR je ročně spácháno průměrně 6,3 trestných činů soulože mezi příbuznými. V Polsku je spácháno každý rok průměrně 64 incestů. Po použití koeficientu 3,66, zohledňujíc tak počet obyvatel, zjistíme, že výskyt incestu v Polsku je podle policejních statistik bezmála trojnásobný (PL 64, ČR 23), což dle mého názoru nemůže být způsobeno pouze počtem nepravých incestů.

11 Dětská pornografie

11.1 Svádění dítěte k pohlavnímu styku v ČR

Dětská prostituce je mediálně vděčné téma, ale také téma nepochopené v celé své složitosti.³³⁸ Je vymezená jako sexuální zneužití dítěte za úplatu nebo jiné výhody

---

338 WEISS Petr, ZVĚŘINA Jaroslav, *Sexuální chování v ČR – pachatelé a oběti*, Grada publishing spol s.r.o., ISBN 80-7169-795-8, rok 2000, 211 stran.

poskytnuté dítěti nebo třetí osobě, která vystupuje jako zprostředkovatel.³³⁹ Specifikem dětské prostituce je poměrně časté použití zprostředkovatele ke sjednání dohody s prostituujícím dítětem. Pro výskyt dětské prostituce a i prostituce obecně je určující poptávka, proto se s dětskou prostitucí setkáváme nejčastěji u dálnic, ve velkých městech a pohraničních oblastech, konkrétně v Teplicích, Náchodě, Praze a Českém Těšíně.³⁴⁰

„V ČR bylo v době od 1.1.2005 do 30.6.2009 soudem řešeno 389 osob v souvislosti s komerčním sexuálním zneužíváním dětí. 77 % z nich bylo zapojeno do kriminálního jednání odpovídajícího dětské prostituci. Pachatelé, kteří byli odsouzeni za trestné činy související s dětskou pornografií, představovali 1/8, za trestný čin obchodování s dětmi byla odsouzena obdobně velká skupina. Průměrný věk pachatele byl, v době spáchání skutku, 35 let a věkový rozptyl byl poměrně široký, od pachatele, který byl sám dítětem až po pachatele, kterému bylo 76 let. Žen pachatelek byla menšina.“³⁴¹

Desetina dětí žijících v Praze a třetina dětí z Chebu vidělo na vlastní oči dětského prostituta. Podle výzkumu Vaníčkové 10 % dětí z Chebu vnímá prostituci jako každé jiné zaměstnání, 40 % jako trestnou činnost a stejný počet jako zaměstnání nevzdělaných lidí. Příležitost pro luxusní život v prostituci spatřuje pouze 7 % Chebských dětí. Oproti tomu 60 % dětí z Prahy spatřuje v prostituci trestnou činnost, 24 % luxusní život, 9 % ji vnímá jako každé jiné zaměstnání a 5 % jako zaměstnání lidí bez vzdělání. Výsledky této studie odráží skutečnost, že v Chebu jsou děti svědky pouliční prostituce, zatímco v Praze spíše prostituce privátní a hotelové. Při studii vyšlo najevo, že v důsledku všudypřítomné prostituce v Chebu si děti hrají na prostitutky a pasáky.³⁴²

Podle informací policie České Republiky u nás dětská prostituce není masová a nelze ji považovat za vysoce organizovaný zločin. Častěji se setkáváme s falešnou nabídkou dětské prostituce, která poslouží jako léčka a zájemce je posléze okraden, tuto

---

339 BLATNÍKOVÁ Šárka, Pachatelé komerčního sexuálního zneužívání lidí, Institut pro kriminologii a sociální prevenci, ISBN 978-80-7338-091-5, rok 2009, 140 stran.

340 VANÍČKOVÁ Eva, Dětská prostituce, Grada Publishing a.s., ISBN 80-247-1138-9, rok 2005, 135 stran.

341 BLATNÍKOVÁ Šárka, Pachatelé komerčního sexuálního zneužívání lidí, Institut pro kriminologii a sociální prevenci, ISBN 978-80-7338-091-5, rok 2009, 140 stran.

342 VANÍČKOVÁ Eva, Dětská prostituce, Grada Publishing a.s., ISBN 80-247-1138-9, rok 2005, 135 stran.

krádež nenahlásí z obavy před vlastním trestním stíháním.³⁴³ Lze konstatovat, že v České Republice tvoří 50-65 % prostituujících osob cizinci.³⁴⁴

Mezi dětmi provozujícími prostituci můžeme rozlišit dvě skupiny:

- dobrovolná prostitute dětí, které si takto vydělávají na živobytí, často spojená se závislostí, děti pocházejí z ústavů a rozpadlých rodin;
- nedobrovolná prostitute, ze které kořistí zejména třetí osoby.³⁴⁵

Podle kvalifikovaných odhadů je dobrovolná prostitute častější než ta nucená. Dnešní konzumně zaměřená společnost vytváří podmínky pro dobrovolnou prostituci, kterou si dítě zvolí pro pořízení věcí, které jsou mezi jeho vrstevníky považovány za nezbytné. Důvodem dobrovolné prostitute však není jen vidina rychlého výdělku, ale i zábava a touha dobyt si postavení.³⁴⁶

Specifickou kategorií je prostitute chlapecká, přičemž vedle sebe existují dvě její formy, a to heterosexuální a homosexuální. Tyto formy však nemají žádný vztah k faktické orientaci chlapců. Heterosexuální chlapecká prostitute je převážně bytového charakteru. Homosexuální bývá zprostředkována v plaveckých bazénech, gay klubech a nově i specializovaných veřejných domech. Nejvíce viditelnou je pouliční homosexuální prostitute. Pražská chlapecká homosexuální prostitute má v zahraničí renomé, je tolerována partnerkami prostitutů, které ji vnímají neeroticky jako pouhý prostředek získání peněz.³⁴⁷

Nezanedbatelný počet chlapeckých prostitutů se rekrutuje z romské komunity. Intrafamiální obchod s dětmi v České Republice převažuje právě v romských rodinách a v rodinách s postiženým dítětem.³⁴⁸ V romské komunitě jsou dívky k prostituci nuceny rodinou nebo přemlouvány kamarádkami.³⁴⁹

Značná část prostitutů a mezi nimi i dětských je do řemesla vtažena pomocí vytvoření drogové závislosti, užívání drog totiž odstraňuje zábrany. V České Republice

---

343 BLATNÍKOVÁ Šárka, Pachatelé komerčního sexuálního zneužívání lidí, Institut pro kriminologii a sociální prevenci, ISBN 978-80-7338-091-5, rok 2009, 140 stran.

344 VANÍČKOVÁ Eva, Dětská prostitute, Grada Publishing a.s., ISBN 80-247-1138-9, rok 2005, 135 stran.

345 VANÍČKOVÁ Eva, Dětská prostitute, Grada Publishing a.s., ISBN 80-247-1138-9, rok 2005, 135 stran.

346 VANÍČKOVÁ Eva, Dětská prostitute, Grada Publishing a.s., ISBN 80-247-1138-9, rok 2005, 135 stran.

347 VANÍČKOVÁ Eva, Dětská prostitute, Grada Publishing a.s., ISBN 80-247-1138-9, rok 2005, 135 stran.

348 VANÍČKOVÁ Eva, Dětská prostitute, Grada Publishing a.s., ISBN 80-247-1138-9, rok 2005, 135 stran.

349 WEISS Petr, ZVĚŘINA Jaroslav, Sexuální chování v ČR – pachatelé a oběti, Grada publishing spol s.r.o., ISBN 80-7169-795-8, rok 2000, 211 stran.

se na růstu počtu dětských i dospělých prostitutů podílí:

- rozvoj turismu;
- prostituce jako byznys pro kuplíře a jiné nepřímo zaangażované osoby.³⁵⁰

S dětskou prostitucí bezprostředně souvisí dětská sexuální turistika, ta se týká především oblasti Asie a Afriky. Sexuální delikventi se zpravidla vydávají do míst, o kterých se domnívají, že tam nebudou dopadeni. V České Republice se sexuální turismus vyskytuje především v příhraničních oblastech s Německem a Rakouskem.³⁵¹ Klientela se rekrutuje ze tří skupin: zahraniční turisté, obchodníci a domácí dělníci, kteří se vrátili ze zahraničí relativně bohatí.³⁵² Rozvoj sexuální turistiky pramení především z možnosti snadného opatření dítěte k sexuálním účelům, což je samo o sobě silnou pobídkou.³⁵³ Nemůžeme však věřit informacím o rozměrech sexuální turistiky, které prezentují média. Příkladem jsou německé noviny der Spiegel, ty zveřejnily informaci, že denně je v Chebu nabízeno k sexuálním účelům 6 000 dětí. Tak vysoký počet dětí totiž v Chebu ani nežije.³⁵⁴

U komerčního sexuálního zneužívání má oběť oproti běžnému zneužívání určitým způsobem navrch, protože kontroluje situaci.³⁵⁵ Přesto se oběti dětské prostituce potýkají s posttraumatickou stresovou poruchou, suicidálním chováním, drogovou závislostí a v neposlední řadě se zneužitím pro kriminální aktivity jako jsou drobné krádeže nebo distribuce drog. Dětský prostitut jen velmi zřídka tuto dráhu opustí, stane se součástí okraje společnosti a časem otupí tak, že samotnou prostituci považuje za zcela přirozenou, ostatně ani nic jiného nezná. Dětské prostituti nepoužívají ochranu, sami jsou vyhledávání jako ochrana před pohlavními nemocemi, což vede k šíření viru HIV, nechtěným těhotenstvím v raném věku a v důsledku častých zánětů také ke sterilitě.³⁵⁶

V ČR schází specializované pracoviště pro resocializaci dětských prostitutů, tuto

---

350 VANÍČKOVÁ Eva, Dětská prostituce, Grada Publishing a.s., ISBN 80-247-1138-9, rok 2005, 135 stran.

351 BLATNÍKOVÁ Šárka, Pachatelé komerčního sexuálního zneužívání lidí, Institut pro kriminologii a sociální prevenci, ISBN 978-80-7338-091-5, rok 2009, 140 stran.

352 HANUŠOVÁ Jaroslava, Sexuální zneužívání, Vzdělávací institut ochrany dětí, ISBN 80-86991-64-4, rok 2006, 36 stran.

353 VANÍČKOVÁ Eva a kol., Sexuální násilí na dětech, Portál s.r.o., ISBN 80-7178-286-6, rok 1999, 118 stran.

354 HANUŠOVÁ Jaroslava, Sexuální zneužívání, Vzdělávací institut ochrany dětí, ISBN 80-86991-64-4, rok 2006, 36 stran.

355 BLATNÍKOVÁ Šárka, Pachatelé komerčního sexuálního zneužívání lidí, Institut pro kriminologii a sociální prevenci, ISBN 978-80-7338-091-5, rok 2009, 140 stran.

356 WEISS Petr a kolektiv, Sexuální zneužívání - Pachatelé a oběti, Grada Publishing spol s.r.o., ISBN 80-7169-795-8, rok 2000, 211 stran.

roli částečně plní nevládní organizace a dětské psychiatrické léčebny.³⁵⁷ V roce 2005 byl vytvořen Národní plán boje proti komerčnímu sexuálnímu zneužívání dětí.³⁵⁸ Důležitou roli hraje organizace La Strada a Linka bezpečí, na níž bylo od roku 1998 do roku 2003 přijato celkem 26 074 hovorů na téma sexuálního zneužívání, tedy 5 % ze všech hovorů na této lince.³⁵⁹

Pro zajímavost uvádím studii mapující názory dospělých na dětskou prostituci. Respondenti se shodují na tom, že vinu za dětskou prostituci nesou rodiče, kteří nezvládli výchovu. Jsou pro zákaz prostituce dospělých, slouží totiž jako návod dětem. Podle výzkumu Vaníčkové se obyvatelé ČR domnívají, že obchod s dětmi se zde nevyskytuje, připouštějí však obchod s novorozeňaty za účelem adopce.³⁶⁰

Stejně jako u pohlavního zneužití je i v boji s dětskou prostitucí klíčová prevence. Je potřeba začít u příčin, tedy bojovat proti chudobě jak materiální, tak i emocionální, zvýšit citlivost společnosti vůči komerčnímu sexu a profesní připravenost odborníků, poskytovat dětem komplexní pomoc a využít média ke kampani proti sexuálnímu zneužívání.³⁶¹ Jak ve světě, tak i v ČR jsou hlavními příčinami dětské prostituce chudoba, zkušenost se sexuálním zneužitím a nenaplnění základních potřeb dítěte v důsledku týrání, rozvodových tahanic rodičů nebo absence otce. Podle Vaníčkové nelze podceňovat deficit vzdělání u českých dětí - ty, přestože uvedly, že znají význam pojmů sexuální zneužívání a komerční sexuální zneužívání, téměř ve 100 % tyto pojmy fakticky neznaly. Jako další riziko dětské prostituce Vaníčková uvádí nízkou senzitivitu vůči pornografii. Pornografie je pro dnešní děti a mládež jediným nebo v lepším případě dominantním zdrojem informací o lidské sexualitě, což vede ke zkresleným představám. Děti jako komerční sexuální zneužívání chápaly a uváděly pouze prostituci, přitom pornografie je často úvodní formou komerčního sexuálního zneužívání.³⁶²

357VANÍČKOVÁ Eva, Dětská prostituce, Grada Publishing a.s., ISBN 80-247-1138-9, rok 2005, 135 stran.

358BLATNÍKOVÁ Šárka, Pachatelé komerčního sexuálního zneužívání lidí, Institut pro kriminologii a sociální prevenci, ISBN 978-80-7338-091-5, rok 2009, 140 stran.

359HANUŠOVÁ Jaroslava, Sexuální zneužívání, Vzdělávací institut ochrany dětí, ISBN 80-86991-64-4, rok 2006, 36 stran.

360VANÍČKOVÁ Eva, Dětská prostituce, Grada Publishing a.s., ISBN 80-247-1138-9, rok 2005, 135 stran.

361BLATNÍKOVÁ Šárka, Pachatelé komerčního sexuálního zneužívání lidí, Institut pro kriminologii a sociální prevenci, ISBN 978-80-7338-091-5, rok 2009, 140 stran.

362VANÍČKOVÁ Eva, Dětská prostituce, Grada Publishing a.s., ISBN 80-247-1138-9, rok 2005, 135 stran.

11.1.1 Zákonná úprava

Do konce roku 2003 nebyly osoby využívající služeb dětských prostitutů starších 15 let nijak postižitelné.³⁶³ Poté byl do zákona zakotven nový trestní čin svádění k pohlavnímu styku. Přestože se nachází v hlavě IV. Trestního zákoníku, je velice úzce vázan na sexuálně motivovanou trestnou činnost a společně s trestným činem obchodování s lidmi tvoří českou právní úpravu dětské prostituce. Svádění k pohlavnímu styku je upraveno v § 202 Trestního zákoníku. Tento čin spáchá ten, kdo nabídne, slíbí, poskytne dítěti nebo jinému za pohlavní styk s dítětem, pohlavní sebeukájení dítěte, obnažování dítěte či jiné srovnatelné chování úplatu, výhodu nebo prospěch (§ 203 odst. 1. TZ). Pachateli hrozí trest odnětí svobody až na 2 roky nebo peněžitý trest. Kvalifikovanou skutkovou podstatou svádění k pohlavnímu styku je spáchání tohoto činu na dítěti mladším patnácti let, pokračování v činu po delší dobu či jeho opakované spáchání (§ 203 odst. 2. TZ). V takovém případě bude pachatel potrestán odnětím svobody na 6 měsíců až 5 let.

Úplata, výhoda i prospěch je poskytována jako odměna za sexuální uspokojení pachatele, není však určující zda k němu skutečně dojde. Úplatou může být určitý finanční obnos nebo dárek. Prospěch i výhoda jsou nemateriálního charakteru. Tato úplata nemusí být nabízena přímo dítěti, ale kterékoli osobě (matka, kuplíř). Zákonodárce nevyžaduje, aby dítě odměnu přijalo, stejně tak není nutné, aby k jednání, za které pachatel zaplatil došlo. Není rozhodné ani, že dítě je prostitutem a samo pachateli takovou nabídku učiní. O svádění k pohlavnímu styku nepůjde v případech, kdy umělec platí dítěti za ztvárnění díla, např. dítě stojí předlohou obrazu, a nejde tedy o pohlavní uspokojení, dítě slouží pouze jako model.³⁶⁴

V § 203 Trestní zákoník zakotvuje beztrestnost dítěte čili osoby mladší 18 let, která žádá nebo přijme za pohlavní styk, své pohlavní sebeukájení, obnažování či jiné srovnatelné chování úplatu, jinou výhodu nebo prospěch. Jelikož dítě je osobou, pro jejíž ochranu má § 202 Trestního zákoníku sloužit, nemůže být tímto ustanovením postihováno.

---

363 BLATNÍKOVÁ Šárka, Pachatelé komerčního sexuálního zneužívání lidí, Institut pro kriminologii a sociální prevenci, ISBN 978-80-7338-091-5, rok 2009, 140 stran.

364 ŠÁMAL Pavel a kol., Trestní zákoník II. § 140 až 421s, Komentář 7. vydání, C.H. Beck, ISBN 978-80-7400-465-0, rok 2012, 2150 stran.

11.1.2 Případová studie

Pachatel V. J. R., jež je státním příslušníkem Spolkové republiky Německo, dne 23.8.2010 v parku před vlakovým nádražím oslovil K. M. s dotazem na věk její dcery N. M.. Když zjistil, že se jedná o osmileté dítě, nabídl K. M. 50 EUR za poskytnutí její dcery k sexu, ubezpečoval matku, že vše proběhne bez problémů, že se není čeho bát, protože dítě za hodinu přiveze zpět. Obscenními gesty při tom ukazoval sex a používal výrazy jako anál. Potom co K. M. nabídku odmítla, nabádal ji, aby si to rozmyslela s tím, že počká v ulici opodál. Když M. K. uviděla, že pachatel na uvedeném místě skutečně čeká, zavolala policii. V. J. R. byl za přečin svádění k pohlavnímu styku podle § 202 odst. 1 a 2 TZ odsouzen k trestu odnětí svobody v délce 2 let, jehož výkon byl podmíněně odložen na zkušební dobu 3 let.³⁶⁵

---

365 Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 6.2.2013, sp. zn. 7 Tdo 34/2013, dostupné na internetové adrese: http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/92168FDA96DC0A05C1257B34005BCC08?openDocument&Highlight=0.

11.1.3 Policejní statistika

Rok	Počet objasněných TČ komerčního sexuálního zneužívání	Počet zjištěných TČ komerčního sexuálního zneužívání
2008	9	10
2009	3	3
2010	4	5
2011	3	3
2012	8	8
2013	1	1

Zdroj: statistiky Policie ČR dostupné na adrese: <http://www.policie.cz/statistiky-kriminalita.aspx>.

Mezi komerční sexuální zneužívání patří činy jako nucení dítěte k účinkování v pornografii, najímání dítěte k účasti na pornografii, dětská sexuální turistika, dětská prostituce, obchodování s dětmi pro sexuální účely.³⁶⁶

Policie ČR ve svých statistikách eviduje za období od 1.1.2014 do 31.8.2014, tedy za 7 měsíců, již 56 případů trestného činu svádění k pohlavnímu styku.³⁶⁷

---

366 BLATNÍKOVÁ Šárka, Pachatelé komerčního sexuálního zneužívání lidí, Institut pro kriminologii a sociální prevenci, ISBN 978-80-7338-091-5, rok 2009, 140 stran.

367 Podle informace ze dne 7.10.2014 poskytnuté od pplk. Mgr. Petry Strašilové emailem.

11.2 Zneužití důvěry nezletilého v PL

V Polsku neexistuje statistika, která by určovala počet dětských prostitutek, podle Kufel však jejich počet roste až o 500 % ročně. Dětská prostituce sílí v letním období kdy děvčata mají prázdniny, poptávka v resortech u Baltského moře roste spolu s turistikou.³⁶⁸ Z policejního vyšetřování vyplývá, že ve větších polských městech existuje silný trh služeb, poskytovaných dětmi, o prostitučním a pornografickém charakteru, a to v souvislosti se sexuální turistikou.³⁶⁹ Na počátku prostituce často stojí internet, jeho anonymita skýtá nekonečné možnosti, děvčata shánějí klienty přes komunikační portály jako GG a Tlen.³⁷⁰ Prostituce domlouvána přes internet podléhá dynamickému vývoji stejně jako prostituce zaměřená na bohatší klientelu. Nejrychlejšímu vývoji podléhá příležitostná prostituce dívek, systematicky se rozvíjí také trh sexuálních služeb s nezletilými chlapci.³⁷¹ Warszawa se stala cílem homosexuálů z Evropy i USA, kteří sem přijíždějí kvůli nezabezpečenému sexu s chlapci, s ohledem na větší bezpečnost než v Rusku a dále na východě.³⁷² Odhaduje se, že kolem 150 polských chlapců se prostituje v Berlíně na stanici Zoologischer Garden.³⁷³

Většina respondentek z Łodzi uvedla, že je k prostituci přivedly problémy v rodině, a to jmenovitě alkoholismus rodičů a hádky mezi nimi, nepravidelný a nedostatečný kontakt s rodiči. Zdaleka ne všechny dětské prostitutky pocházejí z chudých rodin. Díky krizi rodiny a nedostatečné výchově, kdy morální hodnoty namísto rodičů dětem vštěpuje televize, se čím dál tím více mladých prostitutek rekrutuje z bohatých rodin. 73 % respondentek zmínilo ekonomické důvody, 12 % uvedlo jako důvod čistě disfunkčnost rodiny, 8 % vliv medií a 7 % dobrovolné rozhodnutí. Pouze u 37 % respondentek byli v rodině přítomni oba rodiče, dívky však často uváděly, že rodiče spolu sice sdílejí domácnost, ale fakticky nežijí jako manželé.

---

368 KUFEL Joanna Paulina, Prostyucja nieletnich dziewcząt w Łodzi, KSIEŻY MŁYN Dom wydawniczy Michał Koliński , ISBN 978-83-61253-54-9, rok 2009, 47 stran.

369 JĘDRZEJKO Mariusz, Prostyucja jako problem społeczny, moralny i zdrowotny, Pułtusk, ISBN 83-89709-33-3, rok 2006, 158 stran.

370 KUFEL Joanna Paulina, Prostyucja nieletnich dziewcząt w Łodzi, KSIEŻY MŁYN Dom wydawniczy Michał Koliński , ISBN 978-83-61253-54-9, rok 2009, 47 stran.

371 JĘDRZEJKO Mariusz, Prostyucja jako problem społeczny, moralny i zdrowotny, Pułtusk, ISBN 83-89709-33-3, rok 2006, 158 stran.

372 JĘDRZEJKO Mariusz, Prostyucja jako problem społeczny, moralny i zdrowotny, Pułtusk, ISBN 83-89709-33-3, rok 2006, 158 stran.

373 POSPISZYŁ Kazimierz, Przystępstwa seksualne, Wydawnictwo APS, ISBN 83-01-14515-3, rok 2005, 224 stran.

24 % respondentek nevychovává žádný z rodičů, ale prarodiče nebo sourozenci. Kufel připisuje odpovědnost za prostituční dráhu děvčat právě rodině, konkrétně nedostatku pozornosti a zájmu o dítě. Většina respondentek měla problémy ve škole, vyvolané s cílem vzbudit pozornost rodičů. Děvčata často opakovala ročník a uváděla, že se ve škole chovala agresivně a nevhodně, a tak vzbuzovala u učitelů nechuť. Toto chování je dostalo do bludného kruhu, kdy jim škola není schopna pomoci, nemůže je za jejich chování účinně potrestat z důvodu práv žáků, a výchovné působení školy se tak zcela mívá účinkem. Děti se vychovávají v subkultuře, tedy v prostředí svých kamarádů. Děvčata v anketě uváděly systém, který je v partách dětí velmi populární - systém „krát“. Jak samy říkaly, jelikož v životě není nic zadarmo je třeba se chlapcům za vše odvděčit, 5 krát za bundu a 3 krát za parfém, přičemž pojem „krát“ zde znamená sexuální styk.³⁷⁴

Většina respondentek byla schopna popsat plusy a vady svého charakteru, vnímaly se jako uzavřené, nedůvěřivé a náladové, zmiňovaly přecitlivělost na téma své osoby a nechuť ke škole i práci. Shodně uváděly touhu po lásce, kontaktu a pozornosti ze strany rodičů, zároveň si však velmi cenily své volnosti a předčasné dospělosti. Většina děvčat měla omezenou slovní zásobu, tvrdila však, že učení jako takové pro ně není problémem, neučí se, protože je to nebaví. Děvčata z bohatších rodin byla značně sebevědomější a vzdělanější, škola je sice nebavila, ale pro peníze od rodičů se byla ochotná obětovat a školní povinnosti dohnat, často s pomocí psychofarmatik. Všechny respondentky uváděly peníze na vrcholu pyramidy hodnot, ostatní nemateriální hodnoty nepovažovaly za klíčové.³⁷⁵

Níže uvedená tabulka představující počet sourozenců neguje tezi, podle které dětské prostitutky pocházejí z velkých rodin, kde počet dětí je důvodem nedostatku pozornosti ze strany rodičů. Polovina děvčat uvedla, že se sourozenci nevyhází, což však lze vzhledem k jejich věku považovat za normální. Více než polovina děvčat nevnímala ze strany matky ani otce žádné morální hodnoty, nic se od nich nenaučila, rodiče ve své roli selhali.³⁷⁶

---

374 KUFEL Joanna Paulina, Prostytucja nieletnich dziewcząt w Łodzi, KSIEŻY MŁYN Dom wydawniczy Michał Koliński , ISBN 978-83-61253-54-9, rok 2009, 47 stran.

375 KUFEL Joanna Paulina, Prostytucja nieletnich dziewcząt w Łodzi, KSIEŻY MŁYN Dom wydawniczy Michał Koliński , ISBN 978-83-61253-54-9, rok 2009, 47 stran.

376 KUFEL Joanna Paulina, Prostytucja nieletnich dziewcząt w Łodzi, KSIEŻY MŁYN Dom wydawniczy Michał

Rodinné majetkové poměry	% respondentek	Počet sourozenců	% respondentek
velmi dobré	6 %	jedináčci	13 %
dobré	11 %	1 sourozenec	20 %
průměrné	18 %	2 sourozenci	28 %
špatné	38 %	3 sourozenci	16 %
velmi špatné	27 %	4 a více sourozenců	23 %

Dětská prostituce není polským národem vnímána jako problém, podle výsledků ankety většina lidí nevěří, že se mladá děvčata skutečně prodávají, aby si vydělala na život nebo luxusní věci. 56 % respondentů odpovědělo na otázku, zda se setkali s problémem prostituce nezletilých děvčat, že je tento problém nezajímá.³⁷⁷

Průzkum Kurzepy mezi mladými prostitutky dokazuje, že prostituce způsobuje emoční otupělost, problémy ve škole i rodině spolu s riziky pohlavních nemocí. Většina mladých prostitutů měla na svou rodinu i okolí negativní pohled, a to jim způsobovalo těžkosti v navázání vztahu s potencionálním budoucím partnerem. Kurzepa tvrdí, že sexuální zvědavost vede k experimentům s vlastní sexualitou, a fakt, že případná homosexualita nebo bisexualita by polskou společností nebyla tolerována, pak může ústít v izolaci v jakémsi ghettu, a tak přivést mladého člověka k prostituci.³⁷⁸

Kufel zdůrazňuje vliv médií, především dívčích časopisů, na hodnotový systém děvčat. Časopisy jsou plné reklam a bohatství sledující americký životní standart a naprosto nerespektují úroveň života v Polsku. Učí děvčata flirtovat, oblékat pouze značkové věci a malovat se, dívky jsou pak ochotné obětovat cokoli aby se jejich život vyrovnal tomu, který znají z obrázkových magazínů.³⁷⁹ Bída spolu s krizí instituce

---

Koliński , ISBN 978-83-61253-54-9, rok 2009, 47 stran.

377 KUFEL Joanna Paulina, Prostyucja nieletnich dziewcząt w Łodzi, KSIEŻY MŁYN Dom wydawniczy Michał Koliński , ISBN 978-83-61253-54-9, rok 2009, 47 stran.

378 IMIELIŃSKI Kazimierz, Seksiatria, Państwowe wydawnictwo naukowe, ISBN 83-01-08341-7, rok 1990, 256 stran.

379 KUFEL Joanna Paulina, Prostyucja nieletnich dziewcząt w Łodzi, KSIEŻY MŁYN Dom wydawniczy Michał Koliński, ISBN 978-83-61253-54-9, rok 2009, 47 stran.

rodiny, nedostatkem vzdělání rodičů a jejich konzumpčním postojem vede k vnímání vlastního dítěte jako zdroje příjmů a přeje rozšiřování dětské prostituce. Tělo dítěte je v showbusinessu nové, atraktivní z estetického hlediska jako reklamní produkt, a proto je často zobrazováno v sexuálním kontextu.³⁸⁰

11.2.1 Zákonná úprava

Podle Art. 199 § 3 Kodeksu karnego pachatel, který přiměje nezletilého k „obcowaniu płciowemu“ nebo poddání se či vykonání jiné sexuální činnosti zneužívá jeho důvěry nebo poskytuje nezletilému majetkový či osobní prospěch anebo slibuje takový prospěch bude potrestán odnětím svobody na 3 měsíce až 5 let.

Zneužitím důvěry je zneužití specifického psychicky-emocionálního vztahu mezi nezletilým a pachatelem, jehož efektem je získání souhlasu nezletilého k sexuálnímu kontaktu.³⁸¹ V případě poskytnutí prospěchu nehraje roli, že k iniciaci nebo nabídce „obcowania płciowego“ došlo ze strany nezletilého.³⁸² V doktríně se klade důraz na fakt, že Art 199 § 3 Kodeksu karnego byl stvořen in fine s myšlenkou o válce s prostitucí nezletilých.³⁸³ Art. 199 § 3 Kodeksu karnego se jeví jako problematický, jelikož by podle něj mohli být trestáni i chlapci stejného věku, kteří přesvědčili partnerku ve věku 15-18 let k sexuálnímu styku slibem budoucího manželství, který nehodlají splnit. Výsledkem zavedení komentovaného § 3 do Kodeksu karnego je rozšíření hranice trestnosti o případy využívání sexuálních služeb poskytovaných nezletilci nad 15 let. Pokud nezletilý je mladší 15 let, bude pachatel trestně odpovědný podle

---

380 POSPISZYL Kazimierz, Przestępstwa seksualne, Wydawnictwo APS, ISBN 83-01-14515-3, rok 2005, 224 stran.

381 WAŚEK Andrzej, ZAWŁOCKI Robert, Kodeks karny część szczególna. Komentarz do artykułów 117-221.

Tom I, Wydawnictwo C.H. Beck, ISBN 978-83-255-1244-6, rok 2010, 1442 stran.

382 Uzasadnienie sejm Rzeczypospolitej [citováno 16.9.2014], dostupné na internetové adrese:

[https://www.google.cz/url?sa=t&rc=tj&q=&esrc=s&source=web&cd=3&cad=rja&uact=8&ved=0CDYQFjAC&url=http%3A%2F%2Forka.sejm.gov.pl%2FDruki7ka.nsf%2F0%2F42F7B63ABEDAF9C6C1257C4A003AB906%2F%24File%2F2016-uzasadnienie.docx&ei=cTAbVPyG-qI7Aa-6IGABQ&usg=AFQjCNFKsjO8O-M1ZF-Tus-syqB0rh_xeQ&sig2=eWXk-NJSuFqUshwZ3rq_qQ](https://www.google.cz/url?sa=t&rc=tj&q=&esrc=s&source=web&cd=3&cad=rja&uact=8&ved=0CDYQFjAC&url=http%3A%2F%2Forka.sejm.gov.pl%2FDruki7ka.nsf%2F0%2F42F7B63ABEDAF9C6C1257C4A003AB906%2F%24File%2F2016-uzasadnienie.docx&ei=cTAbVPyG-qI7Aa-6IGABQ&usg=AFQjCNFKsjO8O-M1ZF-Tus-syqB0rh_xeQ&sig2=eWXk-NJSuFqUshwZ3rq_qQhttps://www.google.cz/url?sa=t&rc=tj&q=&esrc=s&source=web&cd=3&cad=rja&uact=8&ved=0CDYQFjAC&url=http%3A%2F%2Forka.sejm.gov.pl%2FDruki7ka.nsf%2F0%2F42F7B63ABEDAF9C6C1257C4A003AB906%2F%24File%2F2016-uzasadnienie.docx&ei=cTAbVPyG-qI7Aa-6IGABQ&usg=AFQjCNFKsjO8O-M1ZF-Tus-syqB0rh_xeQ&sig2=eWXk-NJSuFqUshwZ3rq_qQ)

383 MYŚLIWIEC Hubert, Granice penalizacji seksualnego nadużycia stosunku zależności, wykorzystania krytycznego położenia oraz nadużycia zaufania małoletniego.

Art 200 Kodeksu karnego³⁸⁴

11.2.2 Případová studie

Pachatel Jerzy M. v době od března do července roku 2006 čtyřikrát přiměl nezletilou Magdalenu N. k „obcowaniu płciowemu“, za což jí vyplatil odměnu ve výši 400 zlotých (cca 2 800 Kč). Jerzy M. byl podle Art. 199 § 3 k.k. odsouzen k 1 roku a 6 měsícům odnětí svobody, tento trest byl však podmíněně odložen na zkušební dobu 3 let. Kromě výše uvedeného soud pachateli vyměřil peněžitý trest, zákaz výkonu funkce policisty na 10 let a zákaz styku s poškozenou na 5 let.³⁸⁵

---

384 MYŚLIWIEC Hubert, Granice penalizacji seksualnego nadużycia stosunku zależności, wykorzystania krytycznego położenia oraz nadużycia zaufania małoletniego.

385 Rozhodnutí Sądu Najwyższego ze dne 2.7.2010 KK 369/09, dostupné na internetové adrese: <http://www.sn.pl/sites/orzecznictwo/Orzeczenia1/V%20KK%20369-09.pdf>.

11.2.3 Policejní statistika

Rok	Počet vyšetřovaných TČ Art. 199 Kodeksu karnego	Počet zaznamenaných TČ Art. 199 Kodeksu karnego
2008	69	87
2009	71	81
2010	84	84
2011	56	90
2012	78	94
2013	87	143

Zdroj: polské policejní statistiky dostupné na adrese: <http://statystyka.policja.pl/st/kodeks-karny>.

Vzhledem k tomu, že v policejní statistice je zneužití závislosti a kritické situace, zneužití závislosti a kritické situace nezletilého a zneužití důvěry vedeno společně jako § 199 Kodeksu karnego nemá tato statistika velkou vypovídací hodnotu. Je z ní však patrné, že výskyt těchto trestných činů není příliš častý, což může být způsobeno rozhodovací praxí soudů a mírou latence.

11.3 Srovnání dětské prostituce v polském a českém právu

11.3.1 Srovnání zákonných ustanovení

Polský i český zákon zakotvuje trestnost poskytnutí nebo nabídnutí prospěchu nezletilému výměnou za sexuální služby, přičemž v Polsku toto ustanovení slouží primárně k postižení dětské prostituce provozované dětmi staršími 15 let (mladší děti jsou chráněny v rámci trestného činu sexuálního zneužití), oproti tomu v české právní úpravě je z kvalifikované skutkové podstaty spáchání na dítěti mladším 15 let patrný odlišný přístup. V obou státech je irelevantní, že nabídka je učiněna ze strany dítěte, přijme-li ji dospělý. Stejně tak v obou státech k sexuální službě nemusí ani dojít, protože nabídka či poskytnutí prospěchu je pro trestnost postačující. Trestní zákoník na rozdíl od Kodeksu karnego explicitně zakotvuje beztrestnost dítěte za takový čin. Dalším rozdílem je fakt, že podle českého práva bude pachatel postižen za trestný čin svádění nezletilého k pohlavnímu styku i v případě, že odměnu za takový styk slíbí nebo poskytne třetí osobě, zatímco Kodeks karny hovoří pouze o slibu nebo poskytnutí přímo dítěti (ostatní jednání postižitelná podle Art. 204 k.k.). Polské právo kromě nabídky nebo poskytnutí prospěchu kriminalizuje také zneužití důvěry, toto ustanovení Kodeksu karnego se mi jeví jako značně rozporuplné a pro právní úpravu dětské prostituce nadbytečné. Proto českou úpravu trestnosti dětské prostituce hodnotím jako zdařilejší.

11.3.2 Srovnání případových studií z hlediska přísnosti trestů

V ČR za spáchání výše zmíněného trestného činu hrozí vězení až na 2 roky (v případě kvalifikované skutkové podstaty až na 5 let), v Polsku je horní hranice trestní sazby o 3 roky vyšší, tedy 5 let. Jak je patrné z výše uvedených judikátů, v praxi je dětská prostituce postihována v obou státech stejně tvrdě.

11.3.3 Srovnání statistického výskytu

Srovnání statistického výskytu dětské prostituce v ČR a v Polsku se, bohužel, ukázalo jako nerealizovatelné. V ani v jedné ze srovnávaných zemí totiž tento trestný čin v policejní statistice nefiguruje samostatně.

Závěr

V úvodu této diplomové práce jsem si stanovila za cíl posoudit četnost výskytu sexuálních trestných činů a kvality jejich právní úpravy v ČR a v Polsku. Zaměřila jsem se na odlišnosti a ustanovení, které by bylo s určitou modifikací možné použít v českém zákonodárství. Úvahám *de lege ferenda* tak není vyhrazena speciální kapitola, ale jsou zařazeny v textu.

Dospěla jsem k závěru, že trestní sankce v Polsku jsou přísnější, přičemž tento fakt je v souladu s mým původním očekáváním. Nejpatrnější rozdíl ve výši horních trestních sazeb odnětí svobody v polském a českém trestním právu se projevil u trestného činu šíření pornografie, za který v Polsku hrozí až o 6 let vyšší trest odnětí svobody než v ČR. Právě trestné činy související s pornografií však byly před několika měsíci novelizovány (26.5.2014), přičemž tato novela zakotvila vyšší přísnost trestního postihu takových jednání. Proto jsem v oblasti trestné činnosti související s pornografií, a také u sexuálního zneužití dítěte, kde je horní hranice trestní sazby odnětí svobody v Polsku o 4 roky vyšší než v ČR, nemohla porovnat, jak se přísnost trestů odrazí na soudy posuzovaných případech. V ostatních oblastech sexuální trestné činnosti, přestože polská právní úprava zakotvovala tresty o 1-3 roky vyšší, se tento fakt v judikátech neprojevil, takže vyšší trestnost zde pouze demonstruje závažnost takových trestných činů a jsou proto v obou státech trestány obdobně. V případě incestu nebylo na základě dostupných judikátů relevantní srovnání možné.

Přísnější postih pachatelů se neprojevuje pouze vyššími tresty a možnostmi farmakologické kastrace nebo uložením široké škály vedlejších trestů, ale také kriminalizací jednání, která v ČR stanoví jen přestupek. Překvapilo mne, jak je polské trestní právo v oblasti trestných činů proti sexuální svobodě a mravnosti moderní a

přízpůsobivé aktuálním trendům a potřebám, prosazovaným tlakem ze strany veřejnosti a neziskových organizací. Tento fakt spolu s potřebou dostát mezinárodním závazkům zapříčinil vznik několika nových trestných činů a skutkových podstat stávajících trestných činů. Přičemž kriminalizaci některých jednání považuji za potřebnou a de lege ferenda možnou i v ČR, u jiných však o potřebě úpravy trestním právem pochybuji a přikláním se k tomu, aby byly trestány v rámci přestupkového řízení.

Zejména polskou právní úpravu skupinového znásilnění, groomingu, propagace nebo schvalování pedofilie a odlišnou trestní sazbu pro skutečnou a virtuální dětskou pornografii považuji za potřebnou a v ČR chybějící. S ohledem na fakt, že skupinové znásilnění zpravidla doprovází větší míra brutality a ponížení oběti, je vhodné jej vymezit v rámci kvalifikované skutkové podstaty znásilnění a stanovit tak pro něj přísnější postih. Co se groomingu týče, přikláním se k rozšíření skutkové podstaty trestného činu navazování nedovolených kontaktů s dítětem o nabídku účasti na zaznamenání pornografického obsahu, která se v praxi projevuje prosbou o zaslání obscenních fotografií dítěte mladšího 15 let. Jelikož v případě dětské pornografie, ve které účinkuje skutečné dítě, takové dítě bylo v reálném světě zneužito, považuji za vhodné stanovit pro skutečnou dětskou pornografii přísnější trestní sazby než pro tu virtuální. A konečně k propagaci pedofilie, konkrétně vyzdvihování jejich neexistujících dobrých stránek. O kriminalizaci takového jednání dle mého názoru lze uvažovat z hlediska prevence a ochrany morálních hodnot společnosti.

Oproti tomu česká právní úprava trestného činu prostituce ohrožující mravní vývoj dětí, způsob kriminalizace dětské prostituce a zohlednění výroby a nakládání s dětskou pornografií jako zvláštního trestného činu vedle šíření jiné deviantní pornografie je zdařilejší než ta polská, která trestný čin prostituce ohrožující mravní vývoj dětí zcela opomíjí a dětskou pornografii trestá v rámci šíření pornografie. Nejen s cílem zabránit šíření dětské prostituce je nutné děti před jistými výjevy chránit a od prostitučního jednání je tedy izolovat, pro tento účel postih v rámci přestupkového řízení není dle mého názoru dostatečný. Ohledně oddělené úpravy dětské pornografie schvaluji vyzdvižení její škodlivosti a také větší přehlednost oproti polské právní úpravě. A konečně dětská prostituce je v ČR upravena jasně a účelně narozdíl od Polska, kde Kodeks karny v rámci kriminalizace dětské prostituce nadbytečně zakotvuje také zneužití důvěry.

Za přebytečný, ve smyslu zakotvení takového jednání v trestním právu, pak považují trestný čin zvěčnění osoby v průběhu sexuální aktivity, prezentace sexuální činnosti osobě mladší 15 let a dále trestnost reklamy šířící pornografii a veřejné prezentace pornografie. Tato jednání nejsou natolik závažná a nebezpečná pro společnost, aby musela být řešena předpisy trestního práva. Postačí proto jejich trestání v rámci přestupkového řízení.

Moje domněnka, že skutkové podstaty sexuálních trestných činů budou v Polsku definovány stroze a jejich výklad bude zcela ponechán na judikatuře, se nepotvrdila. Skutkové podstaty jsou v polském a českém zákoně definovány srovnatelně obecně. Stojí však za povšimnutí, že v ČR dostupné judikáty obsahují detailnější popis sexuálního jednání, kterého se pachatel dopustil, než-li judikáty polské.

A konečně co se výskytu trestné činnosti sexuálního charakteru týče, došla jsem k závěru, že tato je s ohledem na počet obyvatel obou zemí až na výjimky v zásadě srovnatelná. Incest a kuplířství se v Polsku vyskytují 3krát častěji než v ČR. Značné rozdíly jsem zaznamenala také u výskytu šíření pornografie, zde však s ohledem na fakt, že v rámci trestného činu šíření pornografie jsou kriminalizována i jednání v české policejní statistice nezohledněna, nelze vyvozovat žádné závěry. Oproti tomu v ČR byl policejními statistikami zaznamenán 1,5 krát vyšší výskyt sexuálního zneužití dítěte než v Polsku.

Přestože se snažím o komplexní zpracování, má tato práce své limity, kterých jsem si vědoma a považuji je za příležitost rozvést komparatistiku českého a polského práva v rigorózní práci.

Zkratky

Art. – artykuł (volně přeloženo jako paragraf);

k.k. - Kodeks karny - Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r.;

Kodeks wykroczeń - Ustawa z dnia 20 maja 1971 r.;

k.p.k. – Kodeks postępowania karnego - Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r.;

Novela – zákon č. 141/2014 Sb.;

TZ - Trestní zákoník – zákon č. 40/2009 Sb.;

Ustawa o Policji - Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji;

Zákon o obcích - zákon č. 128/2000 Sb.;

Zákon o obětech - zákon č. 45/2013 Sb.;

Zákon o policii – zákon č. 273/2008 Sb.;

Zákon o potírání pohlavních nemocí – zákon č. 241/1922 Sb.;

Zdroje

Česká literatura:

BLATNÍKOVÁ Šárka, Pachatelé komerčního sexuálního zneužívání lidí, Institut pro kriminologii a sociální prevenci, ISBN 978-80-7338-091-5, rok 2009, 140 stran;

BLATNÍKOVÁ Šárka, Sexuální vykořisťování jako forma závažné organizované kriminality, Institut pro kriminologii a sociální prevenci, ISBN 978-80-7338-103-5, rok 2010, 126 stran;

BRZEK Antonín, Sexuologie pro právníky, Praha: univerzita Karlova, ISBN 80-7184-383-0, rok 1999, 70 stran;

DOUŠOVÁ Věra a kol., Sexuální násilí - proč se nikdo neptá, In IUSTITIA, o.p.s., ISBN 978-80-260-5793-2, rok 2014, 232 stran;

DRAŠTÍK Antonín, Přehled judikatury - Trestné činy proti svobodě II, ASPI a.s., ISBN 978-80-7357-452-9, rok 2009, 286 stran;

HANUŠOVÁ Jaroslava, Sexuální zneužívání, Vzdělávací institut ochrany dětí, ISBN 80-86991-64-4, rok 2006, 36 stran;

HANUŠOVÁ Jaroslava, Násilí na dětech – syndrom CAN, Vzdělávací institut ochrany dětí, ISBN 80-86991-78-14, rok 2006, 24 stran;

CHMELÍK Jan a kolektiv, Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita, portál s.r.o., ISBN 80-7178-739-6, rok 2003, 201 stran;

CHROMÝ Jakub, Kriminalita páchaná na mládeži, Linde Praha, ISBN 978-80-7201-825-3, rok 2010, 239 stran;

JELÍNEK Jiří a kolektiv, Trestní právo hmotné, 3. vydání, Nakladatelství Leges, s.r.o., ISBN 978-80-87576-64-9, rok 2013, 968 stran;

KOVÁŘ Petr a kol., Sexuální agrese – znásilnění z pohledu medicíny a práva, MAXDORF, ISBN 978-80-7345-161-5, rok 2008, 292 stran;

ŠÁMAL Pavel a kol., Trestní řád II. § 157 až 314s, Komentář 7. vydání, C.H. Beck, ISBN 978-80-7400-465-0, rok 2013, 1844 stran;

ŠÁMAL Pavel a kol., Trestní zákoník II. § 140 až 421s, Komentář 7. vydání, C.H. Beck, ISBN 978-80-7400-465-0, rok 2012, 2150 stran;

ŠULC Viktorín, Když vzlétne děs a nevíra, Panoptikum sexuálních vražd 1., Nakladatelství Epoque, ISBN 978-80-7425-939-5, rok 2013, 414 stran;

TRÁVNÍČKOVÁ Ivana, Prostituce, jako jedna z možných aktivit organizovaného zločinu, Institut pro kriminologii a sociální prevenci, IKSP 1995, rok 1995, 84 stran;

VANÍČKOVÁ Eva a kol., Sexuální násilí na dětech, Portál s.r.o., ISBN 80-7178-286-6, rok 1999, 118 stran;

VANÍČKOVÁ Eva, Dětská prostituce, Grada Publishing a.s., ISBN 80-247-1138-9, rok 2005, 135 stran;

WEISS Petr, ZVĚŘINA Jaroslav, Sexuální chování v ČR – pachatelé a oběti, Grada publishing spol s.r.o., ISBN 80-7169-795-8, rok 2000, 211 stran;

WEISS Petr a kolektiv, Sexuální zneužívání - Pachatelé a oběti, Grada Publishing spol s.r.o., ISBN 80-7169-795-8, rok 2000, 211 stran;

Polská literatura:

BOJARSKI Janusz a kol., Kodeks karny. Komentarz, Lexis Nexis, ISBN: 978-83-7806-148-9, rok 2012, 1520 stran;

CEBULAK Wojciech , PŁYWACZEWSKI Emil W., Prostitution in the United States and Poland, Temida 2, ISBN 978-83-89620-25-5, rok 2007, 152 stran;

FILAR Marian, Przesłępstwo zgwałcenia w prawie karnym, Państwowe wydawnictwo naukowe, OCLC: 490662479, rok 1974, 194 stran;

GARDOCKI Lech, Prawo karne, 11 wydanie, Wydawnictwo C.H.Beck, ISBN 83-7387-8831, rok 2005, 339 stran;

GAŁĄZKA Małgorzata, Kodeks karny : część szczególna : pytania egzaminacyjne, kazusy, tablice, Wydawnictwo C.H.Beck, ISBN 83-7387-894-7, rok 2005, 202 stran;

IMIELIŃSKI Kazimierz, Seksiatria, Państwowe wydawnictwo naukowe, ISBN 83-01-08341-7, rok 1990, 256 stran;

IMIELIŃSKI Kazimierz, Seksiatria – Psychofizjologia seksualna, Państwowe wydawnictwo naukowe, ISBN 83-01-08341-7, rok 1990, 406 stran;

IMIELIŃSKI Kazimierz, Seksuologia społeczna, Państwowe wydawnictwo naukowe, ISBN 83-01-04875-1, rok 1984, 579 stran;

JĘDRZEJKO Mariusz, Prostytucja jako problem społeczny, moralny i zdrowotny, Pułtusk, ISBN 83-89709-33-3, rok 2006, 158 stran;

KUFEL Joanna Paulina, Prostytucja nieletnich dziewcząt w Łodzi, KSIĘŻY MŁYN Dom wydawniczy Michał Koliński , ISBN 978-83-61253-54-9, rok 2009, 47 stran;

LESZCZYŃSKI Juliusz, Zabójstwa na tle seksualnym w Polsce, Wydawnictwo prawnicze, ISBN 83-219-0585-4, rok 1992, 280 stran;

LEW-STAROWICZ Zbigniew, Przemoc seksualna, Jacek Santoryjski § CO agencja wydawnicza, ISBN 83-85368-12-2, rok 1992, 175 stran;

LEW-STAROWICZ Zbigniew, Słownik -seksuologiczny, Agencja Omnipress, ISBN 83-85028-58-7, rok 1990, 165 stran;

ŁYSZCZEK Jan, Granice legalnej prowokacji w prawie polskim, stran 446, dostępne online na

[https://www.google.cz/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0CCIQFjAA&url=http%3A%2F%2Fparz.pl%2Fplicki%2Flegalna_prowokacja.doc&ei=oOIVVPKSE6j9ygPs74DwAw&usg=AFQjCNH-D-](https://www.google.cz/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0CCIQFjAA&url=http%3A%2F%2Fparz.pl%2Fplicki%2Flegalna_prowokacja.doc&ei=oOIVVPKSE6j9ygPs74DwAw&usg=AFQjCNH-D-OR1NpIjAUaWcm2jSLWMysxGQ&sig2=nngiZX7yDrnCjZStV-kjQw;)

[OR1NpIjAUaWcm2jSLWMysxGQ&sig2=nngiZX7yDrnCjZStV-kjQw;](https://www.google.cz/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0CCIQFjAA&url=http%3A%2F%2Fparz.pl%2Fplicki%2Flegalna_prowokacja.doc&ei=oOIVVPKSE6j9ygPs74DwAw&usg=AFQjCNH-D-OR1NpIjAUaWcm2jSLWMysxGQ&sig2=nngiZX7yDrnCjZStV-kjQw;)

MAREK Andrzej, Prawo karne, 6. wydanie, Wydawnictwo C.H.Beck, ISBN 83-7387-575-1, rok 2005;

MARZEC-HOLKA Krystyna, Przemoc seksualna wobec dziecka, Studium pedagogiczno – kryminologiczne, Wyd. Uczelniane Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Bydgoszczy, ISBN: 978-83-7587-736-6, rok 2011, 311 stran;

MOZGAWA Marek, Przepęstwo zgwałcenia, Wolters Kluwer Polska Sp. z.o.o., ISBN 978-83-264-3898-1, rok 2012, 30 stran;

POSPISZYŁ Irena , Dziecko seksualnie wykorzystywane, Wydawnictwo lekarskie PZWZ, ISBN 83-200-1867-6, rok 1995, 181 stran;

POSPISZYŁ Kazimierz, Przepęstwa seksualne, Wydawnictwo APS, ISBN 83-01-14515-3, rok 2005, 224 stran;

SAJKOWSKA Monika, Wykorzystywanie seksualne dzieci , Fundacja „Dzieci Niczyje“,ISBN 83-919864-3-8, rok 2004, 251 stran;

ŚWIECKI DARIUSZ, Kodeks postępowania karnego. Komentarz, ISBN: 978-83-278-0210-1, rok 2013, 2687 stran;

WAŚEK Andrzej, ZAWŁOCKI Robert, Kodeks karny część szczególna. Komentarz do artykułów 117-221. Tom I, Wydawnictwo C.H. Beck, ISBN 978-83-255-1244-6, rok 2010, 1442 stran;

WRÓBEL Włodzimierz, ZOLL Andrzej, Polskie prawo karne- część ogólna, Wydawnictwo znak, ISBN: 978-83-240-1872-7, rok 2011, 606 stran;

České články:

BAYEROVÁ Monika, Sexuální zneužívání dětí, Právo a rodina, rok 2003, číslo 7;

ČÍRTKOVÁ Ludmila, Sexuálně zneužitě dítě v rodině, Právo a rodina, rok 2008, číslo 12;

ČÍŽKOVÁ Johana, CÍSAŘOVÁ Dagmar, Rekodifikace sexuálních trestných činů, Trestní právo, rok 2002, číslo 10;

DUNOVSKÝ Jiří a kol., Problematika dětských práv v ČR s přihlédnutím k fenoménu komerčního sexuálního zneužívání dětí, Zdravotnictví a právo, rok 2004, číslo 2;

DURDÍK TOMÁŠ, Dítě jako možný objekt trestného činu, Právo a rodina, rok 2007, číslo 4;

GŘIVNA TOMÁŠ, Trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti v novém trestním zákoníku, Bulletin advokacie, č. 10, rok 2009;

CHROMÝ Jakub, Legalizace prostituce z pohledu současného i minulého, Právo a rodina, rok 2005, číslo 5;

MITLÖHNER Miroslav, Vybrané aspekty prostitučního chování, Zdravotnictví a právo, rok 2004, číslo 4;

MITLÖHNER Miroslav, Sexualita v zákoně č. 40/2009 Sb., trestním zákoníku, dostupné online na adrese:

<http://systemic.cz/sex/archive/cze/textbook2011/12%20-%20Mitlohner.pdf>;

Polské články:

BIELSKI Bohdan, Standarty w postępowaniu z dziećmi – ofiarami przemocy seksualnej w praktyce sądowej w Polsce, Rocznik lubelski 2006;

BUDZYŃSKA Alicja, Jak przesłuchiwać dziecko;

Fundacja Dzieci niczyje, Dziecko w sieci – zapobieganie wykorzystywaniu seksualnemu dzieci w Internecie;

CZABAŃSKI Jacek, Ekonomiczne podejście do przestępczości, Edukacja Prawnicza, rok 2005, nr 5;

CZERNIKIEWICZ Wiesław, PAWLAK-JORDAN Beata, Wykorzystywanie seksualne dzieci;

FILAR Marian, Nowelizacja kodeksu karnego w zakresie tzw. przestępstw seksualnych, Prokuratura i prawo 2004;

HANUSZAK Tadeusz, LESZCZYŃSKI Juliusz, Kryminologiczne i kryminalistyczne problemy zabójstw z lubieżności, Dom Wydawniczy ABC Spółka z.o.o., ISBN: 83-85148-17-5, rok 1995, stran 311;

IZDEBSKA Agnieszka, Konsekwencje przemocy seksualnej wobec dzieci;

KRZYŻANOWSCY Aneta i Artur, Przemoc seksualna – wykorzystanie seksualne dziecka w wieku wczesnoszkolnym;

MAŁECKI Mikołaj, Grooming. Glosa do postanowienia Sądu Najwyższego z 1 września 2011 r. (V KK 43/11);

MIERECKI Piotr a spol., Handel ludźmi w Polsce – materiały do raportu, Ministerstwo spraw wewnętrznych i administracji;

MOCZYDŁOWSKA Joanna, Prostyucja nieletnich dziecząt;

MYŚLIWIEC Hubert, Granice penalizacji seksualnego nadużycia stosunku zależności, wykorzystania krytycznego położenia oraz nadużycia zaufania małoletniego;

NAMYSŁOWSKA-GABRYSIAK Barbara, Problematyka statusu osoby pokrzywdzonej;

PŁATEK Monika, Pozorna ochrona dziecka przed wykorzystaniem seksualnym;

SIEMKOWICZ Piotr, Przesłpstwa o charakterze pedofilskim i przeciwko wolności seksualnej popełniane przez Internet, w ujęciu polskiego kodeksu karnego;

SŁOWIK Paula, Odpowiedzialność karna podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary;

SOBCZYK MAGDALENA, Zjawisko handlu ludźmi w odniesieniu do cudzoziemców przebywających w Polsce, Centrum Pomocy Prawnej im. Haliny Nieć;

STANEK Grażyna, Opinia Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Karnego w przedmiocie uchylecia art. 205 k.k.;

SYGIT Bogusław, PALKA Przemysław, Zabójstwo w związku ze zgwałceniem – jako kwalifikowany typ zabójstwa;

SZYPOWSKA Zofia, WAWRZYŃCZYK Paulina, Wykorzystywanie seksualne dzieci i młodzieży;

TUCHOLSKA Stanisława, Zjawisko seksualnego krzywdzenia dziecka;

ZIELONA-JENEK M., Wykorzystanie seksualne – trauma nadużycia czy trauma ujawnienia?;

České právní předpisy:

zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník ve znění pozdějších předpisů;

zákon č. 45/2013 Sb., zákon o obětech trestných činů ve znění pozdějších předpisů;

zákon č. 141/1961 Sb., trestní řád ve znění pozdějších předpisů;

zákon č. 273/2008 Sb., zákon o policii ČR ve znění pozdějších předpisů;
zákon č. 241/1922 Sb., zákon o potírání pohlavních nemocí ve znění pozdějších předpisů;
zákon č. 128/2000 Sb., zákon o obcích (obecní zřízení) ve znění pozdějších předpisů;
zákon č. 141/2014 Sb. zákon, kterým se mění zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, ve znění zákona č. 105/2013 Sb.;

Polské právní předpisy:

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny;
Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. - Kodeks wykroczeń;
Ustawa z dnia 28 października 2002 r. - o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary;
Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji;
Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego;

Česká judikatura:

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 17. 4. 2013, sp. zn. 4 Tdo 273/2013 , dostupné na internetové adrese:

http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/C9CC30A2E2D5F1B2C1257B590036EC5D?openDocument&Highlight=0,;

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 18. 12. 2012, sp. zn. 4 Tdo 1419/2012, dostupné na internetové adrese:

http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/4E42CBA2142CE020C1257AEF0031D0E5?openDocument&Highlight=0,;

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 26. 2. 2013, sp. zn. 4 Tdo 33/2013, dostupné na internetové adrese:

http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/82C0B60A4869A1EEC1257B27004CA007?openDocument&Highlight=0,;

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 9. 4. 2014, sp. zn. 4 Tdo 434/2014, dostupné na internetové adrese:

http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/F620FE2F4F0B4AE4C1257CEC00251DA2?openDocument&Highlight=0,;

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 15. 12. 2011, sp. zn. 7 Tdo 1412/2011, dostupné na internetové adrese:

http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/EC28A3D717E61ED5C1257A4E0068BA21?openDocument&Highlight=0,;

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 31. 5. 2012, sp. zn. 8 Tdo 546/2012 , dostupné na internetové adrese:

http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/110C71F304344CE5C1257A68004DF3B2?openDocument&Highlight=0,;

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 11. 4. 2013, sp. zn. 2 To 12/2013, dostupné na internetové adrese:

http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/5575E9D1DF7CF462C1257C58005358E4?openDocument&Highlight=0,;

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 12. 9. 2012, sp. zn. 8 Tdo 1002/2012, dostupné na internetové adrese:

http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/9D7A421E50E445CEC1257AA2002DB0DD?openDocument&Highlight=0,;

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 15. 9. 2011, sp. zn. 7 Tdo 809/2011, dostupné na internetové adrese:

http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/363A0BF48225ADAEC1257A4E0068E114?openDocument&Highlight=0,;

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 13.2.2013, sp. zn. 7 Tdo 56/2013, dostupné na internetové adrese:

http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/71B95E6387899B0DC1257B32003B0A70?openDocument&Highlight=0,vnu%C4%8Dka,i.,p.,k.,p.;

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 4. 5. 2011, sp. zn. 3 Tdo 414/2011, dostupné na internetové adrese:

http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/FC20469B8939D909C1257A4E0067359F?openDocument&Highlight=0,;

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 18.12.2013, sp. zn. 11 Tdo 1072/2013, dostupné na internetové adrese:

http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/FE6865B77D96A913C1257C660050284B?openDocument&Highlight=0,;

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 6.2.2013 , sp. zn. 7 Tdo 34/2013, dostupné na internetové adrese:

http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/92168FDA96DC0A05C1257B34005BCC08?openDocument&Highlight=0,;

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 6.2.2013 , sp. zn. 7 Tdo 34/2013, dostupné na internetové adrese:

http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/39D2D90434CA99C1C1257A910036BF2A?openDocument&Highlight=0,;

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 19.9.2012, sp. zn. 7 Tdo 1068/2012, dostupné na internetové adrese:

http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/39D2D90434CA99C1C1257A910036BF2A?openDocument&Highlight=0,;

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 13.2.2013, sp. zn. 7 Tdo 56/2013, dostupné na internetové adrese:

http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/71B95E6387899B0DC1257B32003B0A70?openDocument&Highlight=0,;

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 29.3.2011, sp. zn. 11 Tdo 116/2011, dostupné na internetové adrese:

http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/E9D34C79A2E16B65C1257A4E00675F39?openDocument&Highlight=0,;

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 26.3.2014, sp. zn. 8 Tdo 295/2014, dostupné na internetové adrese:

http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/AF0948A392C41B15C1257CD9002C42F7?openDocument&Highlight=0;

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 5.5.2011, sp. zn. 6 To 26/2011, dostupné na internetové adrese:

http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/7663698F4AF3951BC1257A4E00653C4C?openDocument&Highlight=0,trestn%C3%A9,%C4%8Diny,proti,lidsk%C3%A9,d%C5%AFstojnosti,v,sexu%C3%A1ln%C3%AD,oblasti;

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 21.7.2006, sp. zn. 8 Tdo 854/2006, dostupné na internetové adrese:

http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/8B9497E1D1B051D9C1257A4E00697D2C?openDocument&Highlight=0,zn%C3%A1siln%C4%9Bn%C3%AD,dcery;

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 27.6.2002, sp. zn. 5 Tdo 257/2002, dostupné na internetové adrese:

http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/CAD2CC463E0F7303C1257A4E0068D1AE?openDocument&Highlight=0,zn%C3%A1siln%C4%9Bn%C3%AD,dcery;

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 24.7.2003, sp. zn. 6 Tdo 617/2003, dostupné na internetové adrese:

http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/5AFBDA1DAD83D296C1257A4E0068FD3B?openDocument&Highlight=0,zn%C3%A1siln%C4%9Bn%C3%AD,dcery;

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 14.12.2011, sp. zn. 3 Tdo 105/2011, dostupné na internetové adrese:

<http://kraken.slv.cz/3Tdo105/2011;>

Polská judikatura:

Rozhodnutí Sądu Najwyższego (nejvyšší soud) ze dne 12.3.2013 V KK 361/12, dostupné na internetové adrese:

[http://www.sn.pl/Sites/orzecznictwo/Orzeczenia3/V%20KK%20361-12.pdf;](http://www.sn.pl/Sites/orzecznictwo/Orzeczenia3/V%20KK%20361-12.pdf)

Rozhodnutí Sādu Najvyššezego ze dne 9.8.2014 KK 137/14, dostupné na internetové adrese:

<http://www.sn.pl/sites/orzecznictwo/Orzeczenia3/II%20KK%20137-14.pdf>;

Rozhodnutí Sādu Najvyššezego ze dne 6.7.2013 KK 167/13, dostupné na internetové adrese:

<http://www.sn.pl/sites/orzecznictwo/Orzeczenia3/III%20KK%20167-13.pdf>;

Rozhodnutí Sādu Najvyššezego ze dne 17.1.2014 KK 309/13, dostupné na internetové adrese:

<http://www.sn.pl/sites/orzecznictwo/Orzeczenia3/IV%20KK%20309-13.pdf>;

Rozhodnutí Sādu Najvyššezego ze dne 6.5.2014 KK 358/13, dostupné na internetové adrese:

<http://www.sn.pl/sites/orzecznictwo/Orzeczenia3/V%20KK%20358-13.pdf>;

Rozhodnutí Sādu Najvyššezego ze dne 6.11.2012 KK 220/12, dostupné na internetové adrese:

<http://www.sn.pl/sites/orzecznictwo/Orzeczenia3/V%20KK%20220-12.pdf>;

Rozhodnutí Sādu Najvyššezego ze dne 14.11.2012 KK 16/12, dostupné na internetové adrese:

<http://www.sn.pl/sites/orzecznictwo/Orzeczenia3/V%20KK%2016-12.pdf>;

Rozhodnutí Sādu Najvyššezego ze dne 9.11.2009 KK 161/09, dostupné na internetové adrese:

<http://www.sn.pl/sites/orzecznictwo/Orzeczenia1/III%20KK%20161-09-1.pdf>;

Rozhodnutí Sādu Najvyššezego ze dne 7.11.2011 KK 143/11, dostupné na internetové adrese:

<http://www.sn.pl/sites/orzecznictwo/Orzeczenia1/V%20KK%20143-11-1.pdf>;

Rozhodnutí Sādu Najvyššezego ze dne 21.3.2013 KK 256/12, dostupné na internetové adrese:

<http://www.sn.pl/sites/orzecznictwo/Orzeczenia3/III%20KK%20256-12.pdf>;

Rozhodnutí Sādu Najvyššezego ze dne 30.1.2011 KK 173/12, dostupné na internetové adrese:

<http://www.sn.pl/sites/orzecznictwo/Orzeczenia1/V%20KK%20143-11-1.pdf>;

Rozhodnutí Sādu Najvyššezego ze dne 1.9.2011 KK 43/11, dostupné na internetové adrese:

<http://www.sn.pl/sites/orzecznictwo/Orzeczenia1/V%20KK%2043-11.pdf>;

Rozhodnutí Sādu Najvyššezego ze dne 2.7.2010 KK 369/09, dostupné na internetové adrese:

<http://www.sn.pl/sites/orzecznictwo/Orzeczenia1/V%20KK%20369-09.pdf>;

Rozhodnutí Sādu Najvyšszego ze dne 18.8.2014 KK 51/14, dostupné na internetové adrese:

<http://www.sn.pl/Sites/orzecznictwo/Orzeczenia3/II%20KK%2051-14.pdf>;

Rozhodnutí Sādu Najvyšszego ze dne 29.9.2009 KK 105/09, dostupné na internetové adrese:

<http://www.sn.pl/Sites/orzecznictwo/Orzeczenia1/III%20KK%20105-09.pdf>;

Rozhodnutí Sādu Najvyšszego ze dne 1.9.2011 KK 43/11, dostupné na internetové adrese:

<http://www.sn.pl/sites/orzecznictwo/Orzeczenia1/V%20KK%2043-11.pdf>;

Rozhodnutí Sādu Najvyšszego ze dne 30.6.2008 KZP 12/08, dostupné na internetové adrese:

<http://www.sn.pl/sites/orzecznictwo/Orzeczenia1/I%20KZP%2012-08.pdf>;

Rozhodnutí Sādu Najvyšszego ze dne 9.3.2006 KZP 271/05, dostupné na internetové adrese:

<http://www.sn.pl/sites/orzecznictwo/Orzeczenia1/V%20KK%20271-05.pdf>;

Rozhodnutí Sādu Najvyšszego ze dne 25.12.2013 KZP 296/12, dostupné na internetové adrese:

<http://www.sn.pl/sites/orzecznictwo/Orzeczenia3/IV%20KK%20296-12.pdf>;

Rozhodnutí Sādu Najvyšszego ze dne 10.4.2013 KZP 353/12, dostupné na internetové adrese:

<http://www.sn.pl/sites/orzecznictwo/Orzeczenia3/III%20KK%20353-12.pdf>;

Internetové zdroje v českém jazyce:

Václav Mrázek [citováno 2.8.2014], dostupné na internetové adrese <http://www.serialkillers.cz/clanky/seriovi-vrazi/vaclav-mrazek.html>;

Statistické přehledy criminality [citováno 12.9.2014], dostupné na internetové adrese <http://www.policie.cz/statistiky-kriminalita.aspx>;

Počet obyvatel ČR loni po deseti letech klesl, lidé se méně žení ze dne 21. 3. 2014 [citováno 12.8.2014], dostupné na internetové adrese <http://www.ceskenoviny.cz/zpravy/pocet-obyvatel-cr-loni-po-deseti-letech-klesl-lide-se-mene-zeni/1057702>;

Prostituce a obecně závazné vyhlášky obcí [citováno 5.8.2014], dostupné na internetové adrese <http://www.mvcr.cz/clanek/prostituce-a-obecne-zavazne-vyhlasky-obci.aspx>;

Legalizace prostituce? Metropole je pro, zatímco Dubí pomohla D8 ze dne 29.4.2014 [citováno 1.9.2014], dostupné na internetové adrese <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/domaci/271304-legalizace-prostituce-metropole-je-pro-zatimco-dubi-pomohla-d8/>;

BOHUSLAV Lukáš, Jaké zkušenosti mají s trestní odpovědností právnických osob některé státy EU? ze dne 25. 8. 2013, právní rádce [citováno 24.9.2014], dostupné na internetové adrese: <http://pravniradce.ihned.cz/c1-59952640-jake-zkusenosti-maji-s-trestni-odpovednosti-pravnicky-ch-osob-nektere-staty-eu>;

ŠRÁMEK Dušan, Advokát: Rozšíření výčtu trestných činů pro firmy je možné ze dne 4. 3. 2014 [citováno 24.9.2014], dostupné online na adrese: <http://www.ceska-justice.cz/2014/03/advokat-rozsireni-vyctu-trestnych-cinu-pro-firmy-je-mozne/>;

Projekt speciálních výslechových místností pro dětské oběti, ze dne 4.4.2013 [citováno 24.9.2014], dostupné na internetové adrese: <http://www.prevencekriminality.cz/projekty/overene-projekty-upr/specialni-vyslechove-mistnosti/projekt-specialnich-vyslechovych-mistnosti-pro-detske-obeti-54cs.html>;

Nové trestné činy, ze dne 1.8.2014 [citováno 7.10.2014], dostupné na internetové adrese:

<http://zpravy.alfa9.cz/absolutenm/templates/zprava.aspx?articleid=35869&zoneid=3>;

Novela trestních předpisů číslo 141/2014 Sb. (důvodová zpráva) [citováno 7.10.2014], dostupné na internetové adrese: <http://www.trestni-rizeni.com/dokumenty/novely-trestnich-predpisu/novela-trestnich-predpisu-cislo-1412014-sb>;

Internetové zdroje v polském jazyce:

GONERSKI Krzysztof, Klasyfikacja zabójstw na tle seksualnym [citováno 3.8.2014], dostupné na internetové adrese: <http://killer.radom.net/~sermord/New/zbrodnia.php-dzial=zbrodnia&dane=ZabojstwaTloSeksualne.htm>;

GONERSKI Krzysztof, Wykrywanie sprawców zabójstw seryjnych na tle seksualnym [citováno 3.8.2014], dostupné na internetové adrese: <http://killer.radom.net/~sermord/New/zbrodnia.php-dzial=zbrodnia&dane=WykrywanieSprawcow.htm>;

Ludność Polski [citováno 12.8.2014], dostupné na internetové adrese: http://pl.wikipedia.org/wiki/Ludno%C5%9B%C4%87_Polski;

KOPACZ Ewa, O zmianie ustawy – Kodeks Karny [citováno 30.8.2014], dostupné online na adrese: [http://orka.sejm.gov.pl/Druki7ka.nsf/0/33324099B32FB59BC1257A2B00461C8E/\\$File/531.pdf](http://orka.sejm.gov.pl/Druki7ka.nsf/0/33324099B32FB59BC1257A2B00461C8E/$File/531.pdf);

Zabójstwa w Polsce w latach 1999-2009 [citováno 4.8.2014], dostupné na internetové adrese: <http://www.policja.pl/pol/aktualnosc/44158,Zabojstwa-w-Polsce-w-latach-1999-2009.html>;

SIKORSKA S., Najślynniejsi mordercy w historii Polski ze dne 12.3.2012 [citováno 4.8.2014], dostupné na internetové adrese: <http://www.banzaj.pl/Najslynniejsi-mordercy-w-historii-Polski-46258.html>;

Paweł Tuchlin [citováno 4.8.2014], dostupné na internetové adrese: http://pl.wikipedia.org/wiki/Pawe%C5%82_Tuchlin;

Stanisław Modzelewski [citováno 4.8.2014], dostupné na internetové adrese: http://pl.wikipedia.org/wiki/Stanis%C5%82aw_Modzelewski;

Zabójstwa- raport statystyczny za 2009 rok [citováno 5.8.2014], dostupné na internetové adrese: <http://www.statystyka.policja.pl/st/informacje/50630,Zabojstwa-raport-statystyczny-za-2009-rok.html>;

TOMASIK Krzysztof, Pedofilia, sprawiedliwość, prevencja, ze dne 26.2.2013 [citováno 30.8.2014], dostupné na internetové adrese: <http://franciszkanska3.pl/Pedofilia-sprawiedliwosc-prevencja,a,19055>;

Książd, któremu skradziono pornografię dziecięcą był już karany, ze dne 5.8.2014 [citováno 15.9.2014], dostupné na internetové adrese:

<http://www.wprost.pl/ar/447185/Ksiazd-ktoremu-skradziono-pornografie-dziecieca-byl-juz-karany/>;

Książd z Wożuczyna skazany za dziecięcą pornografię, ze dne 5.8.2014 [citováno 15.9.2014], dostupné na internetové adrese:

<http://www.kurierlubelski.pl/arttykul/3484507,przeglad-prasy-ksiazd-z-wozuczyna-skazany-za-dziecieca-pornografie,id,t.html?cookie=1>;

Pornografia dziecięca w sieci poważnym problemem, ze dne 10.2.2009 [citováno 16.9.2014], dostupné na internetové adrese:

<http://www.wirtualnemedia.pl/arttykul/pornografia-dziecieca-w-sieci-powaznym-problemem>;

Rośnie liczba stron z pornografią dziecięcą, ze dne 17.4.2013 [citováno 16.9.2014], dostupné na internetové adrese:

http://www.gazetaprawna.pl/arttykuly/698283,rosnie_liczba_stron_z_pornografia_dziecieca.html;

Namierzyliśmy w sieci pedofila! Zajęła się nim już policja, ze dne 11.12.2012 [citováno 16.9.2014], dostupné na internetové adrese:

<http://supernowosci24.pl/namierzyalismy-w-sieci-pedofila-zajela-sie-nim-juz-policja/>;

RYBAK Marcin, Rozmawiał z dorosłym podającym się za 13-latkę. Pedofilii mu nie udowodnią, ze dne 24.9.2013 [citováno 20.9.2014], dostupné na internetové adrese:

<http://www.gazetawroclawska.pl/arttykul/999603,rozmawial-z-doroslym-podajacym-sie-za-13latke-pedofilii-mu-nie-udowodnia,id,t.html?cookie=1>;

ŚPIEWAK Jakub, Wykorzystanie seksualne dziecka w kodeksie karnym od czerwca 2010 r., ze dne 25.5.2010 [citováno 20.9.2014], dostupné na internetové adrese:

<http://www.stoppedofilom.pl/2010/05/wykorzystanie-seksualne-dziecka-w-kodeksie-karnym-od-czerwca-2010-r/index.html>;

Uzasadnienie sejm Rzeczypospolitej [citováno 16.9.2014], dostupné na internetové adrese:

https://www.google.cz/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=3&cad=rja&uact=8&ved=0CDYQFjAC&url=http%3A%2F%2Forka.sejm.gov.pl%2FDruki7ka.nsf%2F0%2F42F7B63ABEDAF9C6C1257C4A003AB906%2F%24File%2F2016-uzasadnienie.docx&ei=cTAbVPygG-qI7Aa-6IGABQ&usg=AFQjCNFKsjO8O-M1ZF-Tus-syqB0rh_xeQ&sig2=eWXk-

[NJSuFqUshwZ3rq_qQhttps://www.google.cz/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=3&cad=rja&uact=8&ved=0CDYQFjAC&url=http%3A%2F%2Forka.sejm.gov.pl%2FDruki7ka.nsf%2F0%2F42F7B63ABEDAF9C6C1257C4A003AB906%2F%24File%2F2016-uzasadnienie.docx&ei=cTAbVPygG-qI7Aa-6IGABQ&usg=AFQjCNFKsjO8O-M1ZF-Tus-syqB0rh_xeQ&s;](https://www.google.cz/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=3&cad=rja&uact=8&ved=0CDYQFjAC&url=http%3A%2F%2Forka.sejm.gov.pl%2FDruki7ka.nsf%2F0%2F42F7B63ABEDAF9C6C1257C4A003AB906%2F%24File%2F2016-uzasadnienie.docx&ei=cTAbVPygG-qI7Aa-6IGABQ&usg=AFQjCNFKsjO8O-M1ZF-Tus-syqB0rh_xeQ&s;)

Parlament zakazuje reklamy pornografii, ze dne 21. 3. 2014 [citováno 20.9.2014], dostupné na internetové adrese:

<http://www.bibula.com/?p=73947;>

Polska karta praw ofiary [citováno 20.9.2014], dostupné na internetové adrese: [http://www.elblag.policja.gov.pl/p_d_f/karta_praw_ofiary.pdf;](http://www.elblag.policja.gov.pl/p_d_f/karta_praw_ofiary.pdf)

Jiné

Informace ze dne 7.10.2014 poskytnutá od pplk. Mgr. Petry Strašilové emailem;

Abstrakt

Cílem mé diplomové práce je komplexní srovnání právní úpravy sexuálních trestných činů v oblasti polského a českého práva. Tato diplomová práce se skládá z 11 hlavních kapitol. První kapitola se zabývá obecně pojmem trestných činů proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti v ČR, druhá kapitola pak pojmem trestných činů proti sexuální svobodě a mravnosti v PL. Ve třetí kapitole analyzuji aspekty českého trestního práva, které se sexuálními trestnými činy úzce souvisí, tímtož v prostředí polského práva se zabývám ve čtvrté kapitole. V následující kapitole pak uvádím stručné srovnání těchto vybraných aspektů v českém a polském právu. Kapitola šestá se věnuje

především trestnému činu znásilnění a jeho srovnání v polském a českém právu, kdy oba právní systémy si pro různé společensky nebezpečné chování volí odlišnou systematiku, ať už v rámci trestného činu znásilnění nebo jako zvláštní trestný čin – sexuální nátlak v ČR, sexuální zneužití bezradné nebo nepřičetné osoby či zneužití závislosti a kritické situace v PL. V sedmé kapitole se věnuji problematice prostituce dospělých osob a trestným činům s ní souvisejícím včetně obchodu s lidmi. V kapitole osmé analyzuji samotný jev pornografie a trestné činy s pornografií související, v této kapitole se věnuji také dětské pornografii včetně groomingu a uvádím komplexní srovnání úpravy pornografie v obou státech. Devátá kapitola pojednává o sexuálním zneužití dítěte a problematice související s pedofilií, v následující kapitole se stručně věnuji incestu. V poslední kapitole pojednávám o právní úpravě dětské prostituce. U jednotlivých kapitol srovnávám právní úpravu, jednotlivé případy na základě judikatury a statistiky obou zemí. U některých zákonných ustanovení také navrhuji změny de lege ferenda.

Comparison of Czech and Polish legislation - offenses against human dignity in the sexual area

Abstract

The aim of my diploma thesis is a comprehensive comparison of sexual offenses legislation in Polish and Czech law. This diploma thesis consists of 11 main chapters. First chapter deals with the general concept of crimes against human dignity in sexual matters in the Czech Republic, second chapter deals with the concept of crimes against sexual freedom and morality in Poland. Third chapter analyzes aspects of Czech criminal law closely related to the sexual offenses, fourth chapter deals with the same in Polish law. The following chapter is a brief comparison of selected aspects of the Czech and Polish law. Chapter Six focuses primarily on the crime of rape and its comparison in Polish and Czech law, when both legal systems for a various socially dangerous behavior use different systematics, whether in the context of the crime of rape, or as a separate offense - sexual coercion in the Czech Republic, sexual abuse clueless or deranged person or abuse addiction and critical situation in Poland. Seventh

chapter is devoted to the problem of adult prostitution and offenses associated therewith, including human trafficking. Chapter eight analyzes the very phenomenon of pornography and offenses related to pornography, this chapter also deals with child pornography, including grooming and mentions comprehensive comparison of pornography in both countries. The ninth chapter discusses the sexual abuse of a child and issues related to pedophilia, the next chapter briefly introduces incest. Lastly I analyze the legal regulation of child prostitution (chapter eleven). Every chapter includes comparison of the legislation, individual cases based on case law and statistics of the two countries. There are also suggested changes *de lege ferenda* for some statutory provisions.

Klíčová slova / Key words

trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti / offenses against human dignity in the sexual area

srovnání českého a polského práva / comparison of Czech and Polish legislation